

**Tokaj-Hegyalja Egyetem Tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Technikum,
Szakképző Iskola és Kollégium**

Szakmai program

2023

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ	6
Felhasznált jogszabályok	7
Az intézmény bemutatása	8
Céljaink	11
I. Az iskola nevelési programja	13
I.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	13
I.1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei	13
I.1.2. A nevelő-oktató munka céljai	14
I.1.3. A nevelő-oktató munka feladatai	22
I.1.4. Az alkalmazott eszközök, eljárások	23
I.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	24
I.3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	26
I.3.1. Az iskolai egészségnevelési tevékenység kitűzött céljai és feladatai	27
I.4. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok	28
I.4.1. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	30
I.5. Az oktató helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	32
I.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	34
I.6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	34
I.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	35
I.6.3. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja	36
I.6.4. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése	42
I.6.5. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása	44
I.6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	45
I.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	46
I.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	48
I.8.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák	48
I.8.2. A szülőket érintő együttműködési formák	48
I.8.3. A kollégákkal való együttműködés	49
I.8.4. A kollégiumi támogató oktatókkal való kapcsolattartás	50
I.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	50
I.9.1. Tantárgyak és vizsgatípusok	54
I.9.2. Az értékelés rendje	60
I.9.3. A vizsgatárgyak részei és követelményei	60
I.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai	60
I.11. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	64

1.12. Interkulturális program.....	66
II. Egészségfejlesztési program.....	68
II. 1 Általános célok.....	68
II. 2 Helyi célok	68
II. 3 Az egészséges életmód fejlesztési programja	69
II. 4 Iskolaorvos, védőnő, mérések, diagnosztika.....	70
II. 5 Testnevelési órák-mindennapos testnevelés	70
II. 5. 1 Fizikai állapotfelmérés.....	71
II. 6 Iskolai büfé	72
II. 7 Egészséges életmódra nevelés	72
II. 8 Partnerkapcsolatok	74
II. 9 Taneszközök	75
II. 10 Továbbképzés	75
II. 11 Egészségnevelésre alkalmas napokról való megemlékezés	75
III. Oktatási program.....	77
III. 1 Technikumi képzés	77
III. 1. 1 A 2018/2019 tanévtől felmenő rendszerben, az 26/2018. (VIII.7.) EMMI rendelet alapján	77
III.1.2 A 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben.....	78
III. 2 Szakképző iskolai képzés.....	78
III.2.1. A 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben	78
III. 3 Érettségire adó kiegészítő képzés.....	80
III. 3. 1 Érettségi vizsgára felkészítő képzés (12–13.) évfolyamai számára a 2016/2017-es tanévtől felmenő rendszerben.....	80
III. 4 A választott kerettanterv feletti óraszám	81
III. 4. 1 Kötelezően választandó órák.....	81
III. 4. 2 Szabadon választható tanórai foglalkozások.....	82
III. 5 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	83
III. 6 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	84
III. 7 Mindennapos testnevelés	85
III. 8 A választható tantárgyak, foglalkozások és az oktatóválasztás szabályai	85
III. 9 A választható érettségi tantárgyak	86
Magyar nyelv (témakörönként 2-4)	88
Irodalom	88
Történelem.....	89
Élő idegen nyelv (angol, német).....	90
Matematika	91
Informatika	91
Biológia.....	94
Földrajz	95

Testnevelés	98
Kereskedelem ismeretek.....	99
Vendéglátóipar ismeretek	100
Közgazdaság ismeretek.....	101
III. 10 A tanuló tanulmányi munkájának értékelése írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, a magatartás és szorgalom minősítésének el- vei.....	102
III. 10. 1 Az írásbeli, szóbeli és gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek szá- monkérésének rendje	104
III. 10. 2 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatá- rozása	105
III. 10. 3 A magatartás értékelésének szempontjai:.....	107
III. 10. 4 A szorgalom értékelésének szempontjai:.....	108
III. 11 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	108
III. 12 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	108
III. 13 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	109
III. 14 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	111
III. 14. 1 Egészségnevelés	111
III. 14. 2 Környezetnevelési program	113
III. 14. 3 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	114
III. 15 A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek.....	116
III. 16 Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek.....	117
III. 16. 1 Fogyasztóvédelem	117
III. 16. 2 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, projektok- tatás	118
III. 16. 3 Az iskolai közösségi szolgálat.....	119
A közösségi szolgálatra vonatkozó jogszabályok	119
Felelősök, feladatkörök	119
A tevékenység megszervezésének lépései az iskolában	119
A közösségi szolgálat dokumentálása	120
A program lebonyolítása	120
Iskolai programok beszámítása a közösségi szolgálatba:	121
IV. KÉPZÉSI PROGRAM.....	123
IV. 2 Az iskolában folyó szakképzés alapelvei, céljai	123
IV. 3 Nappali és esti rendszerű szakmai képzések	124
IV. 3. 1 Érettségi utáni képzések	124
IV. 3. 2 Érettségivel szerzhető szakmák.....	125
IV. 3. 3 Szakképző iskolai képzések	125
IV. 3. 4 Felnőttképzés, felnőttek oktatása	126
IV. 4. Szakmai gyakorlati képzés	126

IV. 4. 1. Vizsgafelkészítés rendje.....	127
IV. 4. 2. Duális képzés rendje.....	128
IV. 5 Külföldi gyakorlatok	128
IV. 5 Óratervek.....	129

BEVEZETŐ

Mottó:

„Félig sem olyan fontos az, amit tanítunk gyermekeinknek, mint az, ahogyan tanítjuk. Amit az iskolában megtanultunk, annak egy részét elfelejtjük, de a hatás, melyet egy jó oktatási rendszer szellemi tehetségeinkre gyakorol, megmarad.”

Szakmai programunk alapidokumentum, amely meghatározza az iskolában folyó nevelő – oktató munka pedagógiai alapelveit, értékeit, az iskola nevelési és szakmai programját, helyi tantervét. A Tokaj-Hegyalja Egyetem Tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium szakmai programja a hatályos jogszabályoknak megfelelően, a jogharmonizáció jegyében készült.

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 12. § szerint a nevelő és oktató munka a szakképzésben kötelezően alkalmazandó programterv alapján kidolgozott szakmai program szerint folyik. A szakmai programot az oktatótestület fogadja el, és az igazgató hagyja jóvá. A szakmai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges. A szakmai programot nyilvánosságra kell hozni. A szakmai programra vonatkozó részletes rendelkezéseket a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2012. (II. 7.) Kormányrendelet tartalmazza. Magyarország Alaptörvényében megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva, a szakképzésről szóló törvénnyel, a Nemzeti alaptantervvel, és a NAT-ra épülő kerettantervekkel, illetve a hatályos jogszabályokkal összhangban készült el szakmai programunk. Ennek megfelelően a szakmai programunk részét képező nevelési programot, képzési programot, oktatási programot és egészségfejlesztési programot a törvényi változásoknak megfelelően módosítottuk, kialakítottuk.

Felhasznált jogszabályok

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt.)
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.).
- A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény
- Képzési és kimeneti követelmények
- Programtantervek
- Programtervek
- A köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról szóló 2012. évi CXXIV. törvény
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- Az 1997. évi XXXI. gyermekvédelmi törvény (Gyvt.),
- A 2013. évi XXVII. törvény a szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról
- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet
- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról szóló 106/2012. (VI. 1.) Korm. rendelet
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. Kormányrendelet
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 40/2002. (V.24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről
- A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet
- 14/2013. (IV.05.) NGM rendelet a szakképzési kerettantervekről
- 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet mellékletei
- 16/2013. (II.28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánításról, tankönyvtámogatásról, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről (Tk. r.)
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 22/2016 EMMI rendelet mellékletei

Az intézmény bemutatása

Iskolánk 1958 óta Tokaj egyik kiemelkedő fontosságú oktatási intézménye. 2013. január 1-jéig önkormányzati fenntartás alatt működünk Kereskedelmi és Idegenforgalmi Középiskola néven. 2013. január 1. és 2015. június 30. között a KLIK Miskolci Tankerületének irányítása alatt a Tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium nevet viseltük. 2015. július 1-jétől 2016. augusztus 31-ig a Tokaj-Hegyalja Egyetem Kereskedelmi és Idegenforgalmi Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma néven működünk, majd 2016. szeptember 1-jétől a Szerencsi SZC Tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma a nevünk. A szakképzésben történt változások indokolták, hogy 2020. július 1-jétől intézményünk neve a Szerencsi Szakképzési Centrum Tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium lett.

Fenntartó váltás miatt 2021. augusztus 16-tól intézményünk a Tokaj-Hegyalja Egyetem intézményeként működik tovább.

Az iskola képzési profilja az elmúlt évtizedek alatt jelentős változásokon ment keresztül – alkalmazkodva az éppen aktuális igényekhez, az adott korszak elvárásaihoz, a mindenkori oktatási rendszer irányvonalaihoz. Kezdetben a kereskedőképzés volt az akkor még országos beiskolázási rendszerű intézmény fő célja, s leginkább a szakmunkásképzés dominált.

A szakképzéssel szemben támasztott új követelményeknek megfelelően 1992 óta a hagyományos szakmunkásképzést fokozatosan felváltotta a korszerűsített OKJ-s szakképzés, illetve új szakközépiskolai szakok oktatása.

A képzési skála változásával és szélesedésével előtérbe kerültek a kereskedelem – marketing és az idegenforgalmi szakmacsoportok, egyre inkább a szakközépiskolai képzés lett az irányadó.

Fontosnak tartjuk, hogy diákjainknak tényleges lehetőséget biztosítsunk képességeik kibontakoztatására, elképzeléseik megvalósítására. Ezen célok teljesülése érdekében indítottuk be a szakiskolát végzett tanulóink számára a kétéves, érettségit adó osztályainkat, valamint az érettségizett diákjainknak a felsőfokú szakképzést.

A jelenlegi képzési rendszer egy rendkívül összetett, napjaink piacorientált igényeit és szükségleteit jól követő, ahhoz igazodó, flexibilis, jó átjárhatóságot biztosító szisztéma, mely az eddigi tapasztalatok, a jelenlegi szükségletek és a jövőbeli elvárások alapján vette fel mostani formáját, s természetesen kész arra, hogy tovább változzon, fejlődjön, alakuljon úgy, hogy nemcsak szűkebb régióink, hanem Magyarország, illetve az Európai Unió diákpolgárainak is méltó indítást és alapokat adjon.

A továbblépéshez természetesen újabb és újabb programokat kell majd megfogalmazni, melyek a mindenkori társadalmi és gazdasági élet változásaira érzékenyen reagálnak, összhangban vannak a város és a régió településfejlesztési koncepciójával, és szem előtt tartják az Európai Unió követelményrendszerét.

Jelenlegi képzési struktúránk a következőképpen épül fel:

Technikumi képzés

Jelenleg négy ágazatban oktatunk ebben a képzési formában: turizmus-vendéglátás, kereskedelem, szociális és gazdálkodás és menedzsment ágazatban. A diákok az 5 évfolyamos képzés során érettségi bizonyítványt szereznek, és az általuk választott képzési terület alapvető szakmai ismereteit is elsajátíthatják.

A 2013-2014-es tanévtől felmenő rendszerben bevezettük a vendéglátóipar és kereskedelem ágazati képzéseket. A 2017-2018-as tanévtől pedig folyamatosan iskolázunk be a közgazdaság ágazatra és annak szakképesítéseire. A 12. évfolyam befejezését követően tanulóink szakmai érettségi bizonyítványt kapnak, mely feljogosítja őket valamely munkakör betöltésére. Ezt követően 1 év alatt emelt szintű szakképesítést szerezhetnek diákjaink. Szociális ágazatban felnőttoktatás keretében szerezhetnek végzettséget az iskolánkba jelentkezők.

Szakképző iskola

Szakképző iskolai képzésünk átalakult. A 3 éves duális képzésben résztvevő tanulóink 2 ágazat közül választhatnak. A turizmus-vendéglátás ágazaton belül cukrász, pincér-vendégtéri szakember és szakács szakmát kínálunk. A kereskedelem ágazaton belül a kereskedelmi értékesítő (eladó) szakmát sajátíthatják el diákjaink.

A 2016/2017. tanévtől kezdve a szociális szolgáltatások szakmacsoporton belül a szociális gondozó és ápoló szakmát kínáljuk hozzánk jelentkezőknek. A 2020/2021-es tanévtől felnőttoktatásban, illetve felnőttképzésben is minden alapszakmát meghirdettünk.

A szakképzés 4.0 stratégia egy új lehetőséget biztosít a fiatalok és a szülők számára. Az elképzelés alapján szükséges megalapoznunk a szakképzést olyan alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztésével, melyek egy adott szakmától függetlenek, pontosabban minden szakmában szükségesnek látszanak, ilyen például a komplex problémamegoldás és döntéshozatal, a tervezői (design) szemlélet, a kritikus gondolkodás, az együttműködés, az érzelmi intelligencia, a szolgáltatói és vállalkozói szemlélet, a rugalmas gondolkodás, a digitális kompetenciák köre. Így kísérleti jelleggel – pilot programban – a 2019/2020-as tanévben újtárra indítottuk az előkészítő (orientációs) évet a szakközépiskolai évek előtt megszervezve. Ez az év az egyéni tanulási utak pedagógiáján, az egyéni és csoportos kíséren, a személyes pályorientáción és az életpálya-tanácsadáson át készül megújítani iskolánk és az országos szakképzést is.

Kétéves, érettségit adó képzés

Azok számára kínáljuk ezt a képzési formát, akik már rendelkeznek szakközépiskolai végzettséggel, de ismereteiket tovább szeretnék bővíteni, és érettségi bizonyítványt kívánnak szerezni. Kifutó rendszerben még nappali tagozaton, felmenőben pedig esti tagozaton indítjuk ezt a képzési formát.

Érettségi utáni képzések

A kereskedő, a logisztikai ügyintéző, a vendéglátásszervező és a pénzügyi-számviteli ügyintéző szakmákat kínáljuk nappali munkarendben, ezek a szakmák érettségire épülő képzések.

Iskolánk kiemelt területként kezeli a szakmai tárgyak, az idegen nyelvek és az informatika oktatását. Intézményünk ECDL-vizsgahelyként működik, valamint a BGE szakmai nyelv-vizsgarendszer akkreditált vizsgahelye.

Az intézmény az oktatási feladatokon kívül kollégiumot is működtet, amely az iskolával azonos területen helyezkedik el. Így a bennlakó diákok számára jó lehetőség nyílik arra, hogy igénybe vegyék az iskola felszereléseit, eszközeit, sport- és egyéb létesítményeit.

A kollégium mintegy 220 diák befogadására alkalmas, intézményünk következetes rendszert dolgozott ki, mely a távolság, a szociális helyzet és a tanulmányi eredmények együttes figyelembe vételével segít a kollégiumi felvétel elbírálásában.

A kollégium családias körülményeket teremt a diákok számára ahhoz, hogy otthonuktól távol zökkenőmentesen beilleszkedjenek az iskola közösségébe, s minél jobb eredményeket érjenek el a tanulásban, illetve minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A kollégiumban dolgozó kollégák segítik a tanulókat a tanítási órákra való felkészülésben, monitoring szilenciumokat szerveznek, differenciált, illetve egyéni foglalkozásokat iktatnak be a mindennapi munkarendbe.

A Tokaj-Hegyalja Egyetem Tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium oktatóinak, nevelőinek meggyőződése, hogy egy középfokú oktatási intézmény legfőbb feladata, hogy olyan tudás megszerzését tegye lehetővé diákjai

számára, amely egyrészt felkészíti őket adott felsőoktatási intézményben való továbbtanulásra, másrészt alkalmassá teszi őket arra, hogy az általuk választott munkahelyen megállják helyüket – akár itthon, Magyarországon, akár külföldön.

Céljaink

Az iskolában folyó szakképzés céljai

A XXI. század technikum és szakképző iskola számára a munkaerőpiacon való megjelenés jelenti a legnagyobb kihívást. A szakképzés cél- és feladatrendszere a munka világának a követelmény rendszeréhez igazodik.

A képzési forma alapvetően figyelembe veszi az adott szakma társadalomban betöltött reális helyzetét és szerepét, továbbá a szakma vonatkozásában előre prognosztizálható változásokat.

A tanulók szakmai képességei a tevékenység végzése során fejleszthetők. Ezért fontos az elmélet és gyakorlat egységének megteremtése, a gyakorlatorientált képzés megvalósítása.

Célunk, olyan sajátos arculattal rendelkező iskola megvalósítása, mely gyorsan alkalmazkodni tud a munkaerőpiaci kihívásokhoz a vendéglátás-turizmus, a közgazdaság, a szociális és a kereskedelem szakterületen.

Olyan szakembereket szeretnénk kibocsátani, akik képesek alkotó módon alkalmazni az iskolában gyűjtött bőséges ismereteket, továbbá alkalmassá váljanak a szakmai továbbfejlődésre és nagy részük a szakmai, iskolarendszerű továbbtanulásra. Felkészültségük tegye alkalmassá őket a fizikai szakmunkára, valamint irányító tevékenységre a kis- és középvállalkozások önálló megszervezésére. Ismerjék a legújabb technológiákat (ételkészítés, díszítés, tálalás stb.).

Fontos számunkra, hogy a szakmai oktatás, képzés mellett szakmaszeretetre, hivatástudatra, fegyelmezett, szakszerű, pontos, megbízható munkavégzésre, önállóságra, felelősségtudatra neveljük diákjainkat.

Az eddigi évek tapasztalatait összegezve, és korunk elvárásait átgondolva határoztuk meg az SZSZC Tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium legfontosabb feladatait és céljait.

Törekszünk arra, hogy minél szélesebb körű oktatási skálán valósuljon meg a tanítás intézményünkben, hiszen így az együttműködő partnerek egyre szélesebb rétegeinek igényeit tudjuk kielégíteni.

Ehhez kapcsolódik, hogy továbbra is biztosítanunk kell a maximális átjárhatóságot a képzési struktúra egyes ágazatai között.

Fontosnak tartjuk azt, hogy minden lehetőséget felhasználjunk az iskola menedzselésére, értékeink propagálására, mert napjainkban az oktatási intézmények sem függetleníthetik magukat a munkaerőpiac igényeitől.

Kiemelkedő szerepet szánunk az idegen nyelvek oktatásának, hiszen ez a terület elengedhetetlen egy olyan ország számára, amely tagja az Európai Uniónak. Ennek a törekvésnek a megnyilvánulási formái: a csoportbontásban megvalósuló idegennyelvoktatás és az infokommunikációs csúcstechnológia biztosítása a mindennapi oktató munkához.

A számítástechnikai, informatikai ismeretek közvetítése szintén nagyon fontos területe az oktatásnak, hiszen manapság szinte egyetlen olyan munkalehetőség sem létezik, ahol ne volna szükség legalább alkalmazásszintű számítástechnikai ismeretekre. Ezen célok megvalósulásának érdekében a továbbiakban is kiemelt szerepet kap az informatika tanítása, illetve az ECDL-vizsgára felkészítő kurzusok beindítása. Iskolánk eszközállománya hatalmas fejlődésen, bővülésen ment keresztül az elmúlt években, és célunk, hogy ez a fejlődés töretlen maradjon. Pályázatok és egyéb beszerzések révén laptopokat, interaktív táblákat, projektorokat, pendrive-kat szereztünk be, melyeket oktatóink és diákjaink széles körben használnak.

Támogatni kívánjuk továbbra is mindazokat a lehetőségeket, melyek a tanulók személyi-

ségének mind sokoldalúbb kiteljesítését szolgálják: itt a sportlehetőségektől kezdődően a tánc-tanuláson és a diákújságíráson át egészen az alkotókörig vagy a könyvtárhasználatig bármilyen lehetőség szóba kerülhet, mely tartalmat, célt, értelmet adhat a tanulóknak a tanítási-tanulási folyamaton kívül, tehát szabadidejükben is.

Törekedni kell a kollégium fejlesztésére, bővítésére is, hiszen diákságunk mintegy harmada lakik kollégiumban, s számukra meghatározó, hogy milyen közegben, milyen körülmények között töltik mindennapjaik iskolán kívüli idejét. Célunk, hogy a személyi és tárgyi feltételek a minőséget szolgálják, hogy biztosítsuk a mind magasabb fokú otthonosság-, illetve komfortérzést. Törekszünk arra, hogy a tanulási idő hatékonyan legyen kihasználva, hogy lehetőséget teremtsünk a differenciált foglalkoztatásra, felzárkóztatásra, korrepetálásra, valamint tehetséggondozásra. Igyekszünk megőrizni a választható szabadidős tevékenységek széles skáláját.

Állandó, folyamatos feladatként kezeljük az eszközállomány bővítését, hiszen mindig vannak új utak, új lehetőségek, eszközök és módszerek, melyek korszerűbbé, modernebbé, még gyakorlat-, illetve életközelibbé tehetik az oktatás mindennapjait.

Intézményünkben jól kiépített és hatékonyan működő Szülői választmány alakult, mely partnernek tekinthető az iskolát, a diákokat és a szülőket együttesen érintő kérdésekben.

Mivel Tokaj-Hegyalja a világörökség része, célunk, hogy ez jelenjen meg a helyi tantervben is, a diákoknak ily módon lehetőséget teremtve arra, hogy birtokában legyenek a helytörténet, a sajátos kulturális vonások, a borászat, a borkultúra alapvető ismereteinek. Fontos, hogy tisztában legyenek értékeinkkel, hogy büszkék legyenek arra, hogy ebben a városban, ebben a régióban tanulhatnak.

Mivel iskolánk Tokaj város szellemi, értelmiségi életét is képviseli, ezért cél, hogy az intézmény oktatói rendszeresen bekapcsolódjanak a város közéletébe, aktívan részt vegyenek irodalmi, kulturális és egyéb tudományos, illetve szakmai rendezvényeken.

I. Az iskola nevelési programja

I.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A Tokaj-Hegyalja Egyetem Tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium nevelő-oktató munkájának legfőbb célja a tanulók testi-szellemi-érzelmi nevelése, hiszen a nevelés az egyik legfelelősségteljesebb emberi tevékenység. Iskolánk legfőbb értéke a **kölcsönös bizalomra épülő szülő-oktató-diák együttműködés**.

Kiemelt alapelvünk a gyermekközpontúság, a személyiségfejlesztés, az aktív együttműködés és közösségfejlesztés. Fontosnak tartjuk, hogy tanítványaink jól érezzék magukat iskolánkban. Alapelvünk a következetesség és a továbbhaladáshoz szükséges ismeretek magas szintű átadása, mivel a megszerzett tudás birtokában képes az ember önmaga megvalósítására és a szakmai megújuláshoz szükséges nyitottság kialakítására.

Az iskola tanulói **széleskörűen alkalmazható és továbbfejleszhető tudást szerezhetnek** iskolánkban, hiszen a szakmai képzés elmélete és gyakorlata, valamint a közismereti tárgyak művelődési anyaga egységes ismeretrendszeret alkot. Célunk, hogy megfeleljünk a hazai és az európai uniós elvárásoknak, hogy a munkaerőpiac számára **piacképes szakmákat és szakembereket képezzünk**, s hogy igény esetén felkészítsük tanulóinkat a felsőoktatási intézményekbe.

I.1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei

Célunk egy olyan iskola megteremtése és működtetése, amely minden tanuló számára érvényes, azaz ma szükséges és a jövőben fejleszhető tudást ad mindenkinek képességei, szándékai szerint. A tanulók egyéni képességeinek, eltérő haladási sebességének megfelelő szintű oktatási formák biztosítása a tehetséggondozás céljából is csoportbontások, fakultációk stb. formájában.

A nevelés során jellemet formálunk, az értelmi képességek mellett a tanulók érzelmi intelligenciáját is fejlesztjük. Célunk, hogy kialakuljon a tanulóknak a tiszteletteljes viselkedés belső motivációja, és az értékteremtő, autonóm személyiséggé válás folyamata.

Iskolánk a társadalmi környezet, a szülők, a diákok és a fenntartó igényeit és elvárásait figyelembe véve, valamint az iskola hagyományaira építve a következő alapelveket kívánja megvalósítani:

Harmonikus személyiséget fejlesztő egyéni és közösségi nevelés

- Pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (a szeretet, a jószág, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése)
- Helyes önismeretre nevelés (az értelmi és érzelmi oldal egészséges arányának kifejlesztésére törekvés, a sikerek és kudarcok feldolgozásának segítése)
- Az együttműködési képesség és az egészséges versenyszellem kialakítása, az empátia képességének fejlesztése
- A munka, az erőfeszítés és általa létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése
- Kezdeményezőkézség, önállóság, a személyiség maximális tisztelete (az emberi identitás megőrzése, a máság vállalása, elfogadása és elfogadtatása)
- A játék személyiségformáló erejének felismertetése és erősítése.

Korszerű, sokoldalú általános műveltség biztosítása

- Magas színvonalú anyanyelvi kultúra elsajátítása
- A kommunikációs készség sokoldalú fejlesztése
- A humán és reál értékek egyenrangúságának biztosítása
- Az absztrakt gondolkodás, a tudományos és a művészi modellalkotás képességének fejlesztése
- Legalább egy idegen nyelv alkalmazási szinten való elsajátítása
- Korszerű társadalomtudományos ismeretek megalapozása Korszerű természettudományos ismeretek megalapozása
- Az ismeretszerzés képességének fejlesztése, eligazodás a modern technika, a számítógép, az Internet világában, mindezek felhasználási lehetőségei a tanulásban.

Alkotó gondolkodásra és gondolkodva cselekvésre nevelés

- A diák aktív résztvevője legyen a tanulási – tanítási folyamatnak
- A tanulói és a oktatói kreativitás növelése
- Az eredményes tanulási módszerek megismertetése
- A tudományos kutatás alapjainak, módszereinek elsajátítása
- A megszerzett tudás hasznosítása önálló feladatok (előadások, pályamunkák, tanulói kísérletek, műhelymunkák)
- A folyamatos önképzés képességének és igényének kialakítása
- Az önálló véleményalkotási képesség, a logikus érvelés fejlesztése

Színvonalas, következetes oktatás

- A közép- és az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítés
- Korszerű informatikai ismeretek átadása és használata (felhasználói és/vagy programozói ismeretek, ingyenes Internet-hozzáférés)
- A tehetséges tanulók felkészítése az országos tanulmányi-, szakmai-, kulturális- és sportversenyekre
- Differenciálás az oktatásban
- A tanuló eredményalapú értékelése
- Oktatói önképzés, a legújabb szaktárgyi és pedagógiai-pszichológiai ismeretek, eredmények elsajátítása, alkalmazása
- Az esztétikai érzék fejlesztése
- A kezdeményező-készség, a másokkal történő hatékony együttműködés, valamint a saját munkáért, cselekedetért érzett felelősség kialakítása és növelése.

A harmonikus családi élet értékeinek felismertetése, fejlesztése

- A tanulók családhoz való kötődésének erősítése
- A szülők iskolához való kötődésének erősítése. Az iskola és a család kapcsolatának elmélyítése. A szülői elvárások, igények megismerése.

A hagyományok tisztelete, ápolása

- A tanulók szülőhelyhez, hazához való kötődésének erősítése
- A nemzeti kultúra hagyományainak megismerése és ezek megbecsülése révén szülőföld és haza iránti szeretet, a magyarság- és az európaiság-tudat kialakítása
- Az iskola és a város múltjának megismerése

I.1.2. A nevelő-oktató munka céljai

A jogszabályoknak megfelelően az intézményünkben folyó nevelő-oktató munka céljai

az egyes képzési típusokban a következők:

Technikum

Az itt folyó nevelés-oktatás továbbépíti, kiszélesíti és elmélyíti az általános iskolai tantárgyi követelményeket. Az általános és a szakmai műveltséget megalapozó, azt kiterjesztő, megerősítő és a további műveltség megszerzését elősegítő nevelő-oktató tevékenység folyik.

A technikum kerettantervben meghatározott fejlesztési követelmények, tevékenységek és tartalmak biztosítják az általános műveltség továbbfejlesztését, valamint a szakmai képzés megalapozását, az érettségi vizsgára és a felsőfokú tanulmányokra vagy a munkába állásra való felkészülést.

Az iskola általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testileg és lelkileg egészséges, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

A technikumban folyó nevelés, a képességek fejlesztése, a közismereti oktatás és a szakmai képzés szerves egységet alkot. Az iskola nevelési és oktatási rendszere akkor képes a kulturálisan és szociálisan heterogén diákság hatékony képzésére, ha követelményeiben igazodik a tanulók adottságaihoz, fejlettségéhez. Nevelő munkájában számolnia kell a kultúraváltás jelenségeiből, a globalizációból, az egyenlőtlenségek világméretű növekedéséből, az értékrend zavaraiából fakadó feszültségekkel.

A nevelés-oktatás célja, hogy a tanulók alkalmassá váljanak az önálló, felelős döntéseken alapuló, elsősorban a szakmai területeken folyamatosan fejlődő, megújuló alkotómunkára, a szolgáltatási és kereskedelmi értékteremtési folyamatok alakítására, a munkaerőpiac elvárásainak teljesítésére, valamint a felsőfokú tanulmányok megkezdésére.

A tanítási-tanulási folyamat során ki kell, hogy alakuljon a tanulóknál az igény és a képesség az ismeretek önálló megszerzésére, azok összefüggéseinek felismerésére, értelmezésére, hasznosítására. Fontos, hogy fejlődjön fogalmi gondolkodásuk, problémamegoldó képességük, anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs, valamint informatikai tudásuk. Alakuljon ki a tanulásuk, munkájuk eredményessége, minősége iránti igényesség, jelenjen meg a tevékenységekkel kapcsolatos felelősségérzet. Mindezeket figyelembe véve törekszünk arra, hogy technikum, szakgimnáziumi diákjaink is mind nagyobb arányban vegyenek részt kompetencia alapú oktatásban, ezáltal mind inkább felkészültek legyenek az élethosszig tartó tanulásra.

A személyiségfejlesztésben kiemelt szerepet kell, hogy kapjon az önismeret fejlesztése, a kezdeményező és a vállalkozói készségek, illetve a felelős társadalmi magatartás kialakítása egy koherens értékrendszerre épülő világkép formálása, valamint az állampolgári szerepre történő felkészítés. Ez utóbbi feladat magában foglalja a demokrácia gyakorlásához szükséges képességek fejlesztését, a jogok és köteleességek tudatosítását. A személyiségfejlesztés minden vonatkozásban meghatározó az iskola arculata, hagyományai, belső környezete és légköre.

Szakképző iskola

9.-től szakképző évfolymon – a szakmajegyzékben meghatározott -, 10.-től szakképzési évfolyamokon – a Szakmajegyzékben meghatározott – szakképzési követelmények alapján szakmai vizsgára való felkészítés folyik.

A Szakképző osztályokban folyó nevelés, a képességek fejlesztése, a közismereti oktatás és a szakmai képzés szerves egységet alkot. A képességek fejlesztését akkor végezhetjük eredményesen, ha a követelményekben a tanulók adottságaihoz igazodunk.

A szakképző tanulók egy köre a szakmai vizsga letételével befejezi iskolai rendszerű tanulmányait. Ezért különösen nagy figyelmet kell fordítani a személyiségfejlesztésre, az anyanyelv igényes használatára, a tanulók érzelmi kultúrájának gazdagítására, erkölcsi tudatosságuk erősítésére.

A tanulóknak ki kell, hogy fejlődjön saját egészségük, az emberi környezet és a természet megővésére irányuló felelősségérzet, az igény a munkatársakkal együttműködő, egyenrangú, szolidáris viszony kialakítására, a közösségi és az egyéni érdekek, értékek egyensúlyának megteremtésére.

Alapvető cél, hogy a tanulók képesek legyenek sikeres szakmai vizsgát tenni, majd szakmájukban elhelyezkedni, tudásuk, képességeik és készségeik megfeleljenek a munkába állásuk idején támasztott elvárásoknak, követelményeknek. A hatékony és motiváló tanulási módszerek elsajátítása révén növekszik képességük szakmai és más munkatevékenységek értő és alkotó megtanulására, a folyamatos fejlődésre, a szakmán belül további tanulásra, továbbképzésre és szükség esetén szakmaváltásra. Lehetőséget kell kapniuk a magasabb szintű szakképzettség megszerzésére a szakmai előmenetel, az egész életen át tartó tanulás folyamán.

Fontos, hogy a tanulók munkatapasztalataik és munkakultúrájuk révén képesek legyenek beilleszkedni a munkakörnyezetbe, fejlődjön bennük az igényesség munkájuk eredményessége, minősége iránt, és kialakuljon a munkájukkal kapcsolatos felelősségérzet.

A Szakképző osztályokban az első, differenciált pedagógiai eljárásokat igénylő szakaszban az új ismeretek átadása mellett vállalnunk kell az általános iskolai ismeretek rendszerezését, a hiányok pótlását, a gyengébb képességű tanulók fejlesztését a továbbhaladáshoz szükséges szintre, valamint tudatos motiválásukat.

Alapvető célunk, hogy elősegítsük a klasszikus vállalkozói készségek és képességek megerősödését, ilyenek többek között a döntéshozatal, a kockázat mérlegelésének és vállalásának a képessége, az önismeret, a csoportos munkavégzés során elengedhetetlen kommunikációs készség, a kudarctűrés, a kritika feldolgozásának, a visszacsatolásnak a képessége. A közös célok, a tág mozgástér, a széles alapozású készségfejlesztés, valamint a vállalkozásorientált szakmai irány együttesen hivatottak elősegíteni a diákok állampolgári felkészültségét, társadalmi beilleszkedését.

Fontosnak tartjuk, hogy a megszerzett ismeretek és képességek a munkahelyek és szakmai részterületek között konvertálható és a nemzetközi gyakorlatban is jól alkalmazhatók legyenek, illeszkedjenek az Európai Közösség által állított követelményeknek.

Az új módszerek, tanítási stílus meghonosítása érdekében lehetőségeinkhez mérten támogatjuk a kollegák részvételét minden ilyen témájú továbbképzésen, önfejlesztő tevékenységében. Fokozott szerepet kapnak a munkaközösségek, illetve a munkaközösségek összedolgozása.

Érettségire felkészítő képzés

Az érettségire felkészítő képzésben az általános műveltséget kiterjesztő és elmélyítő, a magasabb műveltség megszerzését megalapozó nevelő-oktató tevékenység folyik. Alapfeladata az érettségi vizsgára és munkába állásra, illetve a felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés.

Az ebben a képzésben folyó nevelés-oktatás tantárgyi és tantárgyközi tartalmak és tevékenységek révén elsajátítható tudást közvetít, továbbfejleszti a kommunikációs és a tanulási képességeket.

Folyamatosan nevel az anyanyelv igényes használatára, a természeti és az épített környezet védelmére, az egészséges életmód értékeinek elfogadására, valamint a fenntartható fejlődés és fogyasztás egyensúlyát célzó szemléletre. Kialakítja tanulóiban az ún. élethosszig tartó tanulás felkészíti tanulóit arra, hogy a tudás – a stabil értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is.

Feladata a nemzeti és európai identitástudat továbbépítése a tanulóknak; intellektuális, érzelmi és testi érzék egyensúlyának biztosítása. Együttműködésre és kooperációra nevel, fejleszti a konfliktusok kezeléséhez szükséges személyiségjegyeket: az önismeretet, az önbizalmat, az alkalmazkodóképességet, a kudarctűrést. Mindezzel előmozdítja a tanulóknak a konst-

ruktív attitűd kialakulását.

Ebben a képzésben a nevelés és oktatás egyik alapvető célja, hogy a tanulókat összefüggésekben és rendszerben való gondolkodásra nevelje. Tegye képessé őket információk szerzésére, szűrésére és feldolgozására, az információs korban való eligazodásra. Követelményeivel és tevékenységével ösztönözze a tanulókat tudásra épülő, önálló vélemény kialakítására, alternatívák felismerésére és mérlegelésére, majd az ezeken alapuló felelős döntésekre.

Az iskola a maga arculatával, egész programjával, helyi sajátosságaival, a tanulás szervezésének változatos módjaival biztosítja, hogy diákjai érdeklődésüknek, képességeiknek, eredményeiknek, pályaválasztási szándékuknak megfelelően tanulhassanak.

A képzési folyamatban figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait, az életkorhoz és az egyéni érettséghez igazodva optimalizálja terhelésüket. Törekszik a személyre szóló fejlesztésre, támaszkodik a tanulók érzelmi intelligenciájára, képzeletére, számít kreativitásukra, illetve tudatosan is előmozdítja mindezek fejlesztését.

A személyiségfejlesztésben fontos a felelős társadalmi magatartás kialakítása, az állampolgári szerepre, a demokratikus életformára való felkészítés, azaz a jogok és kötelességek összetartozásának tudatosítása.

Mint általános művelő iskolatípus készítse fel tanulóit arra, hogy az iskolából egy folyamatosan változó világba lépnek. Tudatosuljon bennük a magyar társadalom demokratikus létmódja, az európai integrációs folyamat és hazánk kapcsolódása ehhez a folyamathoz, szembe-süljenek a kultúraváltás és a globalizáció jelenségeivel, kihívásaival.

Iskolánk főbb jellemzői a következők:

Tanulóinkat felkészítjük az érettségire, feladatunk a felsőfokú továbbtanulás megalapozása, ugyanakkor célunk tanulóinknak a munka világába való beilleszkedésének segítése is.

Az általános képzés tananyagában prioritásként vesszük figyelembe az úgynevezett minimális kompetencia területén legalább egy idegen nyelv vizsgaszintű elsajátítását, az informatika alapjainak megtanulását, minimális mozgáskultúra kialakítását.

A tanulás megszerettetése, a tudás tisztelete akkor érhető el, ha megtanítjuk diákjainkat tanulni, képessé tesszük őket az önálló ismeretszerzésre, a megújuló követelményekhez való alkalmazkodásra. A tanítási-tanulási folyamatban ezért nagy teret biztosítunk a tanulói öntevékenységnek, az önálló munkának. Diákjaink kezét fokozatosan elengedve állítjuk őket döntések elé úgy, hogy a „játékszabályok” (követelmények) mindig ismertek, tiszták legyenek előttük. A sokrétű ismeretszerzési mód mellé természetesen szükségesek az értékelés, minősítés adekvát formái is (vizsgák, pályamunkák, standardizált tesztek).

Az iskola szocializációs funkciója megköveteli, hogy az elsajátított ismeretanyag birtokában diákjaink legyenek képesek eligazodni a társadalmi és természeti környezetben, ismerjék az emberiség globális problémáit, azokban az egyén, az állam, a társadalom felelősségét, a lehetőségeket és korlátokat. Ismereteik szolgáljanak eszközként az „Életben” való eligazodáshoz, a testileg-lelkileg egészséges, harmonikus személyiség kialakításához. Ennek érdekében jelennek meg a kötelező tantárgyak között olyan ismeretkörök, mint a társadalmi ismeretek vagy az etika – ezzel is elősegítve a „felelős állampolgár” szerepére való felkészülést.

Diákjaink megismerik nemzeti kultúránkat, összekapcsolva az európai, humanista értékrend elsajátításával, az egyetemes kultúra eredményeinek megismerésével, azok iránt való nyitottsággal. Biztosítjuk az ismeretek, a vallási, illetve világnézeti információk tárgyilagos és többoldalú közvetítését, azok erkölcsi és művelődéstörténeti tartalmának tárgyyszerű és elfogulatlan ismertetését úgy, hogy igazságukról nem foglalunk állást, vallási és világnézeti kérdésekben semlegesek maradunk.

Programunk figyelembe veszi azt a tényt, hogy diákjaink az iskolában nemcsak az életre készülnek, hanem élnek is. Ennek megfelelően feladatunknak tekintjük a kiegyensúlyozott életkörülmények kialakítását, a tanulók igényeinek, motivációinak figyelembe vételével úgy, hogy életkorukkal növekvő döntési lehetőséggel (és felelősséggel) ruházzuk fel őket, melyekkel a oktatók segítik élni diákjainkat.

A szakmai képzés, a szakmák iránt határozott igény mutatkozik mind diákjaink, mind szüleik részéről: az érettségi vizsga után, illetve szakközépiskolákban elégtűjük ki ezt az igényt.

Az iskolai nevelés céljai, értékrendszere

Az iskola nevelőtestülete pedagógiai célja az iskola szellemiségének megteremtése és megőrzése. Olyan alapvető rendező elvek, eszmények meghatározása és megvalósítása, amelyek alapján a növendékek kialakíthatják saját erkölcsi karakterüket, autonóm személyiségüket, meghatározó életelveiket.

Megítélésünk szerint minél magasabb szinten jelenik meg az iskolaszellem, annál nagyobb súlya van a morális tényezőknek, a kontrollal, a szabálykövetéssel kapcsolatos összetevőkön túl egyre inkább dominálnak a felelősséggel, az autonómiával kapcsolatos összetevők.

Célunk, hogy a fiatalok érett, autonóm személyiségként jussanak el a felnőttkor küszöbére, birtokában legyenek azoknak a szociális képességeknek, amelyek alkalmassá teszik őket arra, hogy etikusan társas lényekké válhassanak, képesek legyenek megfelelni a kor aktuális követelményeinek.

Ennek érdekében:

- Tudatosan óvják testi és lelki egészségüket
- Ismerjék saját lehetőségeiket, legyenek képesek reális célok kitűzésére és elérésére Rendelkezzenek a harmonikus társas és párkapcsolatok alakításának képességével
- Kellő jártasságot szerezzenek az ismeretelsajátítás módszereiben, képesek legyenek önmaguk fejlesztésére, tanulmányaik folytatására
- Olyan szaktudást sajátítsanak el, amely széles körű, mobilizálható, konvertálható
- Legyenek készek új ismeretek befogadására, a munkaerőpiac által diktált változásokra, reálisan felmért pályaaorientációra
- Munkájukban legyenek igényesek, szorgalmasak, kreatívak, vállalkozó szelleműek, önmaguk menedzselésére és érdekeik érvényesítésére alkalmasak
- Törődjenek szűkebb és tágabb környezetük védelmével
- Legyenek képesek eligazodni a művészet, a tudomány és a kultúra különböző területein

Célunk egy olyan iskola egy olyan iskola megteremtése és működtetése:

- Melynek működési szabályai átláthatóak, nyilvánosak,
- Mely az „iskolahasználók” megalégedésére, azok igényeinek figyelembe vételével működik, Melyben tanuló és oktató jól érzi magát, mert értelmes munkát végezhet,
- Melyben nem csak „tankönyvi” ismereteket tanul a diák.

Az intézményünkben zajló nevelési-oktatási tevékenység főbb céljai a következők:

Erkölcsei nevelés

Célunk tanulóink felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése, a kötelességtudat, a mértéktartás, az együttérzés, segítőkészség, a tisztelet és a tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig. Célunk, hogy diákjaink megértsék a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Tanulóinkat becsületességre, megbízhatóságra, kitartó munkára neveljük, valamint arra, hogy álljanak ki azért, amiben hisznek. Legyen érték számukra a tudás és a munka, a kreativitás és az emberi szabadság.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Célunk, hogy a tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Nemzeti ünnepeink megünneplése során a közösséghez való tartozás és a hazaszeretet érzésé-

nek kialakítására, nemzeti múltunk megismertetésére törekszünk. Célunk nemzeti kultúránk nagy múltú értékeinek, személyiségeinek megismertetése, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése, a hazánkban és a határon túl élő magyarok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése. Megismertetjük diákjainkkal Tokaj és környékének természeti és kulturális értékeit, illetve a helytörténeti események főbb állomásait. Hagyományaink megismerésére és ápolására iskolánkban a következő keretek között nyílik lehetőség:

- Történelem, irodalom és osztályfőnöki órákon
- Iskolai, városi és járási versenyeken való részvétel
- Iskolai ünnepségek rendezése, városi ünnepségeken való részvétel (október 6., október 23., március 15., Holocaust-emléknap, A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja, Nemzeti Összetartozás Napja)
- Múzeumlázogatások szervezése, kiállítások megtekintése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Megismertetjük tanulóinkkal állampolgári jogait, továbbá cselekvő állampolgári magatartásra, törvényiszteletre, az együttélés szabályainak betartására, az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletére, az erőszakmentességre és a méltányosságra neveljük őket. Arra ösztönözzük diákjainkat, hogy gyakorolják jogait és kötelességeiket szűkebb környezetükben, ismerjék és tiszteljék szűkebb közösségük tagjait, törekedjenek együttműködésre. Ennek érdekében fejlesztjük a tanulók önálló kritikai gondolkodását, elemző képességét és vitakultúráját, hogy felelősségteljesen cselekedjenek.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Célunk, hogy tanítványaink tudjanak különbséget tenni az ideális és a reális énkép között, és tisztában legyenek azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagáról alkotott képet. A tanítás-tanulás egész folyamatában támogatjuk és hozzásegítjük őket ahhoz, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra, a kulturált egyéni és közösségi életre, mások tiszteletére, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására.

A családi életre nevelés

A család - mint a társadalom legfontosabb alapegysége - a legnagyobb hatást gyakorolja a gyermekekre, a fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének kialakítására. Tanítványaink szüleivel együttműködve iskolánk fontos szerepet vállal az erkölcsi normák közvetítésében, a családi életre való felkészítésben, a felelős párkapcsolatok kialakításában és a felmerülő konfliktusok kezelésében. Az iskola természetesen nem pótolhatja a családot, de adhat olyan útmutatást, rávezethet olyan irányvonalakra, amelyek segíthetnek a tanulóknak feltárni ezeket az értékeket, illetve megtalálni saját útjukat.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az iskola egészséges életmódra neveli tanítványait, elősegíti az egészséges testi és lelki életvitel, a megfelelő higiéné kialakítását. Törekszünk a különböző testi képességek sokoldalú fejlesztésére, a mozgásműveltség színvonalának emelésére, a játék és sportjátékok üzése iránti érdeklődés és igény kialakítására. A megelőzés érdekében szakemberek bevonásával ismertetjük meg tanulókkal az egészségre káros szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait. Felkészítjük a tanulókat a betegség- megelőzésre, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésére.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hatékony személyiségfejlesztő nevelés-oktatás érdekében intézményünk külön figyelmet szentel a tanulók képességbeli és társadalmi különbözőségének. Célunk a segítségre szoruló vagy beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek vagy más kultúrából érkező tanulók iránti

együttérző, önkéntesen segítő magatartás és a szociális érzékenység kialakítása, valamint tanulóink önbizalmának erősítése. A felelősségvállalás az élet különböző területein különböző mértékben figyelhető meg. Az egyén felelős attitűddel viseltethet saját telkesítménye, céljai elérése és az élete, esetleg családtagja életének alakulása iránt. Az, hogy vállaljuk a felelősséget tetteinkért, azt is jelenti, hogy elfogadjuk, hogy mi magunk hozzuk a döntéseinket az életünk során, és ezek befolyásolják nagyrészt, hogy életünk milyen irányba halad, milyen emberekké válunk. Ez együtt jár annak elfogadásával is, hogy nem hibáztathatunk másokat a saját döntéseink, tetteink következményeiért. Ugyanakkor felelősséget vállalni azt is jelentheti, hogy felelősnek érezzük magunkat valamiért és teszünk azért, hogy megoldódjon ez a probléma, ezt jelenti a felelősségteljes viselkedés.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Célunk, hogy a természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Megtanítjuk diákjainkat arra, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen használják. A környezeti nevelés kultúrára, világképre és életmódra nevelés. Legfontosabb feladatunk, hogy megismertessük a tanulókkal az élővilág szépségét, sokféleségét, felébresszük bennük a szeretetet és a felelősséget, hogy felnőtként ne pusztítsák, hanem védjék és becsüljék azt. A természet értékeihez hozzátartozik az ember is alkotásaival együtt. A természeti nevelés feladatai közé tartozik többek között az is, hogy erősítse a tanulóknál a veleszületett spontán érdeklődést és kíváncsiságot, melyet a világ jelenségei iránt tanúsítanak.

Pályaorientáció

A tanulókat felkészítjük a munka világára, tudatosítjuk bennük, hogy életük során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért fontos a folyamatos önképzés. A pályaorientáció segít fenntartani az egyén nyitottságát a változásra és megtanítja a változás kezdeményezésére, saját pályafutásának irányítására, a változásokkaljáró bizonytalanság elviselésére. Az egyéni életpálya sikeres és folyamatos alakításához, menedzseléséhez megfelelő tudásra és készségekre van szükség, ennek feladata rank hárul. Tájékoztatjuk tanulóinkat a munkaerőpiaci lehetőségekről, munkavállalói szerepről. Felkészítjük az álláskeresésre, önéletrajzírásra, állásinterjúkra. Tájékoztatjuk őket a továbbtanulási lehetőségekről. Az összefüggő szakmai gyakorlatokon a tanuló bevezetésére kerül sor a munka világába, elsajátítják szakmájuk alapjait egy-egy munkaterületen.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Tanulókat hozzásegítjük ahhoz, hogy képesek legyenek eligazodni az alapvető pénzügyi és közgazdasági fogalmak, illetve teendők között. A jó szülői példára építve célunk, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás és a pénz világában, illetve a fogyasztás területén, különös figyelmet fordítva az alábbi témákra: a pénz és szerepe, típusai, fizetési módok megismerése, a kölcsön és veszélyeinek felismerése, a takarékoskodás és a megtakarítások lényege, nemzeti és közös valuták, árfolyam egyszerű értelmezése, valutaváltás eljárásainak megismerése.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés során a tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal.

A tanulók tudatosan választanak a tanulásukat, művelődésüket és szórakozásukat segítő médiumok között. Képesek a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiákat ismertetünk meg a nem kívánatos tartalmak elhárítására. A tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségeket (pl. szövegszerkesztés, áblázatkezelés, prezentációkészítés) igé-

nyes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT eszközök nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Kialakul a tanulóban az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magatartás, elfogadja és betartja a kommunikáció és az információ felhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére.

A tanulás tanítása

Célunk, hogy a tanuló képes legyen a saját tanulási stílusának megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Pedagógusaink célja, hogy felkeltsék az érdeklődést a tanított tantárgyaik iránt, motiválják, segítsék a tanulókat a tananyag hatékony elsajátításában. Az eredményes tanulás érdekében egységesre és differenciálásra törekednek oktatóink, a nevelő – oktató munkájuk során a tanuló tudásának, képességeinek, személyiségének fejlesztése áll a középpontban.

I.1.3. A nevelő-oktató munka feladatai

Iskolánk felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez nélkülözhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése.

Feladataink:

- a NAT-ban előírt ismeretek oktatása, a célkitűzések megvalósításához szükséges ismeretek átadása, értékrend közvetítése
- a szocializáció segítése
- a kommunikációs kultúra fejlesztése
- az esztétikai érzék, ízlés formálása, kulturált viselkedés, erkölcsös magatartás, tolerancia kialakítása
- az informatika és az idegen nyelv magas szintű elsajátítása
- a társadalomba való beilleszkedés elősegítése,
- a sokoldalú tájékozódási képesség, tájékozottság kialakítása
- a nemzeti műveltség és az egyetemes kultúra közvetítése, a korszerű tudásanyag átadása
- a szellemi-érzelmi fogékonyság és az erkölcsi érzék elmélyítése
- a tanuláshoz és a munkához szükséges készségek, képességek, ismeretek, attitűdök, kulcskompetenciák együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése
- a tanulás, az új ismeretek iránti igény kialakítása, az önálló tanulás, az önképzés módjainak megismertetése, a kooperatív tanulási technikák elsajátíttatása
- mobilizálható és konvertálható szaktudás elsajátíttatása
- a tanulók munkájuk során legyenek igényesek, szorgalmasak, kreatívak, vállalkozó szelleműek, képesek legyenek önmaguk menedzselésére, érdekeik érvényesítésére
- a nemzeti és társadalmi összetartozás megerősítése, a nemzeti hagyományok és a nemzeti öntudat fejlesztése
- a közvetlen és a közvetett partnereinkkel való együttműködés, bevonásuk az iskola életébe
- széles módszertani skála kialakítása a tanulói készségek és képességek fejlesztésére
- kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozás
- a kiemelkedően jó képességű tanulók tehetséggondozása
- hátrányos helyzetű tanulókkal való foglalkozás, az esélyegyenlőség biztosítása
- egészséges életmód kialakítása, környezetünk védelme
- a természet és az élet szeretetére, tiszteletére való nevelés.

Az iskolavezetés kiemelt feladatai:

- a törvényi előírások betartása és betarttatása
- átgondolt iskolai stratégia kidolgozása, működtetése
- nyogodt, a tanulást támogató környezet biztosítása
- az elvégzett munka minőségének ellenőrzése, értékelése
- konkrét feladatok, célok megfogalmazása és azok megvalósítása az egyenletes terhelés elvének érvényesítésével
- az oktatáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása
- változatos tanulási módszerek ((kompetencia alapú módszerek, projekt módszer) használatára való ösztönzés.

I.1.4. Az alkalmazott eszközök, eljárások

Oktató-nevelő munkánk elsődleges feladatának az érettségi és a szakmai vizsgára való felkészítést tartjuk.

Ezen eredmények elérésének eszközeként az alábbi folyamatos **tevékenységi formákat** folytatjuk:

- következetes oktatói magatartással és követelményrendszerrel dolgozunk tanítványaink nevelése és formálása érdekében,
- folyamatos és kitartó munkára, tanulásra készítjük diákjainkat
- rendszeres értékeléssel és osztályozással adunk visszajelzéseket tanulmányaikról
- az eredményekről az értékelés megszületését követően azonnal tájékoztatjuk a tanulót és a szülőt.

Eredményeink elérése érdekében az alábbi eljárásokat alkalmazzuk:

- minden diákot egyéniségként kezelünk, és megkeressük fejlesztésének, nevelésének optimális lehetőségét
- a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatói feladatainak ellátásában
- osztályfőnöki munkánkban nagy figyelmet fordítunk minden tanítványunkkal és családjával való folyamatos kapcsolattartásra
- a tanulás belső motivációinak kialakítása érdekében kiemelten kezeljük a differenciált oktatást, a tanítás-tanulás különböző szervezeti formáit alkalmazzuk (osztálymunka, csoportmunka, páros, illetve egyéni munkaformák) alkalmazni kell az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit

Az iskolánk oktatói által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások, módszerek:

- a tanulói szokások kialakításának érdekében a következő módszereket alkalmazzuk: gyakoroltatás, korrepetálás, háziversenyek szervezése, tanulási-módszertani tréningek, közös célok kitűzése, hagyományok kialakítása
- személyiségfejlesztési módszerként alkalmazzuk a következőket: személyes beszélgetések, külsős előadók meghívása, filmvetítés, színház-és múzeumlátogatás, a nevelő személyes példamutatása, rendezvények szervezése, jutalmazás, büntetés
- a tudatosítás, a meggyőzés kialakítása érdekében az alábbi módszereket alkalmazzuk: magyarázat, beszélgetés, a tanulók önálló elemző munkája, viták, fórumok, felvilágosítása a betartandó normákról.

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiség, vagy szubjektum rendkívül összetett, nehezen megragadható, definiálható fogalom. Ahhoz azonban, hogy egy iskola hathatósan, érdemben tudjon foglalkozni a személyiségfejlesztéssel, meg tudja határozni annak legfőbb területeit, lehetőségeit, módjait, ismernünk kell a fogalom jelentését, mibenlétét.

A személyiség megkülönböztető jegye az, hogy tudatosan viszonyul az őt körülvevő környezethez, hogy mindemellett fenntartja saját különállását az emberek bizonyos csoportjaiból, autonómiára törekszik, szembenőően, jól láthatóan, megkülönböztethetően más, mint a többiek, viselkedésében megnyilvánuló jellemvonásai, döntései, cselekedetei, beszédmódja, magatartása nyomán összetéveszthetetlenekkel.

A személyiség, individuum szó leglényegesebb, legegyszerűbb tényezője tehát, hogy az egyén egyszerűségére, egységére utal.

A személyiségfejlesztés talán éppen azért lehet nehéz feladat az iskolában, mert egy közösségen belül kell megvalósítani az egyén, egyéniség kibontakoztatását. Össze kell tehát hangozni a kollektíva és a szubjektum célkitűzéseit, érdekszféráit. Az egyre erősebb, teljesebb körű szocializáció és az interperszonális kapcsolatok kiterjedése ennek a folyamatnak az igazi terepe, s mint ilyen, igazi kihívást jelenthet a oktatók számára.

A személyiség nem fejleszthető leszűkített tevékenységi körben, pusztán oktatási szituációban. Minden iskolának, illetve oktatóknak tudnia kell, hogy feladata nem csupán információközlés, illetve az átadott információk visszakérése, hanem ennél sokkal komplexebb tevékenysége: harmonikus, tájékozott, önismerettel és önkritikával is rendelkező, empátiás személyiségek fejlesztése, illetve az ebben való közreműködés.

Ez a fejlesztő hatás csak akkor bontakozhat ki, ha az oktatási intézmény megteremti a lehetőségét a minél szélesebb körben történő foglalkoztatásnak, a fizikai és szellemi tevékenységek minél gazdagabb skálájának.

A személyiség különböző területei ugyanis természetesen más és más alapokon fejlődnek. Iskolánk célja, hogy ezeket az alapokat biztosítsa, és hogy hozzájáruljon minél több harmonikus személyiségfejlődéséhez.

A következő területeken és módokon kívánjuk megvalósítani ezt:

Oktatási tevékenység: ez fejleszti a tanulók gondolkodási képességeit, alakítja intellektuális szintjüket. Az egyes gondolkodási műveletek (pl.: analízis, szintézis, stb.) begyakoroltatásával a tanulók könnyebben eligazodhatnak majd bizonyos szituációkban, fejlődik problémamegoldó-készségük, illetve megfelelő mértékben problémaérzékennyé válnak. A konkrétan oktatási tevékenység tehát a személyiség kognitív szférájára hat leginkább fejlesztőleg.

Tanórai nevelő tevékenység: a személyiség erkölcsi, etikai és emocionális oldalára hat leginkább. Megnyilvánulhat direkt és indirekt módon az adott helyzettől függően. Alapvető dolog, hogy ezen a téren rendkívül nagy a oktató személyiségének közvetlen hatása, hiszen minden megnyilvánulásával valamilyen példát mutat: gondolhatunk itt akár az öltözködésre vagy a szóhasználatra. A külső jeleken túl persze fokozott nevelő hatása van csaknem minden órai szituációnak. Ilyenkor fejleszthető a tanulók vitakultúrája, ésszerű kompromisszumkész-sége, igazságérzete, mérlegelési és döntési készségei, empátiája, érzelmkifejezőképessége, sőt az is, hogy hogyan fogadja kulturáltan akár a kudarcot, akár a sikert. Tanórai játékok, versenyhelyzetek teremtésével fejleszthetjük a rivalizálás képességét, a frusztrációs toleranciát. Ugyancsak itt alakíthatók ki a helyes konfliktuskezelés mintái, alapformái és lehetőségei.

Tanórán kívüli nevelő tevékenység: a oktató személyiségének egészen közvetlen hatása és az életszerűség az individuum minden aspektusára fejlesztőleg hathat. Ez a tevékenységi forma rendkívül összetett, hiszen tulajdonképpen ide tartozik minden olyan esemény vagy személyes kontaktus, amelynek során a tanuló az órai keretek és szabályrendszer hatása alól kikerülve lép kapcsolatba a körülötte lévőkkel. Iskolánkban számos ilyen jellegű kapcsolattartási formának vannak hagyományai. A legtipikusabbak talán a következők: klubdelutánok, osztály-

kirándulások, mozi-, illetve színházlátogatások, versenyek, énekkar, sportrendezvények. Természetesen az előbb említett, jórészt szervezett programokon túl kiemelkedő jelentősége és nagy jellemformáló ereje van a spontán beszélgetéseknek, tartalmas eszmecsereknak oktató és diák között. Ezen alkalmakkor sajátíthatják el a tanulók a gondolatközlés, a másik meghallgatásának képességét, az odafigyelés, a helyes reagálás módjait – mintegy öntudatlanul, hiszen itt szó sincs előre átgondolt, megkomponált helyzetekről, csupán a oktató hitelessége jelenthet útmutatót.

Iskolánk a személyiségfejlesztés minél sokoldalúbb megvalósítása érdekében teret ad a színes, sokrétű iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának, ha mindez fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, edzi akaratukat, hozzájárul életmódjuk, motívumaiuk, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Ennek néhány konkrét fóruma a következő:

- Iskolai ünnepek (pl.: tanévnyitó, október 23., szalagavató, március 15., ballagás, tanévzáró)
- Nemzeti Összetartozás Napja – Határtalanul! Téma nap
- Stúdió működtetése
- Rendezvények napja
- Évenkénti Diákközségi gyűlés
- Bor és Gasztronómia vetélkedő
- Kollégiumi és iskolai advent
- Farsang
- Elsősavató
- Versenyek

Ezek a rendezvények és események tehát nem csupán az iskolai közösségi élet színesítői, hanem olyan fórumok, amelyek segítik a diákok személyiségfejlődését, egyéniségük minél teljesebb kibontakoztatását, ezért célunknak tekintjük, hogy a továbbiakban is megtartsuk ezeket az építő hagyományokat, s minél több tanulónk kapcsolódjon be aktívan ezek szervezésébe, lebonyolításába.

1.3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A Szktv. 33. § és az Szkr. 101-102. § rendelkezik a tanulók egészségének, biztonságának védelmével kapcsolatos feladatokról, és meghatározza azokat a szabályokat, amelyek a feladatokban közreműködőkre vonatkoznak a nevelési-oktatási intézményekben.

A 128. § (5) alapján a nevelési-oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében. (6) A helyi egészségfejlesztési programot a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

Egészségfejlesztési feladataink célja: olyan típusú iskola létrehozása, amely folyamatosan fejleszti környezetét, élhető, egészséges környezetet biztosítva a benne folyó munka és tanulás számára. Az iskola vezetése segíteni és ösztönözni kíván minden olyan jellegű kezdeményezést, amely a tanulók és a tantestület egészségének védelmét szolgálja. Olyan nevelési-oktatási gyakorlatot folytatva, amely tekintetbe veszi a oktatóok és tanulók méltóságát, az élhetőbb, komfortosabb, egészségesebb és esztétikusabb környezethez való természetes igényét. Lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést a szándékot, támogatja az egyéni előrelépést.

Szűrővizsgálatok

Az iskolaorvos és a védőnő nagyon sok segítséget nyújt az egészségnevelésben az évenkénti szűréssel.

Az ifjúsági egészségügyi szolgálat támogatja, illetve segítséget nyújt az iskola egészségnevelési programjához. A szűrővizsgálatok alkalmával felmérik a tanulók egészségi állapotát az arra kötelezett osztályokban. A szűrővizsgálatot az iskolavédőnő és az iskolaorvos közösen végzik. A vizsgálat során nyomon követik a testi fejlődést (testsúly-, testmagasság- és mellkőrfogat mérés, vérnyomásmérés, pulzusmérés) Hangsúlyt fektetnek az érzékszervi elváltozások vizsgálatára (látás-hallás vizsgálata), valamint a mozgásszervi rendellenességek kiszűrésére (lúdtalp, gerincferdülés), valamint ezeket kiegészíti az orvosi fizikális vizsgálat. A vizsgálat eredményeit dokumentálják, melyet óvodáskortól középiskoláskorig vezetnek. A vizsgálatot követően a szükséges korrekciókat elvégzik, illetve megfelelő szakemberhez irányítják az arra rászorulókat (szakrendelések, gyógytornász). Figyelemmel kísérik a krónikus betegek sorát, életvezetési tanácsokat adnak.

Szenvedélybetegség, cigaretta, alkohol, drog

A 9. évfolyamos tanulóknál folyamatosan felméréseket végzünk, melyek célja az állapotfelmérés, valamint a felvilágosító munka, a figyelem ráirányítása az egészséget károsító tényezőkre.

Fő feladatunk a prevenció, valamint az aktuális problémák kezelése, együttműködve a gyermekjóléti szolgálat szakembereivel. Középiskolások körében növekvő problémát jelent a dohányzás, a drog és alkohol megjelenése és terjedése.

A fenővekvő generáció körében nagyon elterjedt a dohányzás és az alkoholfogyasztás, ez bizonyos mértékben összefügg az életkori sajátosságokkal is. Megelőzési lehetőségek: felvilágosító előadások, meggyőzés, személyes példamutatás, alternatív lehetőségek kínálása.

Drogstratégiánk keretében elsődleges drogprevenciót kívánunk megvalósítani, elősegítve a másodlagos drogprevenció más színtereken való működését is. Legfontosabb célkitűzésünk a droghasználat elkerülése.

Hosszú távű céljaink: a diákoknak a drogokkal és a droghasználat következményeivel kapcsolatos ismereteinek bővítése, egészségfejlesztő, drogmegelőzéssel foglalkozó programok szervezése, minél több tanuló bevonása a drogmegelőzés különböző területein, szülői tájékoztatók szervezése, drogmegelőzési módszerek, segítő szervezetek bemutatása, a oktatók rendszeres továbbképzése, mentális egészség-megőrzési programok beindítása, kortárs segítő csoport létrehozása és felkészítése.

Rövid távű céljaink: a veszélyeztetett diákok kiszűrése, egyéni problémakezelés, minden évfolyam számára a tanév során prevenciós foglalkozások megtartása (alkohol, dohányzás, drog és bűnmegelőzés), az osztályfőnöki órákon az egészségfejlesztési programmal összehangolt drogmegelőzési interaktív foglalkozások számának növelése. Témacsoportok: önismeret, egészséges és biztonságos életmód, veszélyeztető tényezők.

I.3.1. Az iskolai egészségnevelési tevékenység kitűzött céljai és feladatai

- Fontos a függőséghez vezető szokások (pl. játésszenvedély, nyerőautomaták, internet és számítógépes játékok) megelőzése, a vészhelyzetek felismertetése.
- Tanítsuk meg tanulóinkat a számítógép értelmes használatára, az internet célirányos igénybevételére!
- Adjunk hasznos tanácsot a szabadidő igényes eltöltésére (pl. sport)!
- Az egészséget veszélyeztető élvezeti szerek elutasítása.
- Rövidtávú, azonnali beavatkozást igénylő, megoldandó feladatok az ifjúsági és gyermekvédelemben
- A szociális hátrányok enyhítése
- Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása
- Iskolai étkezés minőségének emelése
- Indulási hátrányok csökkenése a 9. osztályokban
- Egészségvédő, mentálhigiénés programok szervezése
- Családi életre nevelés
- Egészségügyi szűrővizsgálatok
- Környezeti tényezők optimálissá tétele pl.: osztálytermek, kollégium, udvarok kulturáltabbá /tisztábbá és esztétikusabbá/ tétele.
- Az egészséges táplálkozás megismertetése és széles körű terjesztése
- Felhívni a tanulók figyelmét az étkezésre irányuló szenvedélybetegségekre, a divathóbortok elkerülésére (bulimia, anorexia). A betegség kialakulásának megelőzési lehetőségei: helyes önismeret és problémamegoldás kialakulás, a szabadidős tevékenységek fokozása (pl. sport), kellemesebb szabadidőeltöltés (pl. zene), súlyosabb esetekben szakemberek bevonása.
- Testmozgás: heti 5 testnevelés óra bevezetése felmenő rendszerben a 2012-13-as tanévtől. A kiszűrt tanulók gyógytestnevelési foglalkozásokra való küldése.
- A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- A baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Az elsősegélynyújtás célja lehet az élet megmentése, a további egészségkárosodás megakadályozása, valamint a gyógyulás elősegítése.

Fontosnak tartjuk, hogy mindenkielsajátítsa az alapvető elsősegélynyújtási ismereteket, melyekkel életet menthet.

Az elsősegélynyújtás alapjait osztályfőnöki, illetve biológiai órákon sajátíthatják el a tanulók.

Egészségnapok szervezése során elsősegélynyújtási bemutató, vetélkedők szervezése az iskola tanulóinak részvételével.

Iskolai és iskolán kívüli balesetek megelőzése témakörben az iskola munkavédelmi oktatásáért felelős személy tájékoztatót tart osztályfőnöki órák keretein belül.

A balesetmentes közlekedési ismeretek, valamint a gyalogos és kerékpáros közlekedés fontos szabályainak megismerésével, (filmvetítéssel egybekötve) sajátíthatják el KRESZ fontos szabályait.

Az egészségnevelési tevékenység főbb színterei:

- *Természetismeret órák:* élettani hatások
- *Szakmai órák Idegen nyelvi órák*
- *Osztályfőnöki órák:* felvilágosítás, törvényismertetés, filmvetítés, külső előadók meghívása Magyar órák: szövegértési és érvelési feladatok az adott témában
- *Testnevelés órák, sportköri foglalkozások Gólyatábor*
- *Kollégiumi csoportfoglalkozások*
- Egészség- és sportnap szervezése, amit tanítási napként könyvelünk el. Osztálykirándulások
- Az iskolai büfé kínálatának bővítése az egészséges táplálkozás jegyében Tisztasági és dekorációs verseny
- Egészségnevelésre alkalmas napokról való megemlékezés (pl. Dohányzásmentes világnap – május 31., Autómentes nap – szeptember 22., A Föld napja- április 22., AIDS elleni világ- nap – december 1.)

Fő célkitűzéseink megvalósítása szempontjából nélkülözhetetlen és kiemelt fontossággal bírnak a pályázatok. Fontos minden olyan jellegű pályázat, amely anyagi erőforrást jelent, vagy hozzájárul bármely, az előzőekben felsorolt egészségnevelési, mentálhigiénés vagy sportprogram megvalósításához.

Az egészségnevelési program arra való, hogy hozzásegítse a tanulókat kellő ismeretek birtokában az egészséges életvitel kialakításához, a helyes értékrend felépítéséhez. Szintén fontos az egészségnevelés nehéz és ellentmondásos területeinek oktatása. Az értékek kiválasztása és hiteles bemutatása nem kis nevelői feladat. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban, az ételalkíthatóság szakaszában kell kezdeni és az életfordulókon (serdülőkor) fokozottabban megerősíteni. Szerepet kap benne a szülő, a testvér, a kortárs, a nevelő, az orvos, az ifjúságvédő, a szociális munkás, a vallási közösség, a ifjúsági egyesület, a rádió, a TV, a könyv, a folyóirat és más nevelési tényezők. Az egészséges nevelésért kiemelt felelősséggel tartozik az oktatási intézmény. A személyiségfejlődés, a társadalmi lényé formálás (szocializáció) nélkülözhetetlen kelléke az élet és egészség védelme. Az egészségvédelem egyben értékvédelmet is magába foglal, szoros és lényegi kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, megítélésekkel, magatartással, az egészségi érték közvetítés az alapvető emberi értékek közvetítéséből nem maradhat ki.

I.4. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskola életében – és egy társadalomban is – szinte elválaszthatatlan egységet képez a személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés, hiszen az egyént mint a közösség tagját kell tekintetnünk, így a tanulót az iskolai közösség tagjaként szemléljük.

Természetes tehát, hogy mindazok a törekvések és célkitűzések, amelyeket megfogalmazzunk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatosan, hatnak és elevenen élnek a közösségfejlesztés

tekintetében is.

Azonban itt mégis tovább kell lépünk, s azt megfogalmazzunk, milyen konkrét módon, milyen konkrét eszközökkel tudunk igazi közösséget kovácsolni, azt megtartani, tovább építeni. A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

Amikor közösségről esik szó, különbséget kell tennünk kisebb és nagyobb közösség között. A legkisebb közösség, amellyel a gyermek először találkozik, a család. Ezt követően kerül az iskolába, ami már egy nagyobb közösség, bonyolultabb kapcsolatrendszerrel, alá-fölérendeltségi viszonyokkal, meghatározott hierarchiával, szabályrendszerrel.

Az iskolai közösség kisebb egységekre tagolódik, ezek az egységek az osztályközösségek. Az osztályfőnök fontos feladata, hogy a jellem és személyiségvonások tekintetében gyakorlatilag nem szelektált csoportot hozzásegítse a közösséggé alakuláshoz, figyelemmel kísérve annak spontán belső változásait, állandó megújuló szerkezetét. Hagynia kell érvényesülni az adott osztályt alkotó tanulók személyiségéből következő szerepvállalásokat és szerepkonfliktusokat, de tudnia kell azt is, hogy mikor van szükség közbeavatkozásra.

Az osztályközösség fejlődését nagyban elősegíti, ha a tanulók a tanítási órákon kívül is sok időt töltenek együtt, lehetőleg minél különbözőbb tevékenységi formák során, úgy, hogy az eltérő jellemű, képességű diákok is megmutathassák esetleges rejtett erőiket, képességeiket.

A közösséget erősítő lehetőségek közül iskolánkban a következők a leggyakoribbak:

- Osztályközösségek, évfolyamközösségek, iskolaközösségek
- Osztálykirándulás (egy- vagy többnapos)
- Szakkörök
- Énekkar
- Iskolaújság
- Alkalmankénti közös programok (mozi, színház, uszoda, közös főzések)
- Osztálydekoráció közös munkával
- Hetesi rendszer
- Osztályfőnöki órák
- Diákönkormányzat és rendezvényei
- Az iskola hagyományainak megőrzése, ápolása, gyarapítása
- Iskolai kulturális rendezvények
- Iskolai ünnepélyek (szalagavató, ballagás, évnyitó, évváró)
- Történelmi évfordulók megünneplése (márc. 15., október 23.)
- Megemlékezések (Aradi vértanúkról, Holocaust áldozatairól, A Magyar nyelv napjáról, a Költészet napjáról stb.)
- Tanulmányi versenyek, iskolai műveltségi vetélkedők, sportrendezvények.

A tanulók az osztályközösségben találkoznak először igazán konkrétan olyan problémákkal, mint a komoly versenyhelyzet, a tolerancia szükségessége, a felelősségérzet másokért, a másság elfogadása, önmagunk másságának elfogadtatása, az egyéni érdekeknek a közösségi érdek alá való rendelésének szükségessége.

Egy jó osztályközösségben ezek a jelenségek kezelhetők, az osztályfőnök segítő közbeavatkozásával megszilárdítható a helyes értékrend, amelynek révén a tanulók majd képessé válnak arra, hogy viszonylag zökkenőmentesen illeszkedjenek be a társadalomba.

Iskolánkban a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatrendszerében fontos helyet kapnak a következő célkitűzések:

- A tanulók legyenek nyitottak, megértőek a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, általában a másság iránt, fogadják el, illetve becsülik meg ezeket.

- Törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vegyenek a nemzetközi kapcsolatok ápolásában. (pl.: testvériskolai kapcsolat)
- Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- A kommunikációs kultúra középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és – kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének a képességei, készségei állnak.
- A tanulók tudjanak eligazodni az új információs környezetben, és legyenek képesek azt hasznosan, kritikusan és önkritikusan használni.
- Mind a oktatóknak, mind a diákoknak feladatuk és kötelességük, hogy fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

I.4.1. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A hatékony nevelő – oktató munka feltétele a szülő, a tanuló és a oktató együttműködése.

Együttműködés a diákokkal:

A **diákönkormányzati** munka során a tanulók újabb szerepekben próbálhatják ki magukat, megtanulhatják a kulturált véleménynyilvánítást, a disztingvált konfliktuskezelést, az érvelést, ízelítőt kaphatnak a demokratikus irányításból érdekképviseletből. Intézményükben is működik a diákönkormányzat természetesen, mind osztály-, mind iskolai szinten lehetőségük van diákjainknak véleményük kinyilvánítására, érdekeik képviseletére.

Munkájukat patronálja a diákmozgalmat segítő oktató, aki részt vehet a tevékenységek koordinálásában, illetve összekötő szereppel bír a oktatók és a diákság között.

A diákközgyűlés évente ülésezik, ahol a diákok felvethetik az őket érintő problémákat, kérdéseket, jogorvoslatért folyamodhatnak, ha valamilyen ügyben ennek szükségét érzik.

Az **osztályközösség** a diákönkormányzat legkisebb egysége, diákvezetője az osztálytitkár, oktató vezetője az osztályfőnök. Ő koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, aktív kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével, az iskola ifjúságvédelmi felelősével, illetve a kollégiumi nevelőoktatókkal.

A diákok egymás közötti információáramlásának eszközei

- **Iskolarádió** – a középiskolában elvárható színvonal megőrzését oktató segíti: tájékoztató- sok rendezvényekről, versenyek eredményéről, közérdekű információk.
Diák hirdetőtábla - rendszeresen érkező anyagok a diákönkormányzatot segítő oktató közreműködésével kerülnek a faliújságokra: plakátok, felhívások, hirdetések.
- **DÖK** - iskolánkban minden évfolyam részvételével működik diákönkormányzat egy támogató oktató segítségével. Nevelési tevékenységünk fontos területének tartjuk a diákönkormányzat működését, hiszen ez a tanulók felnőtt életre való felkészülésének nagyon jó gyakorlóterepe. A DÖK vezetősége a DÖK irodájában tartja megbeszéléseit.
- **Diákközgyűlés** - osztályonként 2-2 képviselővel működő fórum, ahol a diákok megválasztják a DÖK vezetőségének tagjait, döntenek a DÖK működéséről, hatásköréről. Évente egy alkalommal ül össze a diákközgyűlés.

Együttműködés a szülőkkel:

Az iskolának meg kell teremtenie azokat a fórumokat, ahol a szülők és a oktatók közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

A család az első közösség az ember számára, ahol tanulóink tulajdonságai, szokásai, értékítéletei alapjaiban megjelennek. A folyamatosság, a jellemfejlődés, a személyiség kiteljesedése érdekében szükséges az iskolának és a szülői háznak egymásra figyelő, egymást kölcsönösen segítő együttműködést kialakítani.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.

A szülőkkel való együttműködés hagyományos formái:

- az osztályok szülői értekezletei – tanévenként 2 alkalommal (amennyiben szükséges, rendkívüli szülői értekezletet az osztályfőnök és a szülői munkaközösség hív össze);
- a fogadóórák – heti 1 alkalommal;
- a leendő kilencedikesek és szüleik számára a nyílt napokon.
- A 9. évfolyamra beiratkozott tanulók szülőit közös szülői értekezleten ismertetjük meg az iskola programjával, hagyományaival, bemutatva a gyermekeiket tanító oktatókat is.
- A szülők tájékoztatási formái:
- szóbeli tájékoztatás szülői értekezleteken, fogadóórákon, telefonon, személyesen. (A szülői értekezletek, fogadóórák időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.)
- írásbeli tájékoztatás a tanulók ellenőrző könyvében, esetleg postai úton.

Az oktatói testület tagjainak együttműködése

A szakmai programban előírtak teljesítésének és a hatékony nevelő – oktató munkának elengedhetetlen feltétele az oktatói testület tagjainak együttműködése.

Az oktatók közötti kapcsolattartás hivatalos fórumai:

- Tanévnyitói értekezlet - az adott tanév munkatervének ismertetése, elfogadása, a munkaközösségek javaslata alapján.
- Körlevelek, hirdetőtábla, iskolarádió, e-mail, telefon.
- Félévi értekezlet - a tanulmányi és fegyelmi helyzet értékelése, a továbbhaladást szolgáló javaslatok, észrevételek.
- Tanévzáró értekezlet - az adott tanév munkájának értékelése, a munkaközösség-vezetők és az egyes területek felelőseinek bevonásával.
- Közös tantestületi programok
- Nevelési értekezlet – a közoktatás, illetve a nevelés egy adott, többeket érdeklő témakörének alaposabb megismerése, megvitatása. Tanévenként legalább egy alkalommal.
- Munkaértekezlet - havonta megtartott értékelő, beszámoló fórum, ahol szó esik a következő időszak legfontosabb teendőiről is. Egy-egy aktuális nevelési probléma megvitatására és véleménycserére kerül sor. Általában minden hónap első keddjén tartjuk 14.30 órától.
- Egy osztályban tanítók értekezlete - az osztályfőnök az osztályáról, illetve a felmerülő problémákról ad információkat.
- Osztályozó értekezletek - a félévi és év végi jegy lezárását követő megbeszélések, ahol elsődlegesen a továbbhaladásról, valamint a magatartás és szorgalom értékeléséről döntenek az osztályban tanító oktatók.
- Kihelyezett továbbképzés - egy aktuális területet együtt, közösen dolgoz fel az oktatói testület.

A szakmai munkaközösség

A szakmai munkaközösséget munkaközösség-vezető irányítja, akit a munkaközösség vé-

leményének kikérésével az intézményvezető bíz meg legfeljebb öt évre. A szakmai munkaközösség tagja és vezetője a belső értékelésben és ellenőrzésben vesz részt.

I.5. Az oktató helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az oktató feladatai

- Alapvető feladata a rábízott gyermekek nevelése, oktatása, a kerettanterv és a helyi tantervben előírt törzsanyag átadása.
- Kiemelt figyelmet fordít nevelésében és oktatásában az SNI és a BTM-es tanulóakra, oktatásukat, ellenőrzésüket, értékelésüket szakvéleményük, az igazgatói határozat alapján látja el.
- Segíti a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartja a tehetséges tanulókat.
- Tisztelje a gyermek személyiségét, figyelembe veszi egyéni képességeit, adottságait.
- Segíti a lemaradókat, külön figyelmet szentel a tehetséges tanulóakra.
- Előmozdítja a tanulók erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, törekszik azok betartatására.
- Környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre neveli a tanulókat.
- A szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztatja a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről.
- Egymás (tanuló-oktató, tanuló-tanuló, tanuló-szülő stb.) kölcsönös tiszteletére, a családi élet értékeinek megbecsülésére, a közösségeken belüli együttműködés fontosságára, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevel.
- Tanórai és tanórán kívüli oktatómunkájában tárgyilagos, sokoldalú ismereteket nyújtson, s azokat változatos módszerekkel adja át.
- Az osztályok, tanulócsoporthok munkáját szakszerűen tervezze meg és ennek alapján irányítsa a tanulók tevékenységét.
- Tanítványai pályaaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését irányítja.
- A jogszabályban előírtak szerint határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket, hétévenként legalább egy alkalommal – szintén a jogszabályokban meghatározottak szerint – továbbképzésben vegyen részt.
- Oktatóként a belső és külső értékelések aktív résztvevője.
- Közreműködik az iskolaközösség kialakításában és fejlesztésében. Javaslatával és bírálatával mozdítja elő az iskola pedagógiai céljainak megvalósulását. Vállaljon részt az iskola, az oktatói testület, a munkaközösség feladataiból. A nevelő – oktató munkával kapcsolatos értekezleteken aktívan vegyen részt.
- Részt vesz az iskola rendezvényein, a szülői értekezleten, fogadó órát tart, az ellenőrző könyv útján tájékoztatja a szülőket.
- Szaktárgyától függetlenül minden oktátónak kötelessége a helyes magyar beszédre és írásra nevelés.
- Magatartása legyen példamutató, tartsa meg az oktató etika és szolgálati titoktartás követelményeit. Oktatótársaival, a szülőkkel és a tanulókkal való kapcsolatában érvényesüljenek a kulturált érintkezés szabályai.

- Az iskolában olyan időpontban jelenjék meg, hogy munkaidejének kezdetekor a munkavégzésre rendelkezésre álljon.
- Óvja a tanulók egészségét, testi épségét. Az iskola munkavédelmi és tűzvédelmi szabályzatának előírásait be kell tartania és a tanulókkal be kell tartatnia. a tanuló testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében minden lehetséges erőfeszítést megtesz felvilágosítással, a vészhelyzetek feltárásával, elhárításával, a szülő, szükség esetén más szakember bevonásával.
- Kiadmányozási joggal rendelkezik a szülőkkel folytatott levelezések és iskolalátogatási bizonyítványok tekintetében.
- A kerettantervben és a Szakmai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékeli a tanulók munkáját.
- A Szakmai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse.
- Megőrizzze a hivatali titkot.
- Az oktatókat a munkakörük betöltése során az Szt. 48. §-ában megfogalmazott jogok illetik meg.

Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt az iskola főhivatású oktató munkaviszonyban álló – lehetőleg az adott osztályt több órában is tanító – oktatói közül az igazgató bízza meg.

Az osztályfőnöki megbízás egy tanévre szól. Ha szervezési okok nem akadályozzák, az osztályfőnök a képzési idő teljes tartama alatt felmenő rendszerben vezeti osztályát.

- Feladata, hogy alaposan megismerje az osztályába tartozó tanulók személyiségét. ezek alapján segítse az egyes tanulók személyiségének helyes irányú fejlődését.
- A tanév első óráján balesetmegelőzéshez szükséges ismeretekkel látja el a tanulókat, ennek tényét jegyzőkönyvben rögzíti, ismerteti a házirendet.
- Ha a tanuló balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megteszi.
- Koordinálja és segíti az osztályban tanító oktatók, illetve a kollégiumi nevelőoktatók oktató – nevelő munkáját.
- Közreműködik a tanulók és oktatók esetleges konfliktusainak megoldásában, szükség esetén bevonja a szülőket is.
- A nevelőmunka sikerének érdekében látogatja az osztályban tanítók tanítási óráit (tanórán kívüli foglalkozásaikat), észrevételeit, tapasztalatait megbeszéli velük.
- Rendszeres együttműködést alakít ki az osztályban tanító oktatókkal, nevelőoktatókkal, szülőkkel és a gyakorlati helyek vezetőivel.
- Félévenként szülői értekezletet tart, indokolt esetben családlátogatást végez.
- Tájékoztatási kötelezettségének érvényesítésére fogadó órát szervez.
- Együttműködik az osztály szülői munkaközösségével.
- Ellenőrző könyv útján értesíti a szülőket a tanulók magatartásáról és tanulmányi munkájáról. Kéthavonta ellenőrzi, hogy a szakoktatói érdemjegyek bekerültek –e az ellenőrzőbe.
- A megfelelő osztályfőnök-szülő kapcsolat érdekében naprakész információkkal szolgálnak egymásnak a gyermek hiányzásáról, betegségéről.
- Szükség esetén írásban tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi mun-

kájáról, mulasztásáról, vagy személyesen beszél meg velük a felmerülő problémákat.

- Az osztályban tanulókat ellátja az iskolával kapcsolatos információkkal, segíti felkészülésüket. Támogatja a tanórán kívüli nevelési programok szervezését, tanulóinak részvételét.
- Közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében, az osztállyal közösen készíti elő az osztályrendezvényeket.
- Az osztály tanulóinak magatartása és szorgalma minősítéséről az osztályban nevelő – oktató munkát végző oktatók javaslata alapján az osztályfőnök dönt.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, alkalmankénti anyagi támogatására.
- Ellátja az osztályfőnöki teendővel kapcsolatos adminisztrációt. Az osztályfőnök tanulóinak törzslapjait, bizonyítványait, az osztálynaplót rendben tartja és pontosan vezeti. Félévkor és év végén beszámolót és statisztikai kimutatásokat készít.
- Előkészíti és vezeti az osztály osztályozó értekezleteit, értékeli az osztály tanulmányi munkáját, fegyelmi helyzetét, hiányzását, utal az eredményekre, sikerekre, illetve a sikertelenségekre.
- Különös gondot fordít a tanulóviszony fenntartására – főként a tanköteles korú tanulók esetében –, a tanulóviszonyban beállott változásokkal kapcsolatos adminisztrációs feladataira.
- Segít a pályaorientációban, a tehetség gondozásban, a megalapozott továbbtanulásban.
- Segíti a hátrányos helyzetű tanulók felzárkózását tanuló társaihoz.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat.
- Vezeti a közösségi szolgálattal kapcsolatos adminisztrációt.
- Közreműködik ifjúságvédelmi feladatok ellátásában.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában.

I.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) 4. § szerint a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló

ab) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló

ac) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan **hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.**

I.6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséges és jó képességű gyerekek oktatása, képességeik kibontakoztatása örömteli feladatot jelent az oktatók számára.

Fel kell ismerni, amikor ilyen tulajdonságokkal rendelkező tanuló kerül a oktatóhoz, s meg kell találni azokat a módokat, melyek őt a legteljesebb mértékben hozzásegítik ahhoz, hogy megfelelő célokat találva jusson előbbre útján.

Ennek a tevékenységnek kiemelkedő fontosságú eleme, hogy megfelelő módon motiváljuk a tanulót, találjuk meg azokat az inspiráló tényezőket, melyek biztossá teszik őt céljai megfogalmazásában, megerősítik az adott dolog iránti elkötelezettségét, s bizonyítják számára,

hogy érdemes keményen dolgoznia céljai eléréséért.

A legtehetségesebb tanuló is „elkallódhat” ugyanis megfelelő motiváció hiányában, tehát az oktatónak ez az egyik primer feladata a tehetséggondozás során.

Ahhoz, hogy megfelelően tudjunk közreműködni a fejlesztő tevékenységben, elengedhetetlen alapfeltétel a teljes szakmai kompetencia, a lehető legmodernebb, legkorszerűbb, legnaprakészebb ismeretek birtoklása az oktató részéről, az állandó és belső igényességen alapuló önképzés.

Iskolánk oktatói természetesen egyetértenek ezekkel az alapelvekkel, elfogadják őket, s a lehetőségekhez mérten mindent megtesznek azért, hogy a jó képességű, tehetséges tanulók egyre több eredményt, sikert könyvelhessenek el.

Intézményünkben ezen tevékenység konkrét megvalósítási módjai a következők:

- Az oktatók egyéni munkával készítik fel a tanulókat a különböző versenyekre (szavatóverseny, Bor és gasztronómia verseny, szakmai verseny, stb.), nyelvvizsgára (általános és szakmai nyelvvizsgák)
- Az osztályon belüli differenciált oktatás megvalósítása
- Csoportbontás megvalósítása évfolyam szinten is (matematika, idegen nyelv, informatika, egyes szakmai tárgyak)
- Külön feladatok kijelölése az arra érdemes tanulók számára, ezek értékelése, megbeszélése
- Állandó pályázatfigyelés a lehetséges fórumokon, Interneten
- Szakkörök, fakultációk szervezése, működtetése
- Ingyenes könyvtár-, számítógép- és internet-használat biztosítása
- Az iskola sportpályáinak, sportfelszereléseinek ingyenes használati lehetősége
- Diáksportkör

Az iskolai tehetséggondozás eredményeiről és sikereiről az intézményünk valamennyi oktatója és tanulója képet kaphat *a tehetséggondozó műhelyek bemutatkozó napján*, amit számozott tanítási napként könyvelünk el.

Az oktatói munka egyik legszebb, legkreatívabb részterülete a tehetséggondozás, a képességek kibontakoztatásához való hozzájárulás, amely megfelelő szakmai hozzáértéssel értékes eredményeket hozhat a diák, a oktató és az iskola örömére.

I.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Amikor egy gyermek tanulási problémákkal küzd, akkor közös odafigyelésre, empátiára és toleranciára van szükség ahhoz, hogy ezek a problémák fokozatosan feloldódjanak, megszűnjenek, s a tanuló megtalálja helyét az iskolában, tovább tudjon lépni, saját szintjén fejlődés következzen be és örömét lelje a munkában, ne szakadjon le társai teljesítményétől.

Az elsődleges feladat az oktató számára itt is az okok feltárása, hiszen amíg ezzel nem vagyunk tisztában, addig nem tudjuk megtalálni, milyen lépések szükségesek a fejlesztéshez, milyen módokon valósítható meg leginkább a gyermek segítése.

A leggyakoribb okok, melyek a tanulási nehézségekhez vezetnek:

- A családi élet zavarai, kiegyensúlyozatlansága, diszharmóniája
- Érzelmi zavarok
- Dekoncentráció, hiperaktivitás
- Írás-olvasászavar, számolási zavar
- Zavar a kognitív képességekben, illetve azok alkalmazásában
- Előismeretek hiánya, nem elegendő mértéke

Minden ok más és más kezelést, másfajta hozzáértést és viszonyulást kíván meg a pedagógustól.

A tanulási nehézségek kezelésekor elengedhetetlen az iskola, a szülő, ill. adott esetben a kollégium együttműködése. A problémák őszinte megfogalmazása és a közös segíteni akarás lehet a kulcsa az eredményes munkának.

Szükség esetén egyéb szakemberek (pl.: iskolapszichológus, logopédus) segítségével tehető teljesebbé ez a tevékenység.

Iskolánkban a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók számára a következő konkrét lehetőségek állnak rendelkezésre a korrigálásra:

- Szaktárgyi korrepetálások
- Ingyenes könyvtár-, számítógép-, Internet-használat
- Differenciált oktatási tevékenység
- Csoportbontásban megvalósult oktatás
- Egyéni segítségnyújtás az oktató részéről
- Iskolai védőnő vagy egyéb szakember felkérésének lehetősége
- Fejlesztő foglalkozásokon való részvétel

Rendkívül fontos, hogy az oktató hogyan viszonyul a tanulási problémákkal, nehézségekkel küzdő gyermekhez. A tanuló számára ugyanis az, hogy gondjai vannak az iskolai teljesítésben, hogy nem tud lépést tartani társaival, hogy valószínűleg állandó konfliktusai vannak szüleivel a gyenge eredmények miatt, hogy esetleg csalódott saját képességeiben, frusztrációt, önmagával való elégedetlenséget, önbizalomhiányt okozhat.

Ha az oktató mindezek mellett nem segítőkész szándékkal, a gyermek személyiségét tisztelgetve tartva, annak egyéb értékeit elismerve viszonyul a diákhoz, akkor ez a tendencia tovább erősödik, s a tanuló egyre nehezebben tud majd kikerülni ebből a körből, megbirkózni az elé kerülő feladatokkal, a vele szemben megnyilvánuló negatív viszonyulásokkal.

I.6.3. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja

Sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása, nevelése, fejlesztő programja

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésével intézményünk többet vállal, magasabb értéket kínál, mint csupán részvétet és védettséget. Iskolánk felkészült arra, hogy sajátos nevelési szükségletű tanulók nevelését-oktatását is felvállalja.

Az együttnevelés nem pusztán együttléteket jelent, hanem együttes cselekvést. Az együttes élmény, a közös tanulás kölcsönös kapcsolatokat alakít ki a tanulóközösségekben, és természetessé teszi a sérült tanulók jelenlétét intézményünkben. Iskolánk a teljes körű befogadásra, integrációra törekszik, ezért a tanulókat nem elkülönített osztályokban, csoportban, hanem a többi tanulóval együtt neveli-oktatja. A SNI tanulók valamennyi tanórán együtt tanulnak az osztálytársaikkal. Külön foglalkozást – egyéni vagy csoportos foglalkozást csak a rehabilitációs, vagy fejlesztőfoglalkozások alkalmával szervezünk a számukra. Iskolánk vállalja, hogy e tanulók számára a közoktatási törvényben megfogalmazott módon többtámogatást nyújt, kedvezményeket biztosít. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása, különleges gondozása érdekében iskolánk az alábbi pedagógiai rendszert építette ki, illetve az alábbi pedagógiai gyakorlatot folytatja.

Törvényi szabályozók:

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet

A többször módosított 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről

A többször módosított 14/1999. (VI.24.) MKM rendelet a képzési kötelezettségről és pedagógiai szakszolgálatokról

2/2005. (III. 1.) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

32/2012. EMMIRendelet

A sajátos nevelési igény gyűjtőfogalom. Meghatározás:

Sajátos nevelési igényű az a gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részlegesen vagy nagymértékben sérültek, fejletlenek, e képességek fejleszthetősége pedig, lassúbb ütemű és/vagy az átlagtól eltérő szintű.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Alapelvek:

- Intézményünkben a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban történik.
- Iskolánkban elfogadó pedagógiai és tanulói környezet kialakítására törekszünk.
- Az együttnevelés során érvényesítjük a habilitációs, rehabilitációs szemléletet; sérülésspecifikus taneszközöket, módszereket, eljárásokat, fejlesztő eszközöket alkalmazunk.
- Az SNI tanulók oktatását a 32/2012. EMMI rendelet irányelvei alapján végezzük.

Célok:

- A sajátos nevelési igényű tanulóknál pedagógiai programunk általános célkitűzéseinek megvalósítására is törekszünk.
- Az együttnevelés vállalásával a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai beilleszkedését, egyéni haladását segítjük, megkönnyítve ezzel a felnőtt társadalomba való majdani beilleszkedésüket.
- A gyermekeket, tanulókat sajátos nevelési igényeik figyelembe vételével, a számukra szükséges területeken fejlesztjük.
- Szem előtt tartjuk, hogy a sajátos nevelési igényű tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl, a követelmények igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez.

A sajátos nevelési igény típusai szerinti iskolai fejlesztés

A pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók

Részképesség zavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia), hiperkinetikus- és figyelemzavar, a pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége áll sok esetben a súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási problémák hátterében.

Általános jellegzetességek:

- általában érzékenyebbek az időjárási változásokra,
- fáradékonyabbak az átlagnál
- nehezen tűrik a zajokat
- nehezen viselik el a várakozás feszültségét,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és kö-

vethető szabályokat.

Alapelvek, célok, feladatok:

Fejlesztésük gyógypedagógiai oktató és/vagy pszichológus közreműködését igényli, rehabilitációs célú órakeretben, egyéni terápiais terv alapján.

Indokolt esetben menetesítés - a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

A gyógypedagógiai oktató által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

A SNI tanulók pedagógiai célú habilitációs/rehabilitációs ellátása

A SNI tanulók különleges gondozási igénye egy tulajdonság-együttes, mely az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. Ezeket a különbségeket a helyi pedagógiai program kialakításakor vesszük figyelembe. A gyógypedagógiai oktató által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

Az ellátás közös elvei:

- a) A feladatokat az intézmény dokumentumai tartalmazzák. E feladatok hosszútávúak és az iskola egész nevelési - oktatási rendszerét átfogják.
- b) A habilitációs, rehabilitációs tevékenység szakmaközi együttműködésben valósul meg, szervezett, nyitott tanítási - tanulási folyamat, s a tanulók igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiai alkalmazását teszi szükségessé.

A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai oktatói / terapeuta kompetenciája:

- a nevelési tanácsadó vagy a szakértői bizottság javaslatai alapján elkészíti az egyéni fejlesztési tervet, illetve közreműködik összeállításában,
- habilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztést végez,
- segíti a komplex pedagógiai diagnózis értelmezését,
- közreműködik a tevékenységek tervezésében, s ezt követően a konzultációban,
- a többségi oktatók munkáját segíti,
- javaslatot, szakmai tanácsokat ad speciális módszerekre, eszközökre, környezetre,
- tevékenységét folyamatosan dokumentálja.

Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia F 81.0 az intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Általában differenciálatlan az aktív szókincs, gyenge a verbális emlékezet, probléma van a vizuális és akusztikus érzékelés területén. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmá-
sítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat.

Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűt-
vesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak átte-
kintése nagy nehézségeket okoz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlel-
hető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, s mindezek következtében gyenge a szövegér-
tés.

A súlyos olvasás-írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép- és felsőfokú okta-
tásban, illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia F 81.1 esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző lehet a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladás-

hoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata. Gyakran sok helyesírási hibával írnak. Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgás-sor csak nagyon lassan valósul meg, ezért is fáradékonyabbak a diszgráfias tanulók.

Másodlagos tünetként a fentiek miatt minden tantárgyban gyengébb lehet a teljesítményük jó értelmi képességeik ellenére, s az elszenvedett kudarcuk miatt magatartási problémák is jelentkezhetnek, ha nem megfelelően elfogadó a környezetük.

A fejlesztés legfőbb céljai:

- alakítsuk ki a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő érthető olvasás-írás készséget,
- fejlesszük a kifejező képességét,
- segítsük az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében, a későbbi kudarcok elkerülése érdekében.

Fejlesztési feladatok:

- vizuális és akusztikus érzékelés fejlesztése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri, síkbeli és időbeli relációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros koordináció fejlesztése,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén-gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- hallás és olvasás utáni szövegértés fejlesztése,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

Diszkalkulia F 81.2

A diszkalkuliás tanulóknál gyakran hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság érzékelése, számok megfelelő lejegyzése, sorba rendezések. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv fogalmainak használatában (helyi érték...), a matematikai relációk kifejezésében.

Fejlesztési feladatok:

- az észlelés-érzékelés, a vizuális és akusztikus figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri, síkbeli, idői tájékozódás fejlesztése, relációk gyakorlása,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás (sorrendiség) erősítése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helye-

zése,

- a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök folyamatos használata, képi megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

Hiperkinetikus- és figyelemzavarok

Már az első életévekben, az óvodás korban tapasztalható tünet együttes, melyet a tevékenységek csapongása, a figyelmetlenség, a nagyfokú impulzivitás, a szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanúság, a társakkal való gyakori konfrontálódás jellemez.

Gyakori a kognitív működések zavara, illetve a nyelvi és mozgáskoordinációs képességek fejlődésének késése. Másodlagos tünet az aszociális viselkedés és csökkent önértékelés.

Fejlesztési feladatok:

- Figyelemkoncentrációfejlesztése,
- Időkeret és hely biztosítása a fokozott mozgásigény kielégítésére,
- Feszültség levezetése, helyes mederbe terelése,
- Pozitív önértékelés kialakítása.

Magatartási zavarok

Jellemzői a visszatérő és tartós disszociális, agresszív vagy dacos magatartássémák. A viselkedés jelentősen eltér az adott életkorban elvárhatótól, a szociális elvárásokat durván áthágja a gyermek. Sokkal súlyosabb lehet, mint egy gyermekcsíny vagy egy serdülőkori lázadás és hosszan tart (hat hónap vagy annál hosszabb ideig). Érzékelhető még nagyfokú heveség, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, fenyegető erőfitogtatás, indulatkietörések, iskolakerülés, hazudozás.

Fejlesztési feladatok:

- A tanuló optimális helyének megválasztása az osztályteremben, hogy a oktató jelzéseit megfelelően érzékelhesse.
- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének figyelembe vételével.
- A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, rejtett szorongásának...) megismerése siker vagy kudarc esetén.
- A fentiek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel (pl. pszichológus).
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélményhez juttatással.

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlődésével és fejlesztésével kapcsolatos dokumentációk:

A rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások egyéni vagy csoportos formában tarthatók egyéni fejlesztési terv alapján a megfelelő gyógypedagógiai szakember vezetésével. A dokumentálás egyéni fejlődési lapon történik.

- Az SNI gyermekkel érkező dokumentumok, szülői dokumentumok, az egészségügyi ellátás dokumentumai, szakvélemények, szakértői vélemények, javaslatok irattározása.

- Az SNI gyermekkel kapcsolatos intézményi dokumentumok vezetése: tanügyin dokumentumok, az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját központilag kiadott egyéni fejlődési lap vezetése.
- Az SNI gyermek fejlődésével, készség- és képességfejlesztésével összefüggő dokumentumok: határozatok, mentesítések, felmentése dokumentumai.
- Egyéni fejlesztési terv
- Alapító okirat, SZMSZ, SZP, gyermekvédelmi dokumentumok

Az SNI tanuló integrálásának a pedagógiai gyakorlata:

- A Szakértői Bizottság vizsgálatának előkészítése: pedagógiai jellemzés készítése, tantárgyi felmérések elkészítése.
- Szülők tájékoztatása a vizsgálat szükségességéről, a tanulót megillető jogokról.
- Az SNI tanuló Szakértői vizsgálatának a nyomon követése.
- A tanuló számára a Szakvéleményben előírt foglalkozás megszervezése, a szükséges tárgyi feltételek biztosítása.
- A szükséges határozatok meghozatala, a tanulót tanító oktatók tájékoztatása.
- A szakvéleményben előírt, szakirányú végzettségű gyógyoktató, vagy fejlesztőpedagógus megbízása.
- A fejlesztőprogram, azon belül a rehabilitációs foglalkozások megindítása.
- A fejlesztési terv elkészítése, a fejlesztőfoglalkozások megindítása.
- A kontrollvizsgálatok megszervezése.

A tanuló előmenetelének nyomon követése:

- Az iskolával való ismerkedés szakasza
- A tanulmányi előmenetel értékelése és a szülőkkel, gyógyoktatóval való konzultáció, negyedéves időkeretben.
- Az SNI tanuló kompetenciamérési eredményeinek kiemelt elemzése.
- Fejlesztési terv módosítása.
- A tudásszint felmérése, lemaradás esetén felzárkóztatás megindítása.
- Pályaválasztás különös segítséggel.

Az iskola által nyújtott pedagógiai többlétszolgáltatások jellemzői, formái:

1. A sajátos nevelési igényű tanulók tanórai munkájának a megszervezésekor és a tantervi követelmények meghatározásakor figyelembe vesszük a tanulók speciális akadályozottságát, sérülését. (OM által kiadott 2/2005. (III. 1.) sz. rendelet irányelvei)
2. Az SNI tanulók fejlesztőprogramban vesznek részt az iskolánkban mindaddig, amíg a sajátos nevelési igényük fennáll. A fejlesztőprogram keretén belül szakirányú gyógyoktató vezetésével egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs foglalkozásokat szervezünk a számukra, tanórán belül és tanórán kívül, egyéni és/vagy kiscsoportos formában.
3. Ha szükséges, együttműködési megállapodás révén pszichológiai foglalkozásokat biztosítunk számukra a B-A-Z Megyei Pedagógia Szakszolgálat Tokaji Tagintézménye által.

Az iskola által nyújtott további támogatások:

- Egyéni haladási tempó biztosítása
- Kevesebb és differenciált feladat adása

- Hosszabb felkészülési idő biztosítása
- Segédeszközök használata
- Mentés egyes tantárgyak/tananyagrészek értékelése és minősítése alól
- A tanuló képességéhez és tudásszintjéhez alkalmazkodó ismétlő-rendszerező foglalkozások
- A tananyag/bizonyos tananyagrészek minimum szinten történő gyakorlása, teljesítmény értékelése és továbbhaladás elbírálása a minimum követelményekhez igazodóan történik
- Felmentés egyes beszámolási formák alól, pl. írásbeli felelet helyett szóbeli számonkérés
- Felzárkóztatás
- Kompetencia alapú oktatás
- Társas kapcsolatok kialakításának bátorítása. Az osztályközösségen belüli helyzetük, beilleszkedésük figyelemmel kísérése, a peremhelyzet elkerülése érdekében
- Az önállóság erősítése, az önálló tanulási módszerek megtanítása, szorgalmazása
- Énképük, önképük pozitív oldalainak az erősítése
- Méltányos elbírálás, ha kell, és önmagukhoz viszonyítjuk a fejlődésüket, a teljesítményüket

I.6.4. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Olyan feladat ez a oktatói munka során, amely időnként a pedagógiailag legalaposabban képzett szakember számára is nagy kihívást jelent. Természetesen a beilleszkedési, magatartási nehézségeknek különböző fokozatai lehetnek az enyhe viselkedési problémáktól akár a devianciáig.

Ezek legnagyobb részének kezelése az iskolai oktató kompetenciájába tartozó feladat, a súlyosabb esetek természetesen más szakember (gyógyoktató, pszichológus, pszichiáter) segítségét feltételezik.

- Alapvető dolog, hogy az oktató ismerje azokat a kritériumokat, melyek felismerhetővé, jól definiálhatóvá teszik az ilyen eseteket
- Az ún. nehezen nevelhető gyermekek magatartása jelentősen eltér az adott életkorban megkívánható magatartástól
- Az iskolai környezetben inadaptált magatartást mutatnak, alkalmazkodási nehézségekkel küszködnek
- Az általánosan használt nevelési eljárások nem hatékonyak náluk
- Nem tudnak, vagy nem akarnak alkalmazkodni a környezetükben érvényes szociális szabályokhoz, normákhoz
- Az előforduló szélsőséges megnyilvánulások ellenére magatartásuk nem vezet társadalomellenes cselekedetek végrehajtásához
- Értelmi fejlettségi normalitás

Általában két jellegzetes típusba, csoportba sorolhatók ezek a gyerekek, természetesen e kettő eltérő pedagógiai viszonyulást kíván meg.

a) agresszív típus: jellemzője a környezet felé megnyilvánuló magatartászavar, rendbontás, nyugtalanság, hazudozás, erőszakosság, rossz monotónia- és feszültségtűrés, egoizmus, erőteljesen exhibicionista megnyilvánulások, rossz konfliktustűrés.

b) regresszív típus: jellemzője a visszahúzódó, passzív, szorongó, félnk, túlzottan érzékeny, gátolt viselkedésmód, az önbecsülés hiánya, teljesítményszorongás, kisebbségi érzés, komplexusok, félelemérzet, külső kontrolltság, kudarcorientált beállítottság.

A viselkedési zavar mindig azt jelzi, hogy az iskola és a család által közvetített társadalmi- közösségi célok, értékek, követelmények belsővé válásának folyamatában, interiorizálásában akadályok, meg nem oldott konfliktusok keletkeztek.

A probléma kezelésekor ezeknek a zavaroknak a feloldása, tisztázása szükséges.

A negatív személyiségtulajdonságok és magatartásformák átformálása csak a társas-közösségi tapasztalatok, tevékenységek megszervezése útján lehetséges.

Ebben a folyamatban megváltozhat a tanuló helyzete a közösségben, átalakulhatnak szociális kapcsolatai, kifejlődhetnek pozitív személyiségtulajdonságai.

Így a közösség válik a korrekciós tevékenység alapjává, színterévé.

Az oktató szubjektív értelmezése fontos szerepet kap ezen jelenség megítélésében. Különösen sokat tehet az osztályfőnök, aki az okok feltárása után szervezheti, alakíthatja az osztályközösség életét úgy, hogy problémás gyerekek minél különbözőbb tevékenységekben részt vállalva megmu- tathassa személyisége pozitív vonásait, kialakulhasson, fejlődhessen toleranciája, feszültségtűrése, segítő viszonyulása.

Ebben a munkában az osztályfőnöknek kapcsolatot kell keresnie a tanuló szüleivel, az osztályban tanító kollégákkal, a kollégiumi nevelőoktató(ok)kal, ill. tudatosítania kell az osztályban, hogy – mivel közösséget alkotnak – kölcsönösen felelősek egymásért.

A magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység alapvető konkrét feladatai, lehetőségei:

- Személyes beszélgetés
- A családi háttér minél alaposabb megismerése, a szülőkkel való együttműködésen alapuló kapcsolattartás
- Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős bevonása
- Iskolapszichológus, esetleg nevelési tanácsadó bevonása
- Közösségfejlesztés

Iskolánkban törekszünk arra, hogy minél kevesebb kudarc érje tanulóinkat, hogy személyiségük, magatartásuk hibáit, hiányosságait korrigálni legyen lehetőségük, hogy a nehezen kezelhető, nehezebben beilleszkedő tanulók is megtalálják és megállják helyüket.

A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési tanulási magatartási nehézségekkel küzdő tanulókat minden tanév elején felmérjük. A szakvélemények felülvizsgálatához az iskolánk gyermekvédelmi felelőse egy nyomtatványt töltet ki az érintett tanulókkal, és azt továbbítjuk a Megyei Pedagógiai Intézet Szakértői Bizottságához. A szakértői vélemény elkészülése után a szülő írásos kérelemmel fordul iskolánk igazgatójához, aki a javaslat alapján a törvényi előírásoknak megfelelően határozatot hoz.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében az osztályfőnökök minden tanév elején az osztálynap- lóba és a törzslapra a következőket írják be: sajátos nevelési igényű tanuló, diagnózis, felmentése, a szakvélemény kiállításának dátuma.

A beilleszkedési tanulási magatartási nehézségekkel küzdő tanulók esetében az osztályfőnökök az osztálynaplóba vezetik be a következőket: diagnózis, mentesítés, a szakvélemény kiállításának dátuma.

Integrált nevelés és differenciálás

A sajátos nevelési igényű tanulóink munkája ép társaikkal együtt folyik. Azokon az órákon, amikor a csoport nagy része olyan elméleti feldolgozással foglalkozik, ami meghaladja képességeiket, ők külön feladatokat kapnak, amelyek az ő követelmény szintjükön fogalmazzatják meg a tananyagot. Ezeknek az óráknak a célja a minimális követelményszint elérésének és a saját ütemű haladás lehetőségének biztosítása.

A törvényi előírásoknak megfelelően ezek a tanulók fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt a délutáni órákban kiscsoportokban, ill. egyénileg foglalkozik velük fejlesztő oktató.

I.6.5. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden oktató közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a oktatók gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.

Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére. A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait, segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek. A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:
 - nevelési tanácsadóval,
 - gyermekjóléti szolgálattal,
 - családsegítő szolgálattal,
 - polgármesteri hivatallal,
 - iskolaorvossal,
 - továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- felzárkóztató foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulóknak, szülőknek),
- egészségvédő és mentálhigiénás programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékeny-

ségek),

- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
- a szülőkkel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

I.6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akiknek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolca- d i k évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A hátrányos helyzet okai:

- a család anyagi és egészségügyi állapota pl. csonka család, munkanélküliség
- erkölcsi helyzete, életvitele pl.: a nevelés hiányossága
- a család lakhelye és környezete, pl.: szűkös lakásviszonyok, több generáció együttélése
- a gyermek és/vagy a szülő egészségi állapota pl.: születési rendellenesség, tartós betegség
- a családtagok száma, pl.: 3 vagy több gyermek
- A hátrányos helyzet esetenként a gyermek veszélyeztetettségét is magában hordja.

Veszélyeztetettség

A törvény szerint a veszélyeztetettség olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Az ilyen családban gyakori a devianciák halmozott előfordulása (alkohol, drog, brutalitás, bűncselekmény). Következmény lehet a gyermekeknél is megjelenő devians magatartási formák kialakulása, a negatív társadalmi csoportokhoz való csatlakozás, az alkoholizálás, a kábítószer-élvezet. Ilyen esetben segíteni csak tartós, szakember által nyújtott támogatással lehet.

Az iskola sem korábban, sem napjainkban nem függetlenítheti magát tanulóinak szociális helyzetétől, anyagi lehetőségeitől. Semelyik intézmény nem tehet hátrányos megkülönböztetést azért, mert bármelyik tanulója nem rendelkezik elégséges, vagy megfelelő anyagi kondíciókkal a tanulmányok minél teljesebb befogadásához, illetve az ehhez tartozó szükséges vagy kiegészítő eszközök, felszerelések beszerzéséhez, biztosításához.

Az oktatáspolitikai alapkövetelménye, hogy minden tanuló számára biztosítsa az esélyegyenlőséget, azonos lehetőségeket nyújtson számukra képességeik kibontakoztatásához. Természetesen mindenki tudja, aki az oktatásban konkrét, gyakorlati munkát folytat, hogy ez az idea nem valósul meg teljesen következetesen és maradéktalanul. Az egyes intézményekben számos módon próbálhatnak meg segíteni tanulóiknak az iskolai élet különböző szinterein. Ez gyakran csupán kreativitás és jó szándék, humánus kérdése, nem feltétlenül pénzfüggő. Egy-egy újszerű kezdeményezés megváltoztathatja a korábbi szemléletmódot, ha vannak az iskolában olyan oktatók, akik hivatásuknak tekintik ezt a munkát, s akár áldozni is hajlandók érte.

Iskolánkban a következő módon valósítjuk meg a szociális helyzetből adódó különbségek lehetséges kiegyenlítését, egy szintre hozását:

- A gyermek megismerése
- Ingyenes korrepetálási lehetőség különböző tantárgyakból
- A nehéz anyagi helyzetben lévő tanuló étkezésének támogatása
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről pl.: szülői értekezleten

- Előadások szervezése
- Pályázatok figyelése, rendszeres részvétel a pályázatokon – frekventáltan kezeljük azokat a pályázatokat, amelyek célul tűzik ki a nehéz anyagi körülmények között élők támogatását
- Pályaorientációs tevékenység
- Ingyenes könyvhasználat és számítógép-használat, Internet
- Rendszeres egészségügyi szűrővizsgálat, védőnő által tartott előadások, iskolaorvos, iskolapszichológus látogatásának lehetősége
- Tornaterem, sportpálya igénybevételének lehetősége
- Lehetőségeink, férőhelyeink figyelembe vételével motiválás arra, hogy a gyermek kollégiumi ellátásban részesüljön
- Az iskolai alapítványból finanszírozott célzott támogatások az arra rászorulóknak, illetve azt valamilyen tevékenységük kapcsán megérdemlőknek

A szociális hátrányok, problémák kezelésénél, feltárásánál minden esetben rendkívül körültekintően kell eljárunk. Ehhez empátia, problémaérzékenység, időnként sok türelem szükséges. Nevelőtestületünk hangsúlyozottan fontosnak tartja ezen elvek alkalmazását, különösen az osztályfőnökök számára.

Gyakori ugyanis, hogy mind a tanulók, mint a szülők nehezen nyílnak meg ezekben a nem ritkán kényes kérdésekben, s csak jelzésekből, utalásokból derül fény a problémákra. Ilyenkor van szükség arra, hogy a oktató nagy tapintattal tudjon közelíteni a problémához, megtalálja a megfelelő hangot az emberekkel, bizalmat ébresszen saját közreműködését illetően.

Nem mindig van lehetőség arra, hogy a nehéz helyzetben tárgyi vagy valós anyagi segítséget nyújtson egy iskola, de az emberi szó, a belátás mindig eszköz marad a kezünkben ahhoz, hogy segítsünk.

I.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Az Szkr 160. §-a rendelkezik a tanulóközösségeket és a diákönkormányzatot érintő kérdésekben.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételét, jogaik gyakorlását a diákönkormányzat működési rendje határozza meg

„A tanulók, a tanulóközösségek a tanulók érdekeinek képviselőire diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.”

Az iskolai diákönkormányzat élén a működési rendjében meghatározottak szerint választott iskolai diákbizottság (IDB) áll. A tanulóifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt az IDB képviseli (jogait gyakorolja). A diákönkormányzat tevékenységét az iskolai diákönkormányzatot segítő oktató támogatja és fogja össze. A diákönkormányzat az említett pedagóguson keresztül is érvényesítheti jogait, és fordulhat az iskola vezetőségéhez.

A diákközgyűlés az iskola tanulóinak legmagasabb tájékoztató - tájékoztató fóruma, amely a tanulóközösségek által megválasztott küldöttekből áll. A diákközgyűlés nyilvános, azon bármelyik tanuló megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait, kritikai megjegyzéseit. A diákközgyűlés az igazgató által, illetve a diákönkormányzat működési rendjében meghatározottak szerint évente legalább egy alkalommal hívható össze.

A Nkt. 48. §. (4) bekezdésben szabályozott kérdésekben nevelőtestület az IDB-n keresztül kéri ki a diákönkormányzat véleményét. A véleménykérés szempontjából a tanulók nagyobb csoportjának az osztály számít.

Az iskolai DÖK jogot gyakorol a tanulókat érintő következő kérdésekben:

- jogszabályban meghatározott ügyekben az iskolai szervezeti és működési szabályzat elfogadásakor és módosításakor,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadásakor és módosításakor.

Információt szolgáltatunk tanulóinknak az alábbi csatornákon:

- faliújság hírei
- iskolarádió hirdetései
- DÖK megbeszélései
- éves diákközgyűlés
- kötetlen beszélgetések az iskola igazgatójával, vezetőivel
- osztályfőnöki órán
- iskolaújság

Véleménynyilvánításilehetőségek:

- szakórán
- osztályfőnöki órán
- DÖK havonkénti megbeszélésein
- kötetlen beszélgetéseken az iskola igazgatójával, vezetőivel
- az éves diákközgyűlésen

I.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az iskola – mint oktató – nevelő intézmény – eredményes működésének egyik alappillére az oktató és nevelőmunkában résztvevő személyek (tanulók, szülők, iskolai és kollégiumi oktatók) folyamatos és szoros együttműködése.

Ennek során a legfontosabb kapcsolatrendszerek:

- a tanuló és az iskola,
- előző és a következő iskolafok közötti folyamatok és kapcsolatok,
- az iskola és a szülők,
- a szülők és a kollégium,
- az iskola és a kollégium
- az iskola és a gyakorlati helyek közötti kapcsolatrendszer.

E rendszerek működésének alapja a gyermekek iránt érzett közös nevelési felelősség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Feltétele a kölcsönös bizalom és őszinte tájékoztatás.

I.8.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanulónak joga és kötelessége, hogy tájékoztatást kapjon az iskola céljairól, követelményeiről, mindennapi életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról. A tanulói kötelességeket és jogokat az Sztkt 57-58. §- a tartalmazza.

Az iskola igazgatója a diákközgyűlésen, a diákönkormányzat vezetőségének ülésein, valamint az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon folyamatosan tájékoztatják a tanulókat az őket megillető jogokról és kötelességeikről.

Az információáramlás területei:

- iskolarádió - az aktuális feladatokról, eseményekről
- faliújság – az aktuális feladatokról, eseményekről
- ellenőrző könyv - a tanulmányi előmenetelről
- diákközgyűlés – közérdekű észrevételek, javaslatok
- iskolánk honlapja

A kapcsolattartás, együttműködés helyszínei:

- tanórák -
- tanítási órákon kívüli foglalkozások (pl. osztálykirándulások)

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat vagy panaszait szóban vagy írásban, egyénileg, illetve a diákönkormányzat tagjainak közvetítésével közölhetik osztályfőnökeikkel, oktatóikkal, a nevelőtestülettel, illetve az iskola igazgatójával.

I.8.2. A szülőket érintő együttműködési formák

A szülőkkel való együttműködés

Ez a feladat elsődlegesen az osztályfőnökre hárul, hiszen általában ő van a legközvetlenebb kapcsolatban a szülőkkel, de természetesen iskolánkban minden kolléga szívesen és készséggel áll a szülők rendelkezésére akár pusztán tájékoztatásról van szó, akár problémás eset vagy helyzet merül fel.

Fontos, hogy már a 9. évfolyam elején megteremtődjön egy kölcsönös bizalmon alapuló együttműködési kapcsolat az osztályfőnök és a szülő között, melynek elsődleges feltétele, hogy mindkét fél személyes felelősségének, feladatának érezze a másik tájékoztatását.

A szülő és az osztályfőnök együttműködésének alapvető fóruma a szülői értekezlet, ahol

nyilvánosan kerülnek megbeszélésre az osztályt érintő problémák, itt történik az általános helyzetelemzés és értékelés, lehetőség van a kölcsönös eszmecserére oktatási, de főként nevelési kérdésekben. Itt kerülnek megbeszélésre az osztályközösségen felüli, egész évfolyamot, egy adott képzési profilt, vagy akár az iskolaközösséget érintő kérdések.

Ha sikerül megtalálni a helyes arányokat, mindenképpen gyümölcsöző kapcsolatot eredményez a szülő – oktató közös munka, s ennek érdekében vállalnunk kell olykor az esetleges kompromisszumokat is.

A szülőkkel mint partnereinkkel való kommunikáció formái az intézményünkben a következők:

- fogadóórák, fogadónapok
- szülői értekezletek
- összevont szülői értekezlet a 9. évfolyam számára (tájékoztatás az iskoláról)
- összevont szülői értekezlet a végzős osztályok számára (továbbtanulás)
- iskolai rendezvények
- nyílt napok
- írásos formában az ellenőrző könyvön keresztül, hivatalos levélben vagy e-mailben
- a KRÉTA e-naplón keresztül
- zárt facebook csoporton keresztül

I.8.3. A kollégákkal való együttműködés

A kollégákkal való kapcsolattartásra is érvényesek azok az alapelvek, amelyek a szülőkkel való kapcsolattartásnál nyilvánvalóak.

Iskolánkban fontosnak tartjuk, hogy az egyes munkaközösségek tagjai azonos elvek szerint képzeljék és valósítsák meg az osztályozást, az egyes számonkérési formákat, a tananyag súlyozását. Ezek lényegesek ahhoz, hogy megvalósulhasson az intézményen belüli átjárhatóság, illetve, hogy reális és objektív eredményeket kapjunk, pontos analógiákat állíthassunk fel az összehasonlítás során. Az egyes munkaközösségek éves munkatervében meghatározott időpontokban, illetve rendkívüli esetekben a munkaközösségek tagjai értekezleteket tartanak.

A mindennapokban állandóan jelen van a kollégák közötti kapcsolattartás, kommunikáció. Rendszeresen konzultálnak a tanulók tanulmányi előmenetelével, oktatási és nevelési aktuális problémáival, eredményeivel kapcsolatos kérdésekben.

A személyes beszélgetéseken túl rendszeres – az egész tantestületet érintő – minden hónap első keddjén 14.30-tól kezdődő munka- és nevelési értekezletek segítik ezt a tevékenységet. Ezen alkalmakkor az aktuális, illetve valamilyen előre meghatározott konkrét nevelési területet érintő témában folyik a beszélgetés, melynek célja a konstruktív, problémamegoldó gondolko-

dás fejlesztése, a pedagógiai eszköztár bővítése, az eltérő vélemények ütköztetése és természetesen valamilyen kreatív, több szempontot, látószöveget összehangba hozó megoldás találása.

A szakképzés megújulásának egyik sarkalatos pontja projektek megvalósítása. E feladat nem nélkülözheti a különböző munkaközösségek szakmai együttműködését. A képzési és kimeneteli követelményekben, illetve a programtervekben megfogalmazott konkrét kompetenciák elsajátításának legmegfelelőbb módszere a projektoktatás. A 2020/21-es tanévtől minden tanévben tervezünk ennek megfelelően különböző projekteket, melyek az éves munkatervben konkretizálódnak.

A sikeres együttműködéshez elengedhetetlen, hogy mindannyian elfogadjuk egymás másságát, az egymástól való különbözőségünket, hiszen azon túl, hogy tartjuk magunkat a közösen megfogalmazott alapelvekhez, mindannyiunk célja, hogy megmaradjunk autonóm, sajátos, egyedi és önálló személyiségnek, akinek egyéni elképzelései vannak, s aki éppen a csak rá jellemző személyiségjegyekkel nyújthat hiteles mintát tanítványainak, így válhat követendő példává.

I.8.4. A kollégiumi támogató oktatókkal való kapcsolattartás

Intézményünkben közvetlenül egymás mellett található az iskola és a kollégium, tulajdonképpen egyetlen épületkomplexum részei, amelyek közös igazgatás alatt működnek.

Közös cél, iskoláé, szülőké, kollégiumé és persze tanulóé tehát, hogy minél előbb és minél problémamentesebben történjen meg a kollégiumi életbe való beilleszkedés. Ebben nyújthat segítséget az iskolai és a kollégiumi oktatók közötti együttműködés.

Iskolánkban az osztályfőnökök rendszeresen tartják a kapcsolatot a kollégiumi nevelőtanárokkal, egyeztetik a tanulók tanulmányi eredményeit, konzultálnak a nevelési és oktatási kérdésekkel kapcsolatban. Közösen igyekeznek megoldást találni a problémás esetekben, legyen szó akár korrepetálásról, akár hiányzásról, akár a diák valamilyen családi, lelki gondjáról.

I.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A vizsgaszabályzat célja:

Vizsgaszabályzatunk célja az Szkt 66§-ának, valamint Szvr 180-194. § felhatalmazása alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozóvizsga, pótló és javítóvizsga, különbözeti vizsga követelményeit részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati), és az értékelés rendjét a nevelőtestület a szakmai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény szakmai programja szerint nem lehetett meghatározni,
- a szakmai programban meghatározottnál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat kiterjed az intézmény által szervezett tanulmányok alatti

vizsgákra, továbbá az intézmény oktatási testületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira. **A vizsgaszabályzat hatályba lépése a Szakmai program elfogadásának napja, érvényessége határozatlan időre szól.**

Tanulmányok alatti vizsgák:

- osztályozó vizsga
- különbözeti vizsga
- pótló vizsga
- javító vizsga
- előrehozott érettségi vizsga

Ezen kívül a szakképzésben résztvevők számára:

- ágazati alapvizsga
- tanulási területet lezáró vizsga
- orvosi egészségügyi illetve pályaalkalmassági vizsga

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához Szvr 180. §-ban leírtaknak megfelelően.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgának számít a szakképző iskolában (a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint) szervezett beszámoltató vizsga is.

A Szvr. 227.§-a alapján ha a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatásról való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes szakirányú oktatási idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben résztvevő személy tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a) a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,

- b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Az Szvr 182. § (1) alapján javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni.

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktató intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább *háromtagú vizsgabizottság* előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktató intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola szakmai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga - ha azt az iskolában szervezik - vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.

A tanulmányok alatti vizsga **vizsgabizottságának elnöke felel** a vizsga szakszerű és jogszzerű megtartásáért, ennek keretében:

- meggyőződik arról, hogy a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.
- A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező oktató csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja. A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója kérészi elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és a zavartalan lebonyolítás feltételeinek megteremtéséért.

Az **igazgató feladata** ellátása során

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.
- a vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

Iskolánkban a tanulmányok alatti vizsgákat a következők szerint szervezzük:

- írásbeli vizsga;
- szóbeli vizsga;
- gyakorlati vizsga

Írásbeli vizsgák

- egy vizsganapon legfeljebb 3 vizsga szervezhető
- a vizsga kezdetekor meg kell állapítani a személyi azonosságot
- íróeszközről a vizsgázó, a vizsgálóhoz szükséges segédeszközökről a vizsgázó gondoskodik
- a vizsgázók kérésére a vizsgák között 10, legfeljebb 30 perc pihenőidőt kell biztosítani
- kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon dolgozhatnak a vizsgázók rajzokat ceruával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell készíteni
- az ülésrendet a vizsgáztató oktató alakítja ki (egy padban egy vizsgázó)
- ismertetni kell a vizsga szabályait
- a feladatok megoldásához segítség nem adható
- a vizsga maximális időtartama tantárgyanként legfeljebb 60 perc
- az SNI-s és a BTMN-s tanuló szakvéleményre alapozva az igazgató engedélye alapján 30 perc többletidőt kaphat, segédeszközt használhat, illetve az írásbeli vizsgát szóban teheti le
- szabálytalanság esetén a Szvr 186. § 6. és 7. bekezdése alapján kell eljárni
- a feladatlapokat a vizsgáztató oktató kijavítja, a hibákat és tévedéseket jól látható módon jelöli, a megoldásokat értékeli.

Szóbeli vizsgák

- legfeljebb 3 tantárgyból szervezhető egy nap
- a vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb 6 vizsgázó tartózkodhat
- a vizsgázónak szóbeli vizsgája előtt legalább 10 perccel meg kell jelennie
- a vizsgázó tantárgyanként tételt húz
- a vizsgázónak tantárgyanként legalább 30 perc felkészülési időt kell biztosítani
- a feleltetés időtartama egy tárgyból nem lehet több 15 percnél
- a vizsgázók a vizsgateremben egymást nem segíthetik
- a vizsgázó önállóan felel, feleletének befejezése után a bizottság tagjai kérdéseket tehetnek fel
- ha a vizsgázó feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzathat
- az értékelést rá kell vezetni a jegyzőkönyvre
- az SNI-s és a BTMN-s tanulók szóbeli vizsgáján a Szvr 187. §-a alapján kell eljárni
- az igazgató a szóbeli vizsgán elkövetett szabálytalanság esetén az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

Gyakorlati vizsgák

- szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg
- a vizsgafeladatokat az igazgató hagyja jóvá a vizsgát megelőző két hónappal
- a vizsgabizottság elnöke köteles meggyőződni a személyi és tárgyi feltételek meglétéről
- a vizsgázót tájékoztatni kell: a vizsga rendjéről, a munka- és tűzvédelmi előírásokról, a rendelkezésére álló időről
- a gyakorlati vizsgarészt érdemjeggyel kell értékelni az értékelést a gyakorlati

oktatást végző szakoktató írja alá.

Független vizsgabizottság előtt letehető, tanulmányok alatti vizsgák

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a Szakképzési államigazgatási szerve szervezi.

Előrehozott érettségi vizsgák

Ha a tanuló informatika, illetve idegen nyelv tárgyból előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni, a tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítenie kell, valamint osztályozó vizsgát kell tennie.

Az előrehozott érettségi vizsga letétele után a tanuló nem mentesül az adott tárgyból a tanórák látogatása alól.

Alkalmassági vizsga

A felvételi követelményekhez tartozik, hogy pályaalakmassági, egészségügyi vizsgálaton kell részt vennie az iskolánkba jelentkezőknek. Ez legkésőbb a beiratkozás napján történik, ahol iskolaorvosi vizsgálat után állapítják meg, hogy a tanuló alkalmas-e a pályára.

A tanulmányok alatti vizsgák során az egyes tantárgyak vizsgarészei általában az ennek megfelelő vizsgatárgy érettségi vizsgájának vizsgarészeivel egyeznek meg.

A tanulmányok alatti vizsga részeit - írásbeli, szóbeli vagy mindkettő - a nevelőtestület, illetve a vizsgáztatásra kijelölt intézmény határozza meg, legalább tizenöt nappal a vizsga előtt.

I.9.1. Tantárgyak és vizsgatípusok

<i>Vizsgatárgy</i>	<i>Írás-</i>	<i>Szóbeli</i>	<i>Gyakorlat</i>
Magyar nyelv és irodalom	X	X	
Matematika	X	X	
Történelem	X	X	
Etika		X	
Idegen nyelv	X	X	
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy (kémia, fizika)	X	X	
Komplex természettudomány	X	X	
Művészetek (Ének-zene)		X	
Testnevelés (<i>Testnevelés és sport</i>)			X

2016. 09.01-től alkalmazzuk a 9. évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben.

<i>Vizsgatárgy</i>	<i>Írás-</i>	<i>Szóbeli</i>	<i>Gyakorlati</i>
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	X	X	
Matematika	X	X	
<i>Történelem, társadalmi és állampolgári is-</i>	X	X	
Etika		X	
Idegen nyelv	X	X	
<i>Biológia – egészségtan</i>	X	X	
Fizika	X	X	
Földrajz	X	X	
Kémia	X		

Ének-zene		X	
<i>Testnevelés és sport</i>			X

A szakmai tantárgyak vizsgaformái a 9-14. évfolyamon

2016. 09.01-től alkalmazzuk a 9. évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben.

Vendéglátóipar ágazat - Vendéglátásszervező

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Foglalkoztatás II.	X		
Foglalkoztatás I.	X	X	
Vendéglátó gazdálkodás elmélete	X		
A vendéglátó gazdálkodás gyakorlata			X
Általános élelmiszerismeret	X		
Élelmiszerek a gyakorlatban			X
Élelmiszerbiztonság alapjai	X		
Vendéglátás higiénije	X		
Pincér szakmai idegen nyelv		X	
Felhasználási alapok	X		
Felhasználási alapok gyakorlat			X
Felhasználás	X		
Felhasználás gyakorlat			X
Értékesítés elmélete	X		
Értékesítés gyakorlata			X
Marketing és kommunikáció a gyakorlatban			X
Alkalmazott számítástechnika			X
Ügyvitel			X
Termelés elmélete	X		
Termelés gyakorlata			X
Vendéglátó üzleti idegen nyelv elmélete	X		
Vendéglátó üzleti idegen nyelv gyakorlata			X
Jogszabályok a vendéglátásban	X		
Szervezés és irányítás a vendéglátásban	X		

Közgazdaság ágazat – Pénzügyi-számviteli ügyintéző

Tantárgy	Írás-	Szóbel	Gyakorlati
Foglalkoztatás II.	X		
Foglalkoztatás I.	X	X	
Gazdasági és jogi alapismeretek	X		
Ügyviteli ismeretek	X		
Ügyviteli gyakorlatok			X
Általános statisztika			X
Statisztika gyakorlat			X
Pénzügyi alapismeretek	X		
Pénzügy gyakorlat			X
Adózási alapismeretek	X		
Adózás gyakorlat			X
Számviteli alapismeretek	X		
Számvitel gyakorlat			X
Támogatási alapismeretek	X		
Gazdálkodási statisztika	X		
Folyamat- és pénzügyi tervezés	X		
Támogatási ügyvitel	X		
Támogatás menedzsment	X		
Gazdálkodási ismeretek	X		
Vállalkozásfinanszírozás	X		
Vállalkozásfinanszírozás gyakorlat			X
Adózás	X		
Elektronikus adóbevallás gyakorlata			X
Számvitel	X		
Könyvelés számítógépen gyakorlat			X
Projekt-finanszírozás	X		
Projektfinanszírozás gyakorlata			X
Projektfolyamatok követése	X		
Projekttervezés gyakorlata			X

2020. 09.01-től alkalmazzuk a 9. évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben.

Turizmus-vendéglátás ágazat (Szakács szaktechnikus, vendégtéri szaktechnikus)

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Munkavállalói ismeretek	X	X	
Munkavállalói idegen nyelv	X	X	
A munka világa	X		
IKT a vendéglátásban			X
Termelési, értékesítési és turisztikai alalapismeretek	X		X
Rendezvényszervezési ismeretek	X		
Vendégtéri ismeretek	X	X	
Étel és italismeret	X		
Értékesítési ismeretek			X
Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek	X		X
Üzleti Menedzsment	X	X	
Marketing és protokoll	X	X	
Speciális szakmai kompetenciák			X

Kereskedelem ágazat – kereskedő és webáruházi technikus

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Munkavállalói ismeretek	X	X	
Munkavállalói idegen nyelv	X	X	
Gazdasági ismeretek	X	X	
Vállalkozások működtetése			X
Kommunikáció	X		X
Digitális alkalmazások			X
Kereskedelem alapjai	X	X	
Termékismeret	X		
Vállalkozási ismeretek	X		
Kereskedelmi gazdaságtan	X		X
Digitalizáció			X
Webáruház működtetése	X		X
Jogi ismeretek	X	X	
Marketing alapjai	X	X	
Marketing kommunikáció			X

Gazdálkodás és menedzsment ágazat – pénzügyi-számviteli ügyintéző (szakmai képzés)

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Munkavállalói ismeretek	X	X	
Munkavállalói idegen nyelv	X	X	

Gazdasági és jogi alapismeretek	X	X	
Vállalkozások működtetésének alapismeretei	X		
Kommunikáció	X		X
Digitális alkalmazások			X
Gazdálkodási ismeretek	X	X	
Gazdasági számítások	X		X
Pénzügy	X		
Irodai szoftverek alkalmazása			X
Adózás	X		X
Elektronikus bevallás			X
Számvitel	X	X	
Számviteli esettanulmányok	X		X
Számítógépes könyvelés			X

Pincér-vendégtéri szakember

<i>Tantárgy</i>	<i>Írásbeli</i>	<i>Szóbeli</i>	<i>Gyakorlati</i>
Munkavállalói ismeretek	X	X	
Munkavállalói idegen nyelv	X	X	
A munka világa	X		
IKT a vendéglátásban			X
Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	X		X
Rendezvényszervezési ismeretek	X		
Vendégtéri ismeretek	X	X	
Étel és italismeret	X		
Értékesítési ismeretek			X
Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek	X		X

Szakács

<i>Tantárgy</i>	<i>Írásbeli</i>	<i>Szóbeli</i>	<i>Gyakorlati</i>
Munkavállalói ismeretek	X	X	
Munkavállalói idegen nyelv	X	X	
A munka világa	X		
IKT a vendéglátásban			X
Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	X		X
Előkészítés és élelmiszerfeldolgozás	X		X
Konyhai berendezések-gépek ismerete, kezelése, pro-	X		X
Ételkészítés-technológiai ismeretek			X
Ételek tálalása			X
Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás	X	X	

Kereskedelmi értékesítő

Munkavállalói ismeretek	X	X	
-------------------------	---	---	--

Munkavállalói idegen nyelv	X	X	
Gazdasági ismeretek	X	X	
Vállalkozások működtetése			X
Kommunikáció	X		X
Digitális alkalmazások			X
Kereskedelmi ismeretek	X	X	
Üzlet működtetése	X		X
Pénztárgépkézelés			X
Termékismeret és - forgalmazás	X		X
Üzleti kommunikáció			X

I.9.2. Az értékelés rendje

Az érdemjegyek megállapításánál az alábbi százalékos teljesítmény elérését vesszük figyelembe:

%	osztályzat
0 – 34 %	elégtelen
35-54 %	elégséges
55-70 %	közepes
71-84 %	jó
85 – 100 %	jeles

I.9.3. A vizsgatárgyak részei és követelményei

A tanulmányok alatti vizsgák írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgarészeket tartalmazhatnak. Az írásbeli vizsgarész a tantárgyak helyi tantervre épülő vizsgakövetelmények alapján helyben elkészített vizsgadolgozat - feladatlap megoldásából, a szóbeli vizsgarész a tantárgyak helyi tantervre épülő vizsgakövetelmények alapján helyben elkészített tételek kifejtéséből vagy kifejtendő feladatok megoldásából áll. A gyakorlati vizsgarész gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásából áll.

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az iskola pedagógiai programjában rögzített követelményrendszerével. Az osztályozó és a javítóvizsgán az adott tanév helyi tantervében előírt tananyag kérhető számon. Az egyes tantárgyakból a vizsga összetevőinek - a témaköröknek - súlyozását az érintett munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tartalmának megfelelő témaköröket a tanulónak a felkészüléshez írásban ki kell adni.

I.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján jöhet létre. Mindkettőről - jelentkezés illetve írásbeli kérelem alapján - az igazgató dönt az érvényes jogszabályok figyelembevételével. A tanulói jogviszony a beiratkozás napjával kezdődik, amelyről a felvételt nyert tanuló és szülője írásban értesítést kap.

Jogszabályi háttér:

Az Szkt 54.§-a és az Szvr 148. §-a rendelkezik a felvételi, átvételi szabályairól.

Felvétel

Iskolánk a 9 – 14. évfolyamon tanuló, a Köznevelési törvény által előírt életkorú diákok tanítását vállalja nappali rendszerű képzés keretében.

Nappali rendszerű iskolai oktatásban a tanuló abban az évben kezdhet utoljára tanévet, amelyben betölti középiskola esetén a huszonötödik életévét.

Tanulói jogviszony létesítésének feltétele:

- a 9. évfolyamra általános iskolai végzettség.

Intézményünk a középiskolai felvételi kérelmekről az alábbiak alapján dönt:

- az általános iskolai tanulmányi eredmények
- vagy a tanulmányi eredmények és központilag kiadott egységes feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsgaeredmény
- vagy tanulmányi eredmények, a központi írásbeli vizsga és a szóbeli vizsga eredményei alapján.

Iskolánk a tanulmányi területek főbb jellemzőit és belső kódjait október 20-ig rögzíti a KIFIR rendszerben. Felvételi tájékoztatót készítünk, és azt az iskolánk honlapján nyilvánosságra hozzuk, valamint a KIFIR rendszerében október 20-ig elhelyezzük.

A felvételi eljárások lebonyolítása a fent említett jogszabályok előírásainak megfelelően történik.

A Tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban az iskola igazgatója értesíti a felvételt nyert, illetve az elutasított tanulók szüleit. A középfokú iskola a tan köteles tanuló beiratkozásáról értesíti azt az általános iskolát, amelyikben a tanuló a tanulmányait folytatta. Elutasítás esetén felhívja a jelentkező (kiskorú jelentkező esetén a jelentkező és a szülő) figyelmét, hogy a Nemzeti köznevelésről szóló törvény 37.§ (3) bekezdése alapján a döntés ellen jogorvoslattal élhet. A jogorvoslati kérelmet annak a középfokú iskolának a fenntartójához kell benyújtania a jelentkezőnek (kiskorú esetén a szülőnek), amelynek döntésével nem ért egyet. A kérelmet oly módon kell elbírálni, hogy a jogorvoslati eljárás a tárgyév június 1-jéig befejeződjön.

Az érettségit adó képzésen a szakközépiskolai szakmai végzettséggel rendelkező tanulók továbbhaladással folytathatják tanulmányaikat.

Az érettségi utáni szakképző osztályokba való felvétel szabályai:

Az iskolai rendszerű szakképzés a szakképzési évfolyamra történő továbbhaladással, átvétellel és felvétellel kezdődik.

- Szakképzési évfolyamra történő továbbhaladás: a technikum 9-12. évfolyamán az ágazatra előírt képzésben résztvevő és a kötelező szakmai érettségi vizsgát teljesítő tanuló szakképzési évfolyamon továbbhaladással folytathatja tanulmányait.
- Átvétel: iskolaváltásra átvétellel ágazaton belül van lehetőség.
- Felvétel: más középiskolában érettségizett tanulók felvételi eljárásban vesznek részt.

Jelentkezni jelentkezési lappal előzetesen minden tanévben március 5-ig lehet, pótjelentkezésre augusztus 20-ig van lehetőség. A felvételi pontokat a hozott pontok alapján számítjuk ki és állítjuk fel a felvételi rangsort. Szakképzésre olyan tanulót lehet felvenni, aki az adott szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményekben előírt egészségügyi alkalmassági és pályaalakmassági követelményeknek megfelelt. Ezt a vizsgálatot az iskolaorvos végzi el a felvételi eljárás keretében.

Felvétel a felnőttoktatásba

A felnőttoktatásba történő felvételhez szükséges:

- A szakmai és vizsgakövetelményekben meghatározott bemeneti követelményeknek

- megfelelő végzettséget igazoló bizonyítvány
- A szakmai és vizsgakövetelményekben meghatározott egészségügyi és/vagy pályaal-kalmassági követelményeknek való megfelelés

Jelentkezni jelentkezési lappal az aktuálisan meghirdetett határidőig van lehetőség. A képzés meghatározott minimális létszám esetén indul.

Iskolánk Alapító Okirata szerint sajátos nevelésű igényű tanulókat integráltan oktat. Ugyanaz az eljárási rend vonatkozik rájuk, mint a többi tanulóra.

Átvétel más iskolából

Iskolánk a jogszabályban meghatározott keretek között - állapítja meg a tanulói jogviszony létesítésének tanulmányi feltételeit. A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 47. § (1) szerint, ha a technikum és a szakképző iskola szakképzési évfolyamára jelentkező nem az adott iskolában közismereti oktatásban megkezdett tanulmányait kívánja folytatni, a tárgyév február 15-étől az iskola által meghatározott időben kérheti felvételét vagy átvételét. Iskolánk a felvételt a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerint egészségügyi vizsgálatához, bizonyos esetben különbözeti vizsga vállalásához köti. Ennek lefolytatása az aktuális törvényi előírásoknak megfelelően, valamint a Szakmai programunkban megfogalmazottak alapján történik.

Az Szkt 54. §-a szerint a tanuló - beleértve a magántanulót is - az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt az alábbi szempontok alapján:

- tanulmányi eredmény
- igazolatlan mulasztás
- előtanulmányok.

A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre.

Tanuló átvétele más módon is történhet. Ha a tanköteles tanulóval szemben fegyelmi büntetést alkalmaztak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén, akkor a szülő köteles új iskolát keresni a tanulónak. Abban az esetben, ha a tanuló más iskolában történő elhelyezése a szülő kezdeményezésére tizenöt napon belül nem oldódik meg, a kormányhivatal hét napon belül köteles másik iskolát kijelölni számára. A fegyelmi büntetés akkor alkalmazható, ha az iskola igazgatója a tanuló átvételéről a másik iskola igazgatójával megállapodott.

A tanuló az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítésbe bekapcsolódhat a középiskola befejező évfolyamának elvégzésével, azzal, hogy legkésőbb a tizenharmadik (első szakképzési) évfolyam első félévének utolsó tanítási napjáig megszerzi az érettségi végzettséget. Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha az érettségi végzettség megszerzésére az e bekezdésben meghatározott határidőig az érettségi végzettséget nem szerzi meg.

Kizárólag szakképzési évfolyamokon folyhat nevelés-oktatás a technikumban, ha a technikum olyan tanulót készít fel a komplex szakmai vizsgára, aki teljesítette a szakképzési évfolyamra történő belépés követelményeit.

A technikumnak négy középiskolai és a Szakmajegyzékben, valamint az OKJ-ban meghatározott számú szakképzési évfolyama van. A 9–12. évfolyamokon az általános műveltséget megalapozó közismereti, szakmai alapozó, valamint szakmai oktatás folyik. A tanulók az érettségi bizonyítvány, valamint a középfokú szakképesítés megszerzése mellett felkészülnek a szakirányú felsőfokú továbbtanulásra vagy a szakirányú munkába állásra. A közismereti képzés alapvetően egységes kerettanterv alapján történik, de a szakképzési irányok alapján egyes tantárgyak óraszámja eltérő az ágazatok szerint.

A szakképző évfolyamra való felvétel

Az iskolai rendszerű szakképzés felvétellel, átvétellel vagy a szakképzési évfolyamra történő továbbhaladással kezdődik.

Iskolai előképzettség: a szakmai képzés megkezdéséhez szükséges iskolai végzettség: **sikeres érettségi vizsga;**

- A tanuló az érettségi végzettséghez kötött szakmára történő felkészítésbe bekapcsolódhat a középiskola befejező évfolyamának elvégzésével, azzal, hogy legkésőbb az első szakképzési évfolyam első félévének utolsó tanítási napjáig megszerzi az érettségi végzettséget. Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a megadott határidőig az érettségi végzettséget nem szerzi meg.
- Az egyéves szakképzésbe csak az a tanuló vehető fel, aki a 9-12. évfolyamon is az adott szakmacsoportban, ágazatban végezte tanulmányait és megfelel a szakmai programban szabályozott követelményeknek.

A jogszabályoknak megfelelően, ha tanuló huszonötödik életévét betölti, kizárólag felnőttoktatásban kezdhet új tanévet. (Szkt 54. §)

A szakképzési törvény 62. § alapján a szakképző iskolában és a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat a szakképesítésre előírt - megegyező tartalmú - követelmények teljesítésébe a szakképző iskola szakmai programja részét képező *képzési programban* meghatározottak szerint be kell számítani. Az

előzetes tanulmányok és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésének egyidejű igazolásával a beszámítás iránti kérelmet a szakképző iskola vezetőjéhez kell benyújtani. A **beszámítható előzetes tanulmányokról** és teljesített követelményekről a szakképző iskola vezetője határozattal dönt. A kérés alátámasztásául benyújtott dokumentumok áttanulmányozását követően, az érintett munkaközösségvezetőkkel konzultálva dönt a beszámítás mértékéről, az esetleges tantárgyi felmentésekről. A szakképző iskola vezetőjének döntése ellen a kormányhivatalhoz lehet fellebbezést

benyújtani. A fellebbezésre a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni.

Amennyiben egy, a szakgimnáziumi képzésben részt vett, közgazdasági ágazaton tanult diák felvételét kéri a technikai képzés 2/14. osztályába, vagyis a szakmai oktatás 2. évfolyamára a Pénzügyi-számviteli ügyintéző szakmára, akkor azt különbözeti vizsga letételével teheti meg. Különbözeti vizsgát a Gazdálkodási ismeretek tárgy első három fejezetéből kell tenni a diáknak. Az intézmény a 12. évfolyam befejezését követően lehetőséget biztosít a jelentkező diákok számára, hogy a digitális tananyaghoz hozzáférve, az augusztusi javítóvizsga időszakban, a különbözeti vizsgát letehesse a tárgyból. Mivel a tanult tárgyak és az alapvizsga követelményeit az oktatók megvizsgálták, ezért generális szabályként az így 2/14. osztályba beiratkozó diákoknak nem kell ágazati alapvizsgát tenni.

A szakmai gyakorlati képzés idejébe a szakképzés megkezdése előtt munkaviszonyban (vállalkozói jogviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban) eltöltött szakirányú gyakorlati idő - a szakképző iskola vezetőjének egyedi döntése alapján a bekezdésben meghatározottak szerint - beszámítható.

Iskolai rendszerű szakképzésbe csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az adott szakmára a szakmai és vizsgakövetelményben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a komplex szakmai vizsgára bocsátásnak.

I.11. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, az orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegély-nyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmeken, és sok nehéz helyzetben átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a sérültek szakszerű ellátása megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Az ismereteket osztályfőnöki, fizika, kémia és biológia órákon, szakkörökön sajátíthatják el a diákjaink.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai Rendezvények napi nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegély-nyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulónak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;

- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a oktatók elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Természetismeret	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés
Természetismeret	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
Osztályfőnöki óra	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
Testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - esése magasból
Osztályfőnöki óra	<ul style="list-style-type: none"> - elsősegélynyújtás alapjai - jegyzőkönyvezett balesetvédelem - bemutató filmek - KRESZ ismeret - szakemberek előadásai

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (elsősegély-nyújtó),
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással is foglalkozó nap (Rendezvények napja) szervezése.

1.12. Interkulturális program

Más kultúrából érkező tanulók beilleszkedését segítő interkulturális program

Programunk a más kultúrából érkező tanulóinknak kíván segítséget nyújtani az iskolai előrehaladáshoz, a sikeres szocializációhoz.

Nő azon tanulóink száma, akiknek valamelyik szülője nem magyar anyanyelvű.

A nevelőtestület arra törekszik, hogy az elfogadás, az érzékenyítés, a felzárkóztatás, az esélyegyenlőség és a differenciálás biztosításával, segítse ezen tanulók beilleszkedését, és főleg a magyar nyelv tanulását.

A multikulturális nevelés iskolai megjelenése sokféle formát ölthet. Többek között a következő területeken körvonalazódhat.

Tanulóbarát, a tanulókra figyelő pedagógia megteremtése:

- a tanulók igényeinek iskolai figyelembevétel, befogadó nevelés kialakítása;
- valamennyi tanuló számára egyenlő lehetőség biztosítása képességei kibontakoztatásához;
- rugalmasság, figyelem az eltérő igények és szükségletek, tanulási stílusok irányában;
- elfogadó, pozitív iskolai légkör kialakítása, fenntartása;
- a humán szükségletekre való odafigyelés és az ezekre adott megfelelő pedagógiai válaszok kialakítása;
- a gyermekben rejlő belső motiváció kiaknázása;
- a gyermekben természetesen meglévő kíváncsiság, tanulási vágy felkeltése, megtartása;
- az iskolai környezet kultúraérzékeny kialakítása;
- az esztétikus iskolai milió mint motiváló erő kihasználása;
- a továbbtanulás elősegítése érdekében kiegészítő, pótló foglalkozások biztosítása;
- ösztöndíjak biztosítása, pozitív példák erősítése, ösztönzése.

Multikulturális tanterv- és tananyagfejlesztés, taneszközök:

- multikulturális tartalmak beépítése az iskolai tantervbe, az egyes tantárgyak anyagába;
- multikulturális tartalmakat megjelenítő tankönyvek, segédanyagok, oktatói kézikönyvek megjelentetése;
- a multikulturális tananyagfejlesztés módszertanának megtanítása a gyakorló pedagógusok számára;
- a kisebbségi kultúrát megjelenítő könyvek, gyűjteményes kötetek, kiadványok, ismeretterjesztő anyagok, filmek, antológiák kiadása;
- az osztályteremben megjelenő különböző tanulási stílusokra való reflektálás a anyagban;
- a diákok megtanítása a kritikai gondolkodásra;
- a különbözőség hangjainak és perspektíváinak megjelenése az oktatási anyagokban.
- Szülőkkel való kapcsolat:
- az együttműködés minél sokoldalúbb formáinak kihasználása;
- a szülők bevonása az iskola életébe, a család elfogadása;
- a szülői nevelés, a családi háttér partnerként való kezelése;
- tapintatos, elfogadó kommunikáció kialakítása.

Az iskolavezetés, oktatásmenedzsment, önkormányzati oktatási hatóságok, oktatáskutatók és az osztálytermi klíma:

- az iskola teljes személyzetének – beleértve az adminisztratív dolgozókat és a kisegítő személyzetet is – toleráns, tapintatos bánásmódot, légkört kell kialakítani, az iskolavezetés nem tűrheti el a rasszista, diszkriminatív megnyilvánulást;
- egységes, kulturális háttérre figyelő, kultúraérzékeny oktatási légkör megteremtése;
- barátságos, toleráns, elfogadó iskolai klíma kialakítása, fenntartása;
- a kutatók részéről folyamatos problémaérzékeny magatartás, a korábbi vizsgálatok, tesztek, eredmények felülbírálata, új oktatáspolitikai megoldások keresése, a folyamatosan változó helyzet felülvizsgálata;
- a már működő programok adaptálása, sikerének nyomon követése, hogy a multikulturális koncepció iránti megértés és elfogadás szélesebb körűvé váljon.

A multikulturális nevelésnek megvannak a maga kihívásai, üzenetei a tágabb közösség, a társadalom egésze számára is. Az intézményes nevelés egyedül, önmagában kevés a kisebbségi csoportok elfogadtatásához, ha a gyermek a társadalomban, az iskolán kívül az elutasítást, a kirekesztést, a diszkriminációt, a megkülönböztetés különféle formáit látja. A szociális igazságosságnak, egyenlőségnek a társadalom szintjén is érvényesülnie kell.

II. Egészségfejlesztési program

II. 1 Általános célok

A korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyerekek egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. A gyerekek távolról sincsenek tisztában azokkal a befolyásokkal, amelyek érik őket és működnek bennük. Ezért olyan készségeket kell kialakítanunk és fejleszteniük, melyek lehetővé teszik számukra saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását. Az egészségnevelési program arra való, hogy hozzásegítse a tanulókat kellő ismeretek birtokában az egészséges életvitel kialakításához, a helyes értékrend felépítéséhez. Szintén fontos az egészségnevelés nehéz és ellentmondásos területeinek oktatása. Az értékek kiválasztása és hiteles bemutatása nem kis nevelői feladat. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban, az ételalkíthatóság szakaszában kell kezdeni és az életfordulókon (serdülőkor) fokozottabban megerősíteni. Szerepet kap benne a szülő, a testvér, a kortárs, a nevelő, az orvos, az ifjúságvédő, a szociális munkás, a vallási közösség, az ifjúsági egyesület, a rádió, a TV, a könyv, a folyóirat és más nevelési tényezők. Az egészséges nevelésért kiemelt felelősséggel tartozik az oktatási intézmény. A személyiségfejlődés, a társadalmi lényé formálás (szocializáció) nélkülözhetetlen kelléke az élet és egészség védelmének. Az egészségvédelem egyben értékvédelmet is magába foglal, szoros és lényegi kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, megítélésekkel, magatartással, az egészségi érték közvetítés az alapvető emberi értékek közvetítéséből nem maradhat ki.

Hazánkban a magyar lakosság kedvezőtlen életkilátásaira vonatkozó vizsgálatok két okot jelöltek meg:

- az egészségre ártalmas viselkedésmódok gyakoriságának alakulása (kb. 40 %)
- gazdasági – társadalmi környezet minősége (kb. 60 %)

Ha változásokat kívánunk elérni a lakosság egészségi állapotában, akkor még az ártalmakkal való találkozás előtt, a döntési szituációkat megelőzően kell segítséget nyújtani. Az általános iskola 8 éve a legeredményesebb ebből a szempontból. A középiskolai korosztálynál az egészségfejlesztés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul.

II. 2 Helyi célok

Célunk az egészséges környezet kialakítása a pedagógiai, az egészségügyi és a gyermekvédelmi szakemberek együttműködésével.

A rendelkezésre álló módszerek segítsék elő a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészségfejlesztést és az eredményes tanulást.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az:

- egészséges táplálkozásnak
- dohányzás visszaszorításának
- mentális betegségek megelőzésének
- az alkohol - és drogprevenciónak
- a szabadidő aktív eltöltésének
- mindennapos testmozgásnak
- lelki egyensúly megteremtésének
- a konfliktushelyzetek megfelelő kezelési módjának, megoldásának
- harmonikus párkapcsolatnak, annak fenntartásának
- családtervezési módszereknek
- egészséges és biztonságos környezet kialakításának
- egészségkárosító magatartásformák elkerülésének
- járványügyi és élelmiszerbiztonság megvalósításának
- egészség iránti egyéni, családi és közösségi felelősség fejlesztésének

- alternatívát kínálva az egészséges életmódválasztásának
- a tanulók alkalmassá tételének fizikai, pszichés és szociális egészségükkel kapcsolatos tudásuk kiterjesztésére
- jó tanár-diák és diák-diák kapcsolatrendszer kialakításának, elősegítésének
- a közösségnek, mint erőforrás felhasználásának
- egységes egészségnevelési tantervek és módszerek kidolgozásának

Az emberi szervezet bioritmusa, a számítógép-használat egészségkárosító ártalmainak leküzdése és a tanulási nehézségek kezelése olyan aktuális témák, amikkel rendszeresen foglalkozni kívánunk.

Az előbbieket megvalósulásához elengedhetetlenül szükség van az iskolavezetés, a tanárok, az egészségügyi dolgozók (védőnő, iskolaorvos), gyermekvédelmi szakember, szülők, technikai dolgozók és a diákok együttműködésére.

II. 3 Az egészséges életmód fejlesztési programja

Mottó: Egészség: "teljes testi, szellemi és szociális jólét állapota."

Rövidtávú célok	Megvalósítandó feladatok	Sikerkritériumok
Az egészségre nevelés az oktatás minden területén jelenjen meg!	A helyi tantervben műveltségi területenként és tanmenetenként is konkrétan jelenjenek meg a feladatok és az alkalmazni kívánt módszerek.	Az iskolai élet egészét átfogó egészségnevelés valósul meg: -átdolgozott tanmenetek -még több egészségnevelési tartalom a tanítási órákon.
A pedagógusok, felnőtt dolgozók, valamint a szülők személyes példájukkal legyenek az egészségtudatos életvitel hivatalos terjesztői!	Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek tartása az adott témában. Környezetbarát tisztítószer alkalmazása.	A felnőttek rendelkeznek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek az egészségtudatosság alakítása során mintaként szolgálnak. Az iskolai programok tervezésekor szempont az egészség védelme.
Az iskola tisztaságának további javítása, illetve megóvása, a szemétségének további csökkentése.	„Óvd az iskolát!”-projekt	A DÖK, a tantestület által közösen kidolgozott állagmegóvásra és a tisztaságra vonatkozó elvek és ellenőrzések.
Megismertetni a tanulókkal az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepét.	„Táplálkozzunk egészségesen”- projekt	Az egészségtelen élelmiszerek fogyasztása csökken, és nő a zöldségek, gyümölcsök aránya a táplálkozásban.
A rendszeres mozgás fontosságának hangsúlyozása és a helyes testtartás kialakítása, megtartása. Megfelelő csonttömeg kialakításának segítése.	„Egy kicsi mozgás mindenkinek kell”- projekt	Fittebb ifjúság.

Személyi higiénia fontosságának tudatosítása.	A jól ápoltság igényének kialakítása.	A jól ápoltság érzete, külső paraziták hiánya.
Az egészség károsító magatartásformák elkerülése, a dohányzás és az italozás visszaszorítása.	Prevenció: alkohol, drogok, dohányzás, AIDS	A helyes gasztomómiai kultúra kialakítása. Füstmentes iskola.
A buszmegállóban való helyes viselkedés elsajátítása és az iskola területén történő udvarias, balesetmentes közlekedés és parkolás.	„Vigyázz testi épségedre”-projekt	Balesetmentes napok és évek. Közlekedéskultúra kialakulása.

II. 4 Iskolaorvos, védőnő, mérések, diagnosztika

Az ifjúsági egészségügyi szolgálat támogatja, illetve segítséget nyújt az iskola egészségnevelési programjához. A szűrővizsgálatok alkalmával felméri a tanulók egészségi állapotát az arra kötelezett osztályokban, azaz a 9. és 11. osztályokban. A szűrővizsgálatot az iskolavédőnő és az iskolaorvos közösen végzik. A vizsgálat során nyomon követik a testi fejlődést (testsúly-, testmagasság- és mellkőrfogat mérés, vérnyomásmérés, pulzusmérés) Hangsúlyt fektetnek az érzékszervi elváltozások vizsgálatára (látás-, hallás vizsgálata), valamint a mozgásszervi rendellenességek kiszűrésére (lúdtalp, gerincferdülés), valamint ezeket kiegészíti az orvosi fizikális vizsgálat. A vizsgálat eredményeit az Iskolások és óvodások egészségügyi törzslapjába dokumentálják, melyet óvodáskortól középiskoláskorig vezetnek. A törzslapra feltüntetik az illető krónikus betegségeit, és az esetleges eltéréseket. A vizsgálatot követően a szükséges korrekciókat elvégzik, illetve megfelelő szakemberhez irányítják az arra rászorulókat (szakrendelések, gyógytornász). Figyelemmel kísérik a krónikus betegek sorsát, életvezetési tanácsokat adnak.

II. 5 Testnevelési órák-mindennapos testnevelés

A testnevelés az egészséges élet egyik alapeleme. Szeretnénk eredményeket elérni a napi rendszeres mozgás igényének kialakításában. Az erőnlét fejlesztésének, az állóképesség javításának többféle módját is rendelkezésére bocsátjuk a tanulóknak. Ezen felül a testnevelés órák hangsúlyos eleme a koordinációs készségek fejlesztése is.

-Testnevelés óra

Tanulóinknak heti 2 óra kötelező testnevelés órája van. A többi testnevelési óra a sportköri foglalkozások órarendbe állításával biztosítható. A munka szaktanár irányításával folyik tervszerűen, a kerettanterv által előírt módon. Az oktató-nevelő munka elsődleges célja a tananyag elsajátítása. Ennek keretében kerül sor a tanulók fizikai állapotának felmérésére, amely objektív támpontot nyújt a további fejlesztő munkához.

-Sportköri foglalkozások

Ennek keretében a gyerekek szaktanár felügyeletével, érdeklődésüknek megfelelően testmozgással tölthetik a szabadidejüket. Ennek a foglalkozásnak a segítségével biztosítva van az iskolában a mindennapos testmozgás lehetősége minden tanuló számára. Ilyenek a kosárlabda, kézilabda, konditerem, labdarúgás, házi bajnokságok, asztalitenisz, osztályok közötti sportversenyek.

-Diáksportkör, illetve a jövőben Diáksport Egyesületi munka:

A sportolni szerető tanulók iskolák közötti versenyszerű sportolásához biztosít lehetőséget, különböző sportágakban.

-Szabadidős rendezvényeink:

Diáknap
Sportnap
Gólyatábor
Elsősavató
Kollégiumi napok
Horgászverseny
Szüreti napok
Természetjáró túrák, tanulmányi kirándulások
Uszodalátogatás
Vízi túrák
Sítábor

Ezek szervezésével próbáljuk a diákok szabadidejét hasznosan kitölteni, ahol kortársaikkal való beszélgetések során aktuális témaként felmerül az egészség kérdésköre is.

II. 5. 1 Fizikai állapotfelmérés

A közoktatásról szóló törvény 40.§.(5) kimondja, hogy a középiskolában *évente kétszer*, a tanév elején és végén felméréseket kell végezni. A próbarendszerrel nevelési eszköznek tekintjük, amely lehetővé teszi a tanulók fejlődése során az alapvető fizikai tulajdonságok mérését. A tesztek nem képezik a tantervek tartalmát, s hogy a mérés célja megvalósuljon, nem szabad azokat betanítani és gyakoroltatni.

Az „**Útmutató a tanulók fizikai állapotának méréséhez, minősítéséhez**” OM 2000 kiadvány alapján történik a tanulók fizikai állapotának, általános erőnlétének felmérése és értékelése. Ezeket a felméréseket tanév elején, szeptemberben elvégezzük, majd tanév végén, májusban megismételjük. A mért eredményeket egy összesítő ponttáblázat alapján értékeljük, majd minden tanulót szóvegesen értékelünk. Az eredményeket osztályszinten és iskolai összesítő táblázatban is rögzítjük.

A felmérés feladatai:

1. *Cooper teszt,*
2. *hanyatt-fekvésből felülés,*
3. *hason fekvésből törzsemelés és leengedés,*
4. *karhajlítás és nyújtás,*
5. *helyből távolugrás*

A tesztértékelés *hatékonysága* nagymértékben a szigorú gyakorlati végrehajtáson és a tanulónak a testnevelő tanártól kapott motiváltságán múlik.

- A vizsgálatot a *testnevelő tanár* végzi.
- Az összehasonlíthatóság érdekében a tesztek *végrehajtási körülményeinek hasonlónak* kell lenniük minden diáknál, minden részletben.
- A tesztek eredményeit minden gyereknek *személyre szólóan* kell megadni.

A mérések általános szempontjai:

- A tanulók valamennyi tesztet sportfelszerelésben hajtsák végre.
- A tesztek egymás után következése a körkörös rendszerben szigorú sorrendiségű.
- Minden tesztre külön utasítások vannak, melyeket feltétlenül meg kell ismertetni a végző diákokkal.
- A tesztek között a tanulók pihenjenek.

A mérés menete:

- a. A Cooper teszt a tanulók aerob hosszú távú állóképességét méri. Lényege: 12 perc alatt a lehető leghosszabb távolságot kell megtenni futással.
- b. A 2-4. feladatokat a tanulók 4 percen keresztül végzik, számolva, hogy ezen idő alatt hány gyakorlatot hajtanak végre
- c. Az 5-ös feladatot a tanulók kétszer próbálják meg, s a jobbik eredmény számít.

A próbák pontos leírását az Útmutató a tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez OM 2000 kiadványban találjuk. Az értékelési elveket szintén szabályozza a dokumentum. Az összesítő táblázat szöveges kategóriái:

1. *Igen gyenge*
2. *Gyenge*
3. *Kifogásolható*
4. *Közepes*
5. *Jó*
6. *Kiváló*
7. *Extra*

A tanulók a kapott értékelés alapján minősítve lesznek, az értékelő táblázatokat megőrizzük, s fejlődésüket a dokumentumok alapján követni lehet. A fejlesztés során az első három csoportba tartozó tanulókat fel kell zárkóztatni az átlagos (4., 5.) csoport szintjére. Nekik ezért egyénre szabott fejlesztési tervet kell készíteni. Az előírt gyakorlatokat kiegészítő feladatként kell folyamatosan végezniük. A kiváló és extra pontszámot elérő tanulók az átlagon felül teljesítők. Ezeket a tanulókat tehetséggondozási tevékenységekbe kell bevonni. Ha valamely sportágban különösen tehetséges az adott a tanuló, akkor valamilyen egyesületbe kell irányítani.

II. 6 Iskolai büfé

Diákjaink délelőtti étkezésének egyik meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata. Fontos, hogy továbbra is megőrizzük ezt a helyzetet, hogy a büfé nem egy nagyvállalat része, hanem egy, az iskolákra szabottan működő önálló egység. Kívánatos, hogy bővüljön az egészséges táplálkozáshoz nélkülözhetetlen tejtermék- és gyümölcskínálat. Újra időszerűvé vált annak felmérése, hogy az egészséges táplálkozás érdekében mi legyen a büfé kínálata. A tanulók és a tanárok körében ezt az iskolai diákönkormányzat, a szülők közt az iskola szülői munkaközössége végzi el. Az eredmény ismeretében az iskolavezetés megbeszélést folytat a büfé működtetőjével.

II. 7 Egészséges életmódra nevelés

Tanórán

Kiemelten biológia, testnevelés, kémia, földünk és környezetünk, osztályfőnöki, szakmai gyakorlati és idegen nyelv órán folyik az egészséges életmódra nevelés. Csak akkor lehetünk azonban elégedettek, ha a többi foglalkozáson is törekszünk a pozitív egészség szemlélet kialakítására.

Tanórán kívül

A délutáni sportköri foglalkozások, osztálykirándulások, különböző táborok, kortárs rendezvények, sportnapok, diáknap, városi sportrendezvények, területi elsősegélynyújtó verseny, iskolák közötti, illetve kollégiumok közötti versenyek, vetélkedők, szakemberek által tartott felvilágosító előadások.

Módszerek az egészségre nevelésben

- naponkénti takarítás az osztálytermekben
- osztálytermek szünetenkénti megfelelő és rendszeres szellőztetése
- heti egyszeri nagytakarítás a kollégium épületében
- a megfelelő beosztás szerinti udvartakarítás
- a környéken található buszmegálló tisztán tartása
- rendszeres iskolai vizsgálatok
- a 9. évfolyamosok szexuális felvilágosítása szakorvos által tartott előadás keretében
- kortársképzésben részt vett tanulók előadásai az AIDS-ről, dohányzásról, alkoholoról, drogról
- balesetvédelmi és tűzvédelmi oktatás osztályfőnökök által
- tűzvédelmi riadó
- helyes közlekedés szabályai az iskolaudvaron, parkírozás
- bűnmegelőzés rendvédelmi szakember előadásában
- szakmai kirándulások
- osztálykirándulások
- különböző túrák
- plakátok, szórólapok, transzparenszek elhelyezése a faliújságon

Összesített egészségnevelési program

Az egészségnevelést segítő témakörök az osztályfőnöki órákon, évfolyamonként

9. évfolyam

Egészséges életmódok és a serdülés

1. Felfogások az egészségről
2. Felfogások az életmódról
3. „Vigyázat, serdülök!”
4. Ki számít kortársnak?
5. Kapcsolatok és a megjelenés
6. Mi számít drognak – legális és illegális
7. Mi számít drognak? Alternatívák: testmozgás, kapcsolatok
8. Kockázatok és veszélyek – a biztonság megőrzése
9. Változások és az egyensúly – összefogás

10. évfolyam

„Nyomás alatt” – helyem a világban – én és mások

1. Elvárások: társadalom, család, kortárs csoport, média
2. A család hatása az életmódra
3. Kortársak hatása az életmódra
4. Mit üzen a média?
5. Társadalmi elvárások
6. Társadalmi elvárások – devianciák
7. Kölcsönhatások
8. Meg akarok felelni?

11. évfolyam

Hogyan tovább? Melyik úton?

1. A társadalmi együttélés szabályai. Hogyan jönnek létre a szabályok? Gyakorlat
2. A társadalmi normaalkotás folyamata (norma, szabály, szokás)
3. Eltérés a szokásostól: táplálkozás
4. Eltérés a szokásostól: párkapcsolati minták
5. Eltérés a szokásostól: a szexualitás mindennapjai

6. Eltérés a normáktól: alkohol és drog
7. Következmények: deviáns karrier
8. Önismeret, kommunikáció, pályaválasztás
9. „Maradj a napos oldalon!”

12. évfolyam

Felelősség a közösségért

1. A felnőtté válás folyamata a döntések tükrében, pályaválasztás
2. Döntések, döntések!
3. Döntések életmódban: kapcsolatok
4. Döntések életmódban: táplálkozás, mozgás, személyes higiéné
5. A döntések hatása: rövid távon – hosszú távon
6. Hogyan képzelem a családom?
7. Hogyan képzelem a munkám?
8. Közösségért érzett felelősség: a környezet
9. Egészséges életmódok és az életminőség
10. Helyem a világban

Tisztasági verseny

Mind a 24 osztály részt vesz a tisztasági versenyben, ahol a következőket vizsgáljuk: tisztaság, a szemetes kiürítése, ablakok bezárása, székek felrakása és a kulcsok leadása a portán. A pontozást a gondnok irányításával a takarítónők végzik naponta. Heti rendszerességgel az általuk adott pontokat továbbítják az igazgatóhelyettesnek, ő az osztályfőnök felé a feltárt hiányosságokat továbbítja, az osztályfőnök az osztályával korrigáltatja a tapasztalt hibákat. Az összértékelés év végén történik. Felelős az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség vezetője. Az iskola területét a gondnok 31 részterületre osztotta. Minden osztály és a kollégium csoportjai egy-egy részterület rendben tartásáért felelnek, heti rendszerességgel az osztályfőnökök és kollégiumi nevelőtanárok végeztetik el a feladatot, az ellenőrzést a gondnok végzi.

Testnevelés

Az őszi és tavaszi időben bonyolítjuk le az osztályok közötti házibajnokságokat (kosárlabda, futball).

Téli időszakban az egyéni bajnokságok megrendezésére kerül sor (asztalitenisz, sakk, biliárd). Az értékelést a diákság bevonásával a testnevelő tanárok végzik, az eredmények kihirdetése is az ő feladatuk.

II. 8 Partnerkapcsolatok

Szülők, család

Aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programját, közülük jó néhányan szakértelmükkel is jelentősen növelhetik az iskolai munka hatékonyságát.

Iskolaorvos, házi orvos, védőnő

Az iskolai egészségügyi feladatokat az iskolaorvos és a védőnő közösen látja el heti egy alkalommal. Igény szerint az ifjúsági védőnő osztályfőnöki órát tart az egészséges életmód, a káros szenvedélyek, felelősségteljes szexuális élet, a párválasztás, és a családi életre való nevelés témaköreiben. Szervezi és segíti a kortársképzést (alkohol, drog, AIDS, dohányzás). A kollégiumban egészségnevelési programokat szervez.

Nevelési tanácsadó

Az iskolában tanító pedagógusok javaslatára diákjaink megkereshetik a tanácsadó munkatársait, akik segítenek a koncentrációs zavarokkal küzdő, fáradékonyságban, hiperaktivitásban szenvedő tanulók hatékonyabb megsegítésére. Különböző vizsgálatok segítségével lehetőségük van a diszlexiás, diszgráfiás és diszkalkuliás diákjaink kiszűrésére.

Ifjúságvédelmi felelős

Az osztályfőnökök segítségével iskolai szinten összegyűjti a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókat.

Drogkoordinátor

Kapcsolattartás a diákok, tanárok, iskolai vezetés és a segítő szervezetek között (ÁNTSZ drogambulancia, gyermekjóléti szolgálat).

Rendvédelmi szervek

A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek- és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segíteni az iskoláknak.

II. 9 Taneszközök

Sportszerek:

A tantárgy követelményeinek megfelelő tárgyi eszközök rendelkezésre állnak. Labdák, kapuk, hálók, futáshoz rajtgépek, ugródomb szivaccsal, súlylökő kör, golyó. A meglévő eszközök a lehetőségekhez képest maximálisan kielégítik az igényeket. Megfelelő színteret biztosítanak a sporthoz és szabad idő eltöltéséhez. Meglévő eszközeink folyamatos karbantartása, a selejtes eszközök pótlása, az elavult eszközök fejlesztése folyamatos eszközbeszerzéssel megoldható. Pályáink karbantartása, állaguk megóvása, a salak felújítása folyamatos feladat. Pályázatokkal próbálunk anyagi eszközöket szerezni. A füves pálya locsolásának megoldása pályázati erőforrásból történik.

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, amelyek az egészségnevelési munkához szükségesek. Ezen kívül intézményünk pályázatok révén interaktív táblához és Multi-centerhez (oktatás-segítő szoftver- és hardver-csomag) jutott. Biztosítani kell, hogy az egészségnevelési programok és tanórák számára megfelelő audiovizuális és multimédiás eszközök álljanak rendelkezésre.

II. 10 Továbbképzés

Az élethosszig tartó tanulás egy pedagógus számára nélkülözhetetlen. Ennek egyszerre kell tartalmaznia a szakmai és a módszertani ismeretekben való fejlődést. Iskolánk tanárai készek a megújulásra, a modern irányzatok befogadására. Szeretnénk megismerkedni az erdei iskola adta lehetőségekkel és módszerekkel, ezért három kolléga ilyen irányú képzésre jelentkezett.

Az iskolánkból két kolléga vett részt a drogkoordinátori képzésen. Az egész tantestület érdeklődésüknek megfelelően részt vett a helyi nevelési tanácsadó munkatársai által tartott továbbképzésben, ahol a téma a tanulók tanulási nehézségei voltak.

II. 11 Egészségnevelésre alkalmas napokról való megemlékezés

Május 31. Dohányzásmentes világnap
Szeptember 22. Autómentes nap
Szeptember 23. Takarítási világnap
Október 10. Lelki Egészség Napja
Október 16. Élelmezési világnap
Október 21. Földünkért világnap
November 17. Füstmentes nap
December 1. AIDS elleni világnap

III. Oktatási program

A választott kerettanterv megnevezése

III.1 Technikumi képzés

III. 1. 1 A 2018/2019 tanévtől felmenő rendszerben, az 26/2018. (VIII.7.) EMMI rendelet alapján

I. A szakgimnáziumok tantárgyi struktúrája és óraszámjai

	A	B	C	D	E	F	G	H
1.	Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. évf. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
2.	Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	–	–
3.	Idegen nyelv	4	4	4	4	556	–	–
4.	Matematika	3	3	3	3	417	–	–
5.	Történelem	2	2	3	3	345	–	–
6.	Etika	–	–	–	1	31	–	–
7.	Informatika	2	2	–	–	144	–	–
8.	Művészetek	1	–	–	–	36	–	–
9.	Testnevelés	5	5	5	5	695	–	–
10.	Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	–	–
11.	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	–	–	–	108	–	–
12.	Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tantárgy*	2	2	2	–	216	–	–
13.	Kötelezően választható tantárgy**	–	–	2	2	134	–	–
14.	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	–	1	–	–	36	–	–
15.	Szakmai tárgyak órakerete	8	12	11	12	1488	31	961
16.	Szabadon tervezhető órakeret	–	–	–	–	–	4	124
17.	Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35	–	35	–
18.	Tanítási hetek száma	36	36	36	31	–	31	–
19.	Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

* A szakgimnáziumok helyi tanterveibe beéptendő, az egyes ágazatokhoz kapcsolódó természettudományos tantárgyak című táblázat szerint

** Érettségi tantárgy, Idegen nyelv, Természettudományos tantárgy, Informatika, Szakmai tantárgy vagy Katonai alapismeretek

III.1.2 A 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben

Heti óraterv minta – Technikum

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3+1	3+1	0
	Idegen nyelv	4+1	4	3	3	3+2
	Matematika	4	4	3+0,5	3+1	0+1
	Történelem	3	3	2+0,5	2+1	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1+1	0+1	0+1	0+1	0+1
	Testnevelés	4+1	4	3	3	0+2
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Földrajz	0	2	2	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	15	24	11	10	1
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)		3	1	1	2	6
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31
Éves összes óraszám		1224	1224	1224	1179	1054
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	34	34

Tantárgyak	13. évf.	14. évf.	13-14. óraszám összesen
Idegen nyelv (ajánlott, nyelvvizsgára felkészítés)			0
Szakmai órakeret	35	35	2345
Rendelkezésre álló rakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1260	1085	2345

III. 2 Szakképző iskolai képzés

III.2.1. A 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben

Heti óraterv minta – Szakképző iskola

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Közismereti oktatás	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2+0,5	2+0,5
	Idegen nyelv	2	1+1	1+1
	Matematika	2	2+0,5	1+0,5
	Történelem és társadalomismeret	3	0	0
	Természetismeret	3	0	
	Testnevelés	4	1	1
	Osztályközösség-építő Program	1	1	1
	Pénzügyi és munkavállalói ism.			1
	Digitális kultúra	1		
	Összes közismereti óraszám	17	7	7
Ágazati alapoktatás		16	0	0
Szakirányú oktatás		0	25	25
Szabad órakeret		1	2	2
Tanítási hetek száma		36	36	31
Éves összes óraszám		1224	1224	1054
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam	9-11 óraszám összesen
Idegen nyelv			
Szakmai órakeret	32	32	2144
Szabad órakeret	3	3	201
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1260	1085	2345

III. 3 Érettségit adó kiegészítő képzés

III. 3. 1 Érettségi vizsgára felkészítő képzés (12–13.) évfolyamai számára a 2016/2017-es tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak és óraszámok:

Évfolya/ Tantár-	12. Nappali	13. Nappali	12. Esti tagozat	13. Esti tagozat
Magyar nyelv és irodalom	6+1	6+1	3	3
Idegen nyelv	6	6+1	3	3
Matematika	6	6+1	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári is-	4+1	5+1	3	3
Természetismeret	2+1	–	1	–
Informatika	2	2+1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	–	–
Osztályközösség-építő prog- ram	1	1	–	–
Szabadon tervezhető órake- ret	3	5	4	5
Összesen (közműveltségi	35	36	18	18

III. 4 A választott kerettanterv feletti óraszám

III. 4. 1 Kötelezően választandó órák

Tantárgy	Iskolatípus: technikum	Évfolyamonkénti
Második idegen nyelv	11-12.évf. (felmenő rendszerben)	2-2
Első idegen nyelv	9-12.évf. (felmenő rendszerben)	1-1-1-1
Matematika	9-12.évf. (felmenő rendszerben)	1- 0,5- 0,5- 0,5
Történelem	9-12.évf. (felmenő rendszerben)	1- 0,5 - 0,5 - 0,5
Informatika	9-10.évf.	1+2

	Kereskedelem ágazat 2020-tól felmenőben	
Vállalkozási ismeretek	13. évf. (I. és II. félév), 14. évf.	1 – 1 0,5
Kereskedelmi gazdaságtan	13. évf. II. félév, 14. évf.	4 – 1
Portfóliókészítés gyakorlata	11. 12. 13. évf. II. félév, 14. évf.	1 - 1 - 2 - 1

Vendéglátóipar ágazat		
Munkahelyi egészség és biztonság Foglalkoztatás II.	9. és 13.évf. 14.évf.	0,5 – 0,5 0,5
Vendéglátó gazdálkodás	12-13.évf.	1-1
Szakmai számítás	14.évf.	0,5
Értékesítés gyakorlata	10.,13.,14.évf.	1-1-1
Vendéglátó vállalkozások	13-14.évf.	0,5 -1
Vendéglátó vállalkozás	13-14.évf.	1-1
Vendéglátó gazdálkodás elmé-	13-14.évf.	1-1
A vendéglátó gazdálkodás gya-	13-14.évf.	1-1
Élelmiszerbiztonság alapjai	13. évf.	0,5
Értékesítés gyakorlata	13-14.évf.	1-1
Termelés elmélete	13-14.évf.	1-1
Termelés gyakorlata	13. évf.	0,5

Közgazdaság ágazat		
Statisztika gyakorlat	13. évf.	1
Pénzügyi alapismeretek	13. 14. évf.	1-1
Pénzügy gyakorlat	13. 14. évf.	1-1
Adózási alapismeretek	13. évf.	1
Számvitel gyakorlat	13. évf.	1
Vállalkozásfinanszírozás	13. 14. évf.	1-1
Adózás	13. 14. évf.	1-1

Szakács szaktechnikus 2020-tól felmenőben		
Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás	13. évf., 14. évf.	4 – 1,5
Portfólió készítés	11-12. évf., 14. évf.	1 – 1 - 1

Vendégtéri szaktechnikus 2020-tól felmenőben		
Munkavállalói idegen nyelv	13. évf.	2
Értékesítési ismeretek	13. évf., 14. évf.	6 – 2
Üzleti menedzsment	13. évf.	2
Portfólió készítés	11., 13. évf.	1,5 – 1

Pénzügyi-számviteli ügyintéző 2020-tól felmenőben

Gazdasági számítások	11.- 13. évf.	0,5 – 2
Pénzügy	13. évf.	1
Elektronikus bevallás	14. évf.	1
Számvitel	12. – 13. 14. évf.	0,5 – 1 - 1
Portfólió készítés gyakorlata	11, – 12. - 13. – 14. évf.	0,5 – 0,5 – 1,5 - 1

Tantárgy	Iskolatípus: szakképző iskola	Évfolyamonkénti
Magyar - Kommunikáció	9.évf.	0,5
Magyar - Kommunikáció	11.évf.	1,5
Matematika	9-11. évf.	0,5-0,5-1
Informatika	9-11. évf.	1-1-1
Kereskedelmi értékesítő 2020-tól felmenő rendszerben		
Kereskedelmi ismeretek	13. évf.	1
Üzlet működtetése	13. évf.	0,5
Pénztárgépkézelés	13. – 14. évf.	0,5 – 0,5
Termékismeret és -forgalmazás	10. – 11. – 13. – 14. évf.	2 – 0,5 – 3 – 4
Portfóliókészítés gyakorlata	10. – 11. – 13. – 14. évf.	0,5 – 2 – 1 - 2

Pincér-vendégtéri szakember 2020-tól felmenő rendszerben		
Munkavállalói idegen nyelv	10. – 11. – 13. évf.	0,5 – 0,5 - 1
Vendégtéri ismeretek	10. – 13. – 14. évf.	1 – 1 - 2
Szakács 2020-tól felmenő rendszerben		
Munkavállalói idegen nyelv	10. évf.	1,5
Ételek tálalása	1. és 2. évf.	6 - 4
Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás	11. – 1. – 2. évf.	1,5 – 2 - 3
Cukrász 2020-tól felmenő rendszerben		
Munkavállalói idegen nyelv	10. évf.	1,5
Portfóliókészítés	11. évf.	1

III. 4. 2 Szabadon választható tanórai foglalkozások

1. Énekkar – heti 2 óra
2. Fakultációk érettségi tantárgyakból heti 2 órában: matematika, történelem, informatika, szakmai tárgyak, idegen nyelv
3. Felzárkóztatás a 9. évfolyamon matematikából, valamint magyar nyelv és irodalomból heti 2 órában
4. Emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés a kötelező és a szabadon választott tantárgyakból heti 2 órában
5. Kompetenciamérésre felkészítő foglalkozások a 10. évfolyamon matematikából és magyar nyelv és irodalomból heti 2 órában
6. Matematika korrepetálás minden évfolyamon heti 2 órában
7. Nyelvvizsga felkészítő foglalkozások angol és német nyelvből heti 2 órában
8. Versenyfelkészítés (közismereti és szakmai versenyek) heti 2 órában

9. A szakvélemények alapján igyekszünk minden tanuló számára biztosítani a fejlesztő foglalkozásokat (heti 1-2 óra)

III. 5 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban az oktató-nevelő munka során az oktatók olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, atlasz stb.) használnak, amelyeket az oktatásért felelős miniszter tankönyvvé nyilvánított.

Az egyes évfolyamokon a különféle tárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szakoktatók) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleten) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszközök használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Az iskola arra törekszik, hogy a saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára.

Ezeket a taneszközöket a tanulók ingyenesen használhatják.

A tankönyvek kiválasztásának szempontjai:

- feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak
- illeszkedjen a tantervekhez
- kapcsolódjon – amennyiben kapható – a munkafüzetekhez, példatárakhoz
- a tananyag feldolgozását segítő módszerekkel oldja meg
- legyen jól tagolt
- egy-egy téma lezárásaként legyenek „mintapéldák”, ellenőrző kérdések, részösszefoglalások
- idegen kifejezések függeléki magyarázata
- folyamatos beszerezhetőség
- a tanulók számára megfizethető ár
- tartósság
- rugalmasan kövesse a változásokat (különös tekintettel a szakelméleti tankönyvekre)
- a tananyag feldolgozása tegye lehetővé a differenciált tanulási folyamatot

Egyéb taneszközök kiválasztásának szempontjai (A tanórákon használandó eszközöket a nevelési program tartalmazza.)

Az eszközök legyenek:

- tartósak
- könnyen beszerezhetőek
- elfogadható árúak

- könnyen kezelhetőek

A tankönyvek szerves kiegészítői:

- oktatói segédkönyvek
- folyóiratok, szaklapok
- kazetták
- fóliák
- a gyakorlatban használatos nyomtatványok
- a tanuló munkáját, a tanulási folyamatot segítő kiadványok
- CD
- szoftver

III. 6 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az iskolai nevelés-oktatás egységes pedagógiai folyamat, amelyben a NAT műveltségi területenként határozza meg az iskolai nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát.

A középiskolai nevelés-oktatás alapvető feladata a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az egész életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.

A középiskolai nevelés-oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata az iskolai alpműveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciák.

Pedagógiai feladatok megvalósítása:

- tanulási módszerek kialakítása
- iskolai fegyelem és figyelem
- kötelességérzet kialakítása
- motiváció megteremtése
- tanulásszervezés
- teljesítmények növelése
- kulcskompetenciák megalapozása
- együttműködési készség fejlesztése
- a tanulói tudás megalapozása
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával, a mentális képességek célirányos fejlesztésével, az önálló tanulás és az önművelés alapozásával,

- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

III. 7 Mindennapos testnevelés

Az Sztv 35. § (5) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg. Szakgimnáziumban tanuló diákjaink számára a pedagógiai programunk heti öt testnevelési órát tartalmaz, amelyből heti öt órát az órarendbe iktatva osztálykeretben szervezünk.

A szakközépiskolai osztályokban a testnevelés órák azokon a napokon kerülnek megszerzésre, amikor a tanulóknak nincs szakmai gyakorlati órájuk.

Diákjaink délutánonként heti két alkalommal küzdősportot űzhetnek, ahol a bokszt alapsportjait ismerhetik meg.

III. 8 A választható tantárgyak, foglalkozások és az oktatóválasztás szabályai

A választható tantárgyak, foglalkozások, és az oktatóválasztás szabályai:

A középiskolai oktatásban a választott tantárgyra vonatkozó jogszabályi előírásokat a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 5/2020. (I. 31.) Kormányrendeletben, valamint Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendeletben találjuk.

A tantárgyválasztás célja, szabályai:

A középiskolai képzés utolsó két évfolyamán választható tantárgyak célja és feladata a kétszintű érettségi vizsga közép, ill. emelt szintjére, és a felsőfokú tanulmányokra való eredményes felkészítés.

A tantárgy választásának lehetőségével minden tanuló élhet. A választás önkéntes. Egy tanuló legfeljebb **két** tárgyat választhat. A választott tantárgy heti óraszám 2. A választott tantárgyra való jelentkezés 2 évre szól.

A tantárgyválasztás eljárásrendje:

A következő tanévre szóló **választható tantárgyak** körét a szakmai munkaközösségek írásbeli javaslata alapján állítjuk össze, figyelembe véve a Szakmai programban meghatározott érettségi vizsgatárgyakat.

A szakmai munkaközösségek **április 15-éig** írásban tájékoztatják a tanulókat a meghirdetésre kerülő választott órák céljáról, tematikájáról, követelményeiről. A választott órát *oktató oktató személyéről* a tanulók a jelentkezéskor tájékoztatást kapnak, de a tantárgyfelosztás csak a tanév elején válik véglegessé.

A választott órára való jelentkezés írásban, a tanuló és a szülő együttes aláírásával történik, legkésőbb **május 20-ig**. (Az alacsony létszám miatt nem induló választott órára jelentkezett tanulók a szorgalmi időszak végéig módosíthatják jelentkezésüket.)

A választott óra kötelező és szabadon választott érettségi vizsgatárgy esetén min. 6 fő részvételével indul. A csoport maximális létszámát az oktató határozza meg a tantárgy jellege és a hatékony oktató tevékenység érdekében.

A választott órán való **részvétel** a tanítási év végéig kötelező. A választott tanórai foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

A tanuló egy évben egyszer az igazgató engedélyével megváltoztathatja döntését. Ez a megszerzett osztályzatot nem érinti. Változtatás esetén a tanulónak különbözeti vizsgát kell

tenni az újonnan választott tantárgy előző évi tananyagból.

III. 9 A választható érettségi tantárgyak

Az érettségi vizsga tantárgyai és a vizsga formái

	A tantárgy neve	A vizsga formája			
		<i>középszinten</i>		<i>emelt szinten</i>	
Kötelező tantárgyak	Magyar nyelv és iroda-	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	Történelem	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	Matematika	írásbeli	-	írásbeli	szóbeli
	Élő idegen nyelv	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
Választható tantárgyak	Kémia	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	Biológia	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	Földrajz	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	Testnevelés	gya-	szóbeli	gya-	szóbeli
	Informatika	gya-	szóbeli	gya-	szóbeli
Kötelezően választható szakmai tantárgyak	Kereskedelem ismeretek	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	Vendéglátóipar is-	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	Közgazdaság ismeretek	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli

Az előrehozott érettségi vizsgára való jelentkezés feltételei

Az érettségi vizsga szabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet kimondja:

Az előrehozott érettségi vizsga az egyes vizsgatárgyakra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, a középiskolai tanulmányok teljes befejezése előtt, egyes vizsgatárgyakból, első alkalommal tett érettségi vizsga.

Iskolánkban **az a tanuló tehet előrehozott érettségi vizsgát**, aki eleget tesz az alábbi követelményeknek:

- Iskolánkban tanulói jogviszonnyal rendelkezik.
- Legalább 2 évig tanulta az adott vizsgatárgyat.
- Az adott tantárgyból teljesítette az iskola helyi tantervében meghatározott követelményeket.
- A tanulmányi követelmények teljesítését osztályozóvizsgával bizonyította.
- Tudását osztályzattal értékelték, és azt bizonyítvánnyal igazolni tudja.
- Kitöltötte és aláírta a kétszintű érettségi vizsgára vonatkozó jelentkezési lapot.
- Intézményünk igazgatójának kérvényt nyújtott be az előrehozott érettségi vizsga engedélyezésével kapcsolatban, amit az intézményvezető határozat formájában jóváhagyott.

Amennyiben a tanuló még nem töltötte be a 18. életévét, a vizsgára való jelentkezéshez írásbeli szülői beleegyezés szükséges. A szakoktátónak, osztályfőnöknek tájékoztatnia kell a szülőket az előre hozott érettségi vizsga követelményeiről, menetéről és szabályairól.

III. 9. 1 Az egyes érettségi vizsgatárgyak, a középszintű érettségi vizsga témakörei

Az iskola az érettségire felkészítő általános műveltséget megalapozó 9-12. évfolyam végén érettségi vizsgát szervez. A 9–12. évfolyamokon az általános műveltséget megalapozó közismereti, valamint szakmai elméleti és szakmai gyakorlati oktatás folyik.

Az iskola vállalja és biztosítja a kétszintű érettségi letételét, az erre való felkészülést, középszinten magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, testnevelés, biológia, földrajz és informatika tárgyakból, emelt szinten pedig a kötelező tárgyakon kívül informatikából és testnevelésből.

Technikumban kötelező 2017-től a szakmai ágazati érettségi vizsgatárgy. Az erre történő (emelt és/vagy középszintű) felkészítést biztosítja az iskola.

Előrehozott érettségi vizsgákra készítjük fel tanulóinkat idegen nyelvből és informatikából.

Az előrehozott érettségi megléte miatt a tanulót az adott tantárgyból nem kell osztályozni,

hiszen teljesítette a tantárgy követelményeit, de ez a tény nem mentesíti őt az órák látogatása alól.

A módosított és hatályos 40/2002. (V.24.) OM rendelet alapján az érettségi vizsga részletes követelményeiről.

Magyar nyelv (témakörönként 2-4)

I. Kommunikáció

1. A kommunikációs folyamat tényezői
2. A kommunikáció nyelvi és nem nyelvi kifejezőeszközei
3. A tömegkommunikáció hatása
4. Pragmatika: a sikeres nyelvhasználat (nyelvi udvariassági formák)

II. Emberésnyelvhasználat

5. A jel, a nyelv mint jelrendszer
6. A nyelvváltozatok
7. Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre

III. Amagyar nyelvtörténete

8. Nyelvtörténeti korszakok vagy a magyar nyelv eredete
9. A nyelvújítás
10. Nyelvművelés

IV. A nyelvi szintek

11. Hangtan
12. Alaktan és szótan
13. A mondat szintagmatikus szerkezete vagy mondattan

V. A szöveg

14. A szöveg és a kommunikáció vagy a szöveg szóban és írásban
15. A szöveg szerkezete és jelentése vagy a szövegtípusok

VI. A retorika alapjai

16. A nyilvános beszéd
17. Érvelés, megvitátás, vita

VII. Stílusésjelentés

18. Szóhasználat és stílus
19. A szójelentés vagy a stíluseszközök
20. Stílusréteg, stílusváltozat

Irodalom

I. Művek a magyar irodalomból I. Kötelezőszerzők (6)

1. Petőfi Sándor
2. Arany János
3. Ady Endre
4. Babits Mihály
5. Kosztolányi Dezső

6. József Attila

II. Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők (6)

7. Balassi Bálint vagy Csokonai Vitéz Mihály vagy Berzsenyi Dániel vagy Zrínyi Miklós

8. Kölcsey Ferenc vagy Vörösmarty Mihály vagy Jókai Mór

9. Mikszáth Kálmán vagy Móricz Zsigmond

10. Szabó Lőrinc vagy Radnóti Miklós

11. Örkény István

12. Kertész Imre

III. Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők (1)

13. Egy szerző művének értelmezése az utolsó 30 évből

IV. Művek a világirodalomból (3)

14. Az orosz vagy a francia realizmus

15. Thomas Mann vagy Franz Kafka

16. A Biblia

V. Színház – és drámatörténet (2)

17. Szophoklész vagy Shakespeare

18. Katona József vagy Madách Imre

VI. Az irodalom határterületei (1)

19. Irodalmi művek adaptációi. A szórakoztató irodalom

VII. Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom (1)

20. Városunk színháza vagy a tájhoz kötődő szerzők (pl. Kazinczy Ferenc, Szabó Lőrinc), irodalmi művek, a régió kultúrája vagy határon túli irodalom

Történelem

I. Gazdaság, gazdaság politika, anyagikultúra, pénzügyi és gazdasági ismeretek

1. Anjou Károly Róbert uralkodása

2. Az ipari forradalmak legjelentősebb területei és találmányai vagy alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, folyamatok a XXI. században

3. A Rákosi-korszak és gazdaságpolitikája Magyarországon

II. Népeség, települ és, életmód

1. A középkori város és a céhes ipar jellemzőinek bemutatása

2. A mohácsi vész és az ország három részre szakadása

3. Demográfiai és etnikai változások Magyarországon a XVIII. századi Habsburg Birodalomban

III. Egyén, közösség, társadalom, munkaügyi ismeretek

4. Hunyadi Mátyás uralkodói portréja intézkedései alapján

5. Luther és Kálvin szerepe – a reformáció főbb irányzatai

6. Széchenyi és Kossuth reformprogramja

7. A munkaviszonyhoz kapcsolódó ismeretek Magyarországon

IV. Politikaiberendezkedés a modern korban

8. Az Európai Unió vagy a kétpólusú világ kialakulása
9. A rendszerváltozás vagy a Kádár-rendszer
10. A politikai intézményrendszer fő elemei: parlament, közigazgatás, bíróságok, d
munkaadók Magyarországon, az aktív és felelős állampolgárság alapjai

V. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák

11. Az athéni demokrácia intézményei, működése vagy Julius Caesar egyeduralkodó kísérlete
12. Géza fejedelemsége és Szent István államszervező tevékenysége
13. Az áprilisi törvények és a szabadságharc, vagy a kiegyezés és a dualizmus
14. A nemzetiszocializmus ideológiája és propagandája vagy a sztálini diktatúra

VI. Nemzetközi konfliktusok és együttműködés

15. A II. világháború
16. A trianoni békeszerződés és következményei vagy a Horthy-korszak
17. Az 1956-os forradalom

Élő idegen nyelv (angol, német)

1. Személyes vonatkozások, család

A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai) Családi élet, családi kapcsolatok

A családi élet mindennapjai, otthoni teendők Személyes tervek

2. Ember és társadalom

A másik ember külső és belső jellemzése Baráti kör

A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel Női és férfiszerepek

Ünnepek, családi ünnepek Öltözködés, divat

Vásárlás, szolgáltatások (posta)

Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása) A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek

A városi és a vidéki élet összehasonlítása Növények és állatok a környezetünkben

Környezetvédelem a szűkebb ökönyezetünkben. Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?

Időjárás

4. Az iskola

Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat) Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka

A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága

Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

Diákmunka, nyári munkavállalás

Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Élet mód

Napirend, időbeosztás

Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)

Étkezési szokások a családban Ételek, kedvenc ételek

Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben Gyakori betegségek, sérülések, baleset

Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

Szabadidős elfoglaltságok, hobbik Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, ked-
venc sport, iskolai sport

Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet Kulturális események

8. Utazás, turizmus

A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés Nyaralás itthon, illetve
külföldön

Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése Az egyéni és a
társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

Népszerű tudományok, ismeretterjesztés

A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.

10. Gazdaság

Családi gazdálkodás

A pénz szerepe a mindennapokban Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank)

Matematika

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok Halmazelmélet, lo-
gika (logikai műveletek, fogalmak, tételek, bizonyítások a matematikában), kom-
binato- rika, gráfok.
2. Számelmélet, algebra. Számfogalom, számelmélet, algebrai kifejezések, műveletek,
hat- vány, gyök, logaritmus, egyenletek, egyenlőtlenségek.
3. Függvények, az analízis elemei. Függvények, függvények grafikonjai, függvény-
transz- formációk, függvények jellemzése, sorozatok.
4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria alapfogalmak, pont-halmazok, geome-
triai transzformációk, síkgeometriai alakzatok (háromszögek, négyszögek,
sokszögek, kör), térbeli alakzatok, kerület-, terület-, felszín- és térfogatszámítás,
vektorok, trigonometria, koordinátageometria.
5. Valószínűség-számítás, statisztika. Leíró statisztika, valószínűség-számítás

Informatika

1. Információs társadalom

A vizsgázó

- legyen tájékozott a jelek és kódok világában;
- tudja értelemszerűen használni a gyakorlatban a telekommunikációs eszközöket, rendszereket;

- ismerje az információs társadalomban való részvétel lehetőségeit;
- legyen képes a korszerű eszközök hatékony használatával információt szerezni és feldolgozni;
- ismerje az informatika fejlődéstörténetének főbb állomásait, személyeit;
- ismerje az informatikai eszközhasználat veszélyeit; ismerje az informatika etikai és jogi vonatkozásait!

2. Informatikai alapok – hardver

A vizsgázó

- ismerje a jelátalakítás és kódolás lehetőségeit, módszereit és jelentőségét az informatikában; ismerje a számítógép felépítését és perifériáit;
- ismerje a hálózatok felépítését, alapvető eszközeit és működési elveit;
- legyen tisztában a számítógépes munkakörnyezet munkavédelmi és ergonómiai kérdéseivel!

3. Informatikai alapok szoftver

A vizsgázó

- ismerje legalább egy operációs rendszer felhasználói felületét és felépítését;
- legyen képes kiválasztani az adott feladat elvégzéséhez megfelelő eszközt;
- tudja kezelni a fájlrendszer elemeit; ismerje a hálózatok alapvető szolgáltatásait!

4. Szövegszerkesztés

A vizsgázó

- tudja kezelni a választott szövegszerkesztő programot;
- tudja használni a szövegszerkesztő program eszközeit;
- tudjon feladatleírás alapján szöveges dokumentumokat készíteni;
- tudja kezelni a szövegszerkesztő nyelvi eszközeit;
- tudjon szöveges dokumentumaiba képeket, táblázatokat, illetve egyéb objektumokat beilleszteni, és tulajdonságaikat módosítani;
- tudjon körlevelet létrehozni;
- legyen képes nagyméretű dokumentumok kezelését megkönnyítő eljárások alkalmazására!

5. Táblázatkezelés

A vizsgázó

- tudja kezelni a választott táblázatkezelő programot;
- tudja használni a táblázatkezelő program eszközeit;
- tudjon a táblázatba szöveget, képet, illetve egyéb objektumot beilleszteni, és azok tulajdonságait módosítani;
- legyen képes adatokat táblázatokba rendezni, azokon számításokat végezni és áttekinthető módon formázni;
- tudja célszerűen használni a különböző adatformátumokat;
- tudja értelemszerűen használni a különböző típusú hivatkozásokat;
- tudjon adatokat rendezni, közülük meghatározottakat kigyűjteni;
- tudjon megfelelő típusú diagramot készíteni, tulajdonságait módosítani!

6. Adatbázis-kezelés

A vizsgázó

- tudja kezelni a választott adatbázis-kezelő programot;
- az adatmodell alapján tudjon adatbázist definiálni, annak tartalmát karbantartani;
- legyen képes különféle adatforrásokat importálni az adatbázis-kezelő programba;
- ismerje az adattípusokat, az adatokon értelmezett műveleteket és függvényeket;
- tudjon egyszerű adatbeviteli űrlapot készíteni;
- tudjon adattáblák között kapcsolatokat felismerni és felépíteni;
- tudjon adatbázisokból lekérdezéssel információt nyerni; legyen képes könnyen áttekinthető képernyő-, illetve nyomtatási képet készíteni!

7. Információs hálózati szolgáltatások

A vizsgázó

- értse az alapvető internetes protokollok működési elvét;
- legyen képes felismerni a gyakoribb internetes hibajelenségek okát;
- tudjon a világhálón információt megkeresni;
- ismerjen online adatbázisokat, tudjon azokból célszerűen információt kinyerni;
- ismerje a különböző típusú elektronikus kommunikációk lehetőségeit, korlátait;
- ismerje és célszerűen alkalmazza az elektronikus levelezést;
- tudjon dokumentumokat, adatállományokat hálózatra elhelyezni, és hozzáférhetőségüket szabályozni;
- tudjon hiperhivatkozásokat tartalmazó dokumentumokat készíteni!

8. Prezentáció és grafika

A vizsgázó

- tudja kezelni a választott rajzoló, képszerkesztő, valamint prezentációs programot;
- tudja használni a rajzoló, képszerkesztő, valamint prezentációs program eszközeit;
- tudjon bittérképes és vektorgrafikus ábrákat rajzolni, azokkal műveleteket végezni;
- tudjon képekkel műveleteket végezni;
- grafikus ábráit, képeit legyen képes szöveges környezetbe elhelyezni;
- képek, szövegek és egyéb objektumok felhasználásával tudjon interaktív bemutatókat létrehozni!

9. Könyvtárhasználat

A vizsgázó

- ismerje a könyvtártípusok általános szolgáltatásait, gyűjtőkörét és tereit;
- legyen képes a könyvtár eszközeit, forrásait önálló tanulása érdekében használni;
- ismerje az elektronikus könyvtárak és az elektronikus könyvformátumok lehetőségeit;
- tudjon az információforrásokkal tervezett munkát végezni;
- legyen képes könyvtári katalógusban konkrét dokumentumról és egy témáról tájékozódni;
- tudja komplex és alkotó módon használni a forrásokat;
- ismerje a forrásfelhasználás etikai követelményeit, és tudja alkalmazni szabályait!

10. Algoritmizálás, adatmodellezés

A vizsgázó

- tudjon pontos feladat meghatározás alapján adatmodellt felállítani;
- ismerjen algoritmust leíró eszközöket;
- ismerje az elemi programozási tételeket;
- tudjon a megoldandó feladathoz algoritmust készíteni;
- legyen képes algoritmusok számítógépes megvalósítására!

11. A programozás eszközei

A vizsgázó

- legyen képes programozási feladatot a választott programozási nyelven megoldani;
- ismerje a programozási nyelv fejlesztői környezetét.

Biológia

1. Bevezetés a biológiába

A biológia tudománya

Az élet jellemzői

Fizikai, kémiai alapismeretek

2. Egyed alatti szerveződési szint

Szeretlen és szerves alkotóelemek
Az anyagcsere folyamatai
Sejtalkotók
(az eukarióta sejtben)

3. Az egyed szerveződési szintje

Nem sejtes rendszerek

Önálló sejtek

Többsejtűség

Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak

4. Az emberi szervezet

Homeosztázis

Kültakaró

A mozgás

A táplálkozás

A légzés

Az anyagszállítás

A kiválasztás

A szabályozás

Szaporodás és egyedfejlődés

5. Egyed feletti szerveződési szintek

Populáció

Hazai életközösségek

Bioszféra
Ökoszisztéma

Környezet-és természetvédelem

6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

Molekuláris genetika
Mendeli genetika
Populációgenetika és evolúciós folyamatok
A bioszféra evolúciója

Földrajz

1. Térképi ismeretek

- 1.1. A térképi ábrázolás
- 1.2. Térképi gyakorlatok
- 1.3. Az úrtérképezés

2. Kozmikus környezetünk

- 2.1. A Naprendszer kialakulása, felépítése, helye a világegyetemben
- 2.2. A Nap és kísérői
- 2.3. A Föld és mozgásai
Tengely körüli forgás; Nap körüli keringés
- 2.4. Űrkutatás az emberiség szolgálatában

3. A geoszférák földrajza

- 3.1. A kőzetburok
 - 3.1.1. Földtörténet
 - 3.1.2. A Föld szerkezete és fizikai jellemzői
 - 3.1.3. A kőzetburok szerkezete
 - 3.1.4. A kőzetlemez-mozgások okai és következményei
A kőzetlemezek mozgásai; Magmatizmus és vulkánosság; A földrengés
 - 3.1.5. A hegységképződés
 - 3.1.6. A kőzetburok (litoszféra) építőkövei
 - 3.1.7. A Föld nagyszerkezeti egységei
Ósmasszívumok (ösföld); Röghegységek; Gyűrthegységek; Süllyedék-területek, síkságok
 - 3.1.8. A földfelszín formálódása
- 3.2. A levegőburok
 - 3.2.1. A légkör kialakulása, anyaga és szerkezete
 - 3.2.2. A levegő felmelegedése
 - 3.2.3. A légnyomás és a szél
A szelek; Ciklon és anticiklon; Időjárási frontok; A szél felszínformáló tevékenysége
 - 3.2.4. Az általános légkörzés
Az általános légkörzés rendszere; A monszun szélrendszer
 - 3.2.5. Víz a légkörben
 - 3.2.6. Az időjárás és az éghajlat
- 3.3. A vízburok földrajza
 - 3.3.1. A vízburok kialakulása és tagolódása
 - 3.3.2. A világtenger
Az óceánok és a tengerek; A tengervíz fizikai és kémiai tulajdonságai; A tengervíz mozgásai; A világtenger társadalmi-gazdasági hasznosítása
 - 3.3.3. A felszíni vizek és felszínalakító hatásuk

A tavak; A folyóvizek

3.3.4. A felszín alatti vizek

3.3.5. A komplex vízgazdálkodás elemei

3.3.6. A jég és felszínformáló munkája

3.4. A talaj

3.5. A geoszférák kölcsönhatásai

4. A földrajzi övezetesség

4.1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek

Szoláris éghajlati övezetek; Valódi éghajlati övezetek

4.2. A vízszintes földrajzi övezetesség

4.3. A forró övezet

Egyenlítői öv; Átmeneti öv; Térítői öv; Monszun vidék

4.4. Mérsékelt övezet

4.4.1. Meleg-mérsékelt öv

Mediterrán terület; Monszun terület

4.4.2 Valódi mérsékelt öv

Óceáni terület; Mérsékelt szárazföldi terület; Szárazföldi terület; Szélsőségesen szárazföldi terület

4.4.3 Hideg-mérsékelt öv

4.5. A hideg övezet

Sarkköri öv; Sarkvidéki öv

4.6. A függőleges földrajzi övezetesség

5. A népesség- és településföldrajz

5.1. A népesség földrajzi jellemzői

A népesség számbeli alakulása, összetétele; A népesség területi eloszlása

5.2. A települések földrajzi jellemzői

6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe

6.1. A világgazdaság általános jellemzése, szerkezetének átalakulása és jellemző folyamatai

A világgazdaság felépítése, ágazatai; A gazdasági fejlettség és területi különbségei; A világgazdaság működése és folyamatai

6.2. A termelés, a fogyasztás és a kereskedelem kapcsolata

6.3. A világ élelmiszergazdaságának jellemzői és folyamatai

A mezőgazdaság és az élelmiszergazdaság kapcsolata; Növénytermesztés; Állattenyésztés; Erdőgazdálkodás, hal- és vad-gazdálkodás

6.4 A világ energiagazdaságának és iparának átalakulása

Energiagazdaság; Ipar

6.5. A harmadik és a negyedik szektor jelentőségének növekedése

Az infrastruktúra; A harmadik és a negyedik szektor; A működőtőke és a pénz világa

7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok

7.1. A világgazdasági pólusok

7.2. A világgazdaság peremterületei

7.3. Egyedi szerepkörű országcsoportok és országok

8. Magyarország földrajza

- 8.1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai
- 8.2. Magyarország természeti adottságai
Földtani adottságok; Hazánk éghajlata; Hazánk vízrajza; Hazánk élővilága és talajai
- 8.3. Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői
Népesség- és településföldrajzi jellemzők; Nemzetgazdaságunk; A gazdaság ágazatai, ágai
- 8.4. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
Az Alföld; A Kisalföld és a Nyugati – peremvidék (Alpokalja); A Dunántúli-domb- és hegyvidék; A Dunántúli-középhegység; Az Északi-középhegység
- 8.5. Hazánk nagyrégióinak (tervezési-statisztikai régióinak) természet- és társadalomföldrajzi képe
Budapest
- 8.6. Magyarország környezeti állapota

9. Európa regionális földrajza

- 9.1. Európa általános természetföldrajzi képe
- 9.2. Európa általános társadalomföldrajzi képe
- 9.3. Az Európai Unió földrajzi vonatkozásai
- 9.4. Észak-Európa
- 9.5. Nyugat-Európa
Egyesült Királyság; Franciaország
- 9.6. Dél-Európa
Olaszország; Spanyolország; Szerbia és Montenegró; Horvátország
- 9.7. Közép-Európa tájainak és országainak természet- és társadalomföldrajzi képe
Németország; Lengyelország; Csehország; Ausztria; Szlovénia; Szlovákia; Románia
- 9.8. Kelet-Európa természet- és társadalom-földrajzi vonásai
Oroszország; Ukrajna

10. Európán kívüli földrészek földrajza

- 10.1. A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe
- 10.2. Ázsia
 - 10.2.1. Általános földrajzi kép
 - 10.2.2. Országai
Kína, Japán, India
 - 10.2.3. Délkelet-Ázsia iparosodott és iparosodó országai
 - 10.2.4. Nyugat-Ázsia, arab világ
- 10.3. Ausztrália és Óceánia
- 10.4. Afrika általános földrajzi képe
- 10.5. Amerika
 - 10.5.1. Általános földrajzi képe
 - 10.5.2. Országai
Amerikai Egyesült Államok; Mexikó; Brazília

11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

- 11.1. A geoszférák környezeti problémáinak kapcsolatai
- 11.2. A népesség, a termelés és a fogyasztás növekedésének földrajzi következmé-

nyei

A Föld eltartóképessége; Urbanizációs problémák

11.3. A környezeti válság kialakulása és az ellene folytatott küzdelem

A környezeti és a gazdasági problémák globalizálódása; Nemzetközi összefogás a környezetvédelemben

Testnevelés

Elméleti ismeretek

1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai, magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában és a személyiség fejlesztésében
4. a motoros képességek szerepe a teljesítményben
5. Gimnasztikai ismeretek
6. Atlétika
7. Torna
8. Zenés-táncos mozgásformák
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési és sportjátékok
12. Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

Gyakorlati ismeretek

1. Gimnasztika
2. Atlétika
 - Futások
 - Ugrások
 - Dobások
3. Torna Tala-
 - jtorna
 - Szekrényugrás
 - Felemáskorlát
 - Gerenda
 - Ritmikus gimnasztika
 - Gyűrű
 - Nyújtó
 - Korlát
4. Küzdősportok, önvédelem
5. Úszás
6. Testnevelési és sportjátékok
 - Kézilabda
 - Kosárlabda
 - Labdarúgás
 - Röplabda

Kereskedelem ismeretek

A marketing alapjai

1. Marketing alapismeretek
 - A marketing fogalomköre
 - Piaci fogalmak
 - A fogyasztói magatartás tényezői
 - Célpiaci marketing, piacszegmentálás
 - A piackutatás
 - A termékpolitika és termékfejlesztés elemzése
 - Az árpolitika és árstratégia elemzése
 - Értékesítéspolitikai, értékesítési csatornák kiválasztása
2. Marketingkommunikáció
 - A marketingkommunikáció, a marketingkommunikáció eszközei

Marketing a gyakorlatban

1. Marketing alapismeretek gyakorlati alkalmazása
 - Piackutatás
2. A marketingkommunikáció eszközeinek gyakorlati alkalmazása
 - PR-eszközök
 - Reklámeszközök és reklámtípusok

Az üzleti tevékenység tervezése, elemzése

1. Az áruforgalom tervezése
 - A beszerzés
 - A készletgazdálkodás
 - Az értékesítés
2. Az üzleti tevékenység eredményessége, elemzése
 - Az adózási alapismeretek
 - A forgalom és a készletgazdálkodás elemzése
 - Költséggazdálkodás
 - Az eredmény elemzése
3. Üzleti levelezés
 - Irodatechnikai eszközök használata. Az iratkezelés
 - Az üzleti levelezés technikája, tartalma, folyamata

Vezetési ismeretek

1. Vezetési alapismeretek és a humán erőforrás gazdálkodás alapjai
 - Vezetési ismeretek
 - Munkajogi alapok
 - Munkaerő-gazdálkodás
2. Az üzleti tevékenység eredményessége, elemzése a gyakorlatban
 - Bizonylatkitöltés
 - Adózási számítási feladatok
 - Az áruforgalmi tevékenység és a jövedelmezőség elemzésére szolgáló statisztikai mutatószámok rendszerezése, értelmezése, értékelése

Áruforgalom

1. Általános áruismeret alkalmazása
 - Árurendszerek
 - Áruvédelem, vagyonvédelem
 - Szabványosítás, minőségbiztosítás

- A csomagolás
- 2. Áruforgalmi tevékenységek
 - Árubeszerzés
 - Készletezés
 - Értékesítés

Áruforgalom gyakorlata

1. Az áruforgalmi tevékenységek gyakorlata
 - A beszerzés gyakorlati ismeretei
 - A készletezés gyakorlati ismeretei
 - Az értékesítés gyakorlati ismeretei

Vendéglátóipar ismeretek

Vendéglátó üzleti gazdálkodás

1. A gazdálkodás elemei
2. A vendéglátás alapjai
3. A vendéglátó üzletkörök és üzlettípusok, azok tárgyi és személyi feltételei
4. Adózási ismeretek

Szakmai számítások

1. Alapvető ismeretek
2. Alapvető vendéglátó szakmai számítások
3. A statisztika alapjai és a viszonyszámok
4. Árképzés
5. Bevételek számítása
6. Készletgazdálkodás
7. Elszámoltatás
8. Létszám- és bérgazdálkodás
9. Jövedelmezőség

Marketing és kommunikáció a gyakorlatban

1. A piac elemzésének módszerei és az eredmények gyakorlati alkalmazásának lehetőségei a vendéglátásban
2. A marketing-mix meghatározása
3. A marketingkommunikáció a vendéglátásban
4. Viselkedéskultúra a vendéglátásban

Élelmiszerismeret

1. Állati eredetű élelmiszerek
2. Növényi eredetű élelmiszerek
3. Édesítőszeres és édesipari termékek, koffeintartalmú élvezeti áruk
4. Fűszerek, ízesítők, zamatosítók és állományjavítók
5. Italok
6. Higiénia és fogyasztóvédelem

Termelés elmélete

1. Üzemi ismeretek
2. Alapkészítmények

Értékesítés elmélete

1. Az értékesítés alapjai
2. Az értékesítés higiénája, üzleti árkezelés

3. Ételek, italok értékesítése

Közgazdaság ismeretek

Gazdasági és Jogi alapismeretek

1. Mikrogazdasági alapok
2. A vállalat termelői magatartása és a kínálat
3. A nemzetgazdaság
4. Jogi alapismeretek
5. Marketing

Általános statisztika és statisztika gyakorlat

1. Statisztikai alapfogalmak
2. Viszonyszámok és alkalmazásuk
3. Középértékek és alkalmazásuk
4. Indexszámítás
5. Grafikus ábrázolás

Pénzügyi alapismeretek

1. Pénzügyi intézményrendszer és a pénzügyi szolgáltatások
2. Pénzforgalom
3. Pénzügyi piac és termékei
4. Biztosítási alapismeretek

Pénzügy gyakorlat

1. Pénz időértéke
2. Értékpapírok értékelése
3. Valuta, deviza árfolyama

Adózási alapismeretek

1. Az államháztartás rendszere
2. Adózási alapfogalmak

3. Kiemelt adónemek

Adózás gyakorlat

1. Személyi jövedelemadó
2. Általános forgalmi adó
3. Helyi adók

Számviteli alapismeretek

1. Számviteli törvény
2. Vállalkozás vagyona
3. Könyvelési tételek szerkesztése, a számlakeret
4. Tárgyi eszközök elszámolása
5. Anyagkészletek elszámolása
6. Jövedelemelszámolás
7. A saját termelésű készletek elszámolása
8. Termékértékesítés elszámolása

Számvitel gyakorlat

1. Pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatok
2. A tárgyi eszköz nyilvántartása
3. A készletek (anyagok és saját termelésű készletek) bizonylatai
4. A jövedelem-elszámolás bizonylatai

III. 10 A tanuló tanulmányi munkájának értékelése írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az értékelés mint a tanulói teljesítmény mérése és minősítése a tanulói személyiségfejlődés, az iskolánkban megfogalmazott nevelési és oktatási célok elérése szempontjából igen hatékony tényező.

Az értékelés során a tanulói teljesítmény összességét vesszük figyelembe, hogy megközelítően hű képet lehessen kapni tudásbeli gyarapodásukról, képességük megfelelő szintű emelkedéséről. Ebből kiindulva igyekszünk tanulóink szinte minden tanórak alatti, tanórakon kívüli megnyilvánulását értékelni.

Az értékelés jelenségével az ember már kisgyermekkorától, a családi szocializáció idejétől kezdve nap mint nap találkozik. Az értékelés tehát végigkíséri életünket, de meghatározó, hogy milyen jellegű. A legfőbb elv, amelyet mindenféle értékelő tevékenység során figyelembe kell vennünk (akár a családban, akár az iskolában), az, hogy az értékelésnek mindig konkrétnek, pontosan meghatározónak kell lennie, globálisan ugyanis nem értékelhető a személyiség. Az értékelés akkor motiváló, akkor inspirál jobb teljesítményre, ha benne megfogalmazódik, hogy nem elítélő jellegű, s magában hordozza a javítás lehetőségét.

Egy-egy teljesítmény, cselekedet elmarasztalása esetén is tiszteletben kell tartani a tanuló személyiségét, hiszen esetleges hibái ellenére is minden gyermek egyedi, megismételhetetlen, önmagában értékes ember.

Értékeljük tanulóink:

- egyéni teljesítményét (tanulótársai előtt, oktatói előtt, szüleinek szólóan)
- egy-egy csoportjának vagy osztályának teljesítményét (iskolarádióon keresztül, Diákközgyűlésen)
- összességének teljesítményét (iskolagyűlésen)

Értékelést végzünk:

- szóban és / vagy írásban (tanulótársai előtt, oktatói előtt, szüleinek szólóan)
- egy-egy konkrét feladat végrehajtásakor (számonkérés, verseny, nyelvvizsga)
- egy-egy nagyobb tanítási egység végén (félévkor, év végén)
- egy-egy project végrehajtását követően, eredményalapúság figyelembe vételével

Az ellenőrzés – értékelés alapelvei a következők:

- a tanulmányi előmenetel folyamatos ellenőrzése, értékelése (az osztályozás) a pedagógus törvényben rögzített joga
- az értékelés szaktárgyi és pedagógiai kifogástalanságáért a szakoktató felel, viszont az alapelvek, célok, funkciók tekintetében (egyetértésnek) konszenzusnak kell lennie az oktatói testületen belül
- az értékelés fő alapelve a fejlesztő támogatás
- intézményünk értékelési normája, hogy az oktatói értékelés a tanuló emberi méltóságát tiszteletben tartva elfogulatlan és konkrét, személyre szóló, igazságos, kiszámítható és objektív legyen
- a minősítés (az érdemjegy/osztályzat) hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt
- a mérés, ellenőrzés célja: informálódni a tanuló tananyagban való előrehaladásáról, az ismeretek alkalmazásának készségéről

Az értékelés funkciója:

- hiteles visszajelzést adni a tanuló a szülő és a oktató számára a követelmény-teljesítmény megfeleléséről, de legátfogóbb célja a reális önértékelés, az önálló tanulási képesség és igény kialakítása
- az értékelési rendszer sokoldalú legyen, változatos értékelési formákkal
- az értékelés feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak, a tantárgy jellegének
- a tanuló joga, hogy a tanév első napjaiban megismerkedjék a tantárgyi követelményekkel, az értékelés alapelveivel
- a szakoktató maga dönti el, hogy a követelmények ismertetésének milyen módját választja, de az ismertetést dokumentálni kell
- az érdemjegye (pl. témazáró dolgozat) nem egyenértékűek
- az érdemjegyek bejegyzése: szóbeli, írásbeli feleletek kék, az írásbeli nagy témazárók piros, az egyéb érdemjegyek (pl.: kiselőadás, pontokból alkotott jegyek stb.) más színű tintával vagy egyéb megkülönböztető módon történik
- a témazárók, összefoglaló jellegű teljesítmények érdemjegyei a félévi/tanév végi osztályzatok alakításában nagyobb súllyal esnek latba, hasonló súllyal számítanak a félévi/évvégi jegybe a projektalapú oktatás eredményének értékelése
- heti egy órás tantárgy esetében minimum 3 osztályzat szükséges félévenként
- A félév/tanév végén a fejlődési tendencia figyelembe vételével értékeli a tantestület a tanuló teljesítményét
- az évvégi osztályzat az egész évi teljesítményt értékeli
- vizsgán kapott osztályzatot a tantestület nem változtathatja meg.

Értékelésünknek mindig világosnak, az érintettek számára egyértelműnek, igazságosnak, rendszeresnek, kiszámíthatónak, megbízhatónak, ösztönzőnek kell lennie. A tanuló életkori sajátosságait, fejlődését figyelembe vesszük.

A tanulói teljesítmények értékelésében a hagyományos ötfokozatú skálát alkalmazzuk. Az osztályzat a helyi tantervben rögzített követelmények teljesítésének a félév, illetve a tanév végére elért szintjét tükrözi.

Értékelési rendszerünket befolyásolják a tantárgyi sajátosságok is, ezért ezeket az adott munkaközösségek tagjai határozzák meg, fogadják el és tartják be egységesen a fenti általános és az alábbi speciális elvek figyelembevételével.

Speciális elvek: értékelésünk igazodjon a helyi tantervben meghatározott követelményekhez, a tantárgy jellegéhez.

A munkaközösségek által elfogadott, a tantárgy sajátosságait figyelembevevő értékelési rendszert az adott tantárgyak kerettanterve, illetve tanmenete, valamint a munkaközösségek éves munkaterve tartalmazza.

A tantárgyi teljesítmények értékeléséről a szülőket rendszeresen és érdemben tájékoztatjuk. A kritikus teljesítményt elérő tanulók szüleit évközben, félév illetve év vége előtt, időben, figyelemfelhívó, figyelmeztető céllal külön is tájékoztatjuk.

III. 10. 1 Az írásbeli, szóbeli és gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Tanulóink tudásbeli gyarapodásának, képességeik fejlődésének értékelésének fontos eszköze a számonkérés. Az ismeretek számonkérésének követelményeinek és formáinak meghatározásában az adott tantárgy (tantárgycsoport) és az abban tanítandó tananyag sajátosságai a mérvadóak.

Ezeket az adott tantárgyi munkaközösségek tagjai határozzák meg, fogadják el, és egységesen betartják, az alábbi – a tantárgyi sajátosságoktól függetlenül – általános elvek figyelembevételével.

A számonkérés legyen:

- Rendszeres, folyamatos, megfelelően előkészített, - kiszámítható, azonos feltételeket teremtő – a helyi tantervben meghatározott követelményeket figyelembevevő, arra szorító – az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó – ismert valamennyi érintett számára – kompatibilis a közoktatás egészével.
- Teljesüljön a szóbeli, írásbeli és gyakorlati számonkérés megfelelő aránya.
- A számonkérés nem lehet fegyelmező jellegű.

A szóbeli számonkérés iskolánkban használatos formái:

- 5- 10 perces frontális számonkérés az óra elején. Ezzel ellenőrizhetjük, hogy mennyire sajátították el a tanulók az előző órákon feldolgozott ismeretanyagot. Itt értékeljük a tanulók hozzászólásait szóban, a nagyon aktívakat esetleg érdemjeggyel is.
- szóbeli felelet – az előző óra, órák anyagából – érdemjeggyel minősítve,
- a házi feladat számonkérése. Ezzel a módszerrel a tanulóknak tudatosodhat az otthoni munka fontossága, hasznossága, célszerűsége, és rendszerességre nevelhetjük őket. Azok a tanulók, akik becsületesen megoldják a házi feladatokat, a számonkérés ilyen megszervezése esetén megfelelő sikerélményhez, elismeréshez juthatnak.
- kiselőadás
- beszámoló

Az írásbeli beszámoltatás rendje:

Az írásbeli számonkérés a tanulók tudásának mérésére szolgáló leggyakoribb mérési eljárás, mellyel a oktató ellenőrzi a tanulók elméleti és gyakorlati felkészültségét, feladatmegoldásban való jártasságát, problémamegoldó képességét.

Az írásbeli számonkérés formái:

- Év eleji tudásszintmérő dolgozat a 9. évfolyamosok számára magyar- és idegen nyelvből, matematikából.
- Teszt, feladatlap nyílt- és zártvégű válaszokkal.

- Írásbeli feleletek a napi elméleti tananyagból (valamennyi tantárgyban).
- Szódolgozat, szómagyarázat idegen nyelvből.
- Nyelvtani tesztek idegen nyelvből: lehetnek egyetlen témájúak, érettségi-, illetve nyelvvizsga típusúak.
- Magyarról idegen nyelvre, idegen nyelvről magyarra fordítás.
- Kisebb tananyagrészekből feladatmegoldás matematika, fizika, kémia, informatika tantárgyakból.
- Elméleti tudást felmérő dolgozat valamennyi tantárgyból, számítógépes feleltető program alkalmazása valamennyi tantárgyból.
- Számítógépes feladatmegoldás elsősorban informatika tantárgyból.
- Otthoni jegyzetelés, tananyagrészt önálló feldolgozása.
- Esszédolgozat magyar irodalomból, idegen nyelvből, történelemből.
- Otthon elkészítendő házi dolgozatok (magyar irodalomból és idegen nyelvből), feladatsorok kidolgozása matematikából, fizikából. Ez a számonkérési forma inkább a magasabb évfolyamokra, az érettségit megelőző időszakokra jellemző.
- Témazáró dolgozatok minden tantárgyból, amelyek komplex módon ötvözhetik a teszt, az esszé, a feladatmegoldás jelleget. Minden tantárgyból alkalmazzuk egy-egy nagyobb tananyagrészt befejezése után.
- Évfolyamfelmérések, évfolyam ellenőrző dolgozatok: minden elméleti tantárgyban évenként és évfolyamonként egy, de amennyiben a tantárgy jellege megengedi, a munkaközösség véleménye alapján félévenként egy egységes évfolyamfelmérő dolgozatot íratunk.

Az írásbeli számonkérés értékelése:

Az otthoni és iskolai dolgozatokat igyekszünk kijavítani, hogy a diákokat megerősítsük tudásukban, tanulhassanak hibáikból, s az értékelés iránymutató legyen a további tanulmányokhoz. Minden dolgozatot legkésőbb két héten belül értékelünk. Ha a dolgozatot a oktató két héten túl javítja ki, a tanuló dönthet arról, hogy kéri-e az érdemjegy beírását a naplóba. A 9. évfolyamos tanulók év eleji felmérő dolgozatait értékeljük, osztályozzuk, de a félévi osztályzatba nem számít bele. Az írásbeli számonkérés érdemjegyei egyenértékűek, de a témazáró dolgozatok osztályzatait az osztályozónapló erre a célra megkülönböztetett rovatába írjuk, és nagyobb súllyal vesszük figyelembe.

Nemcsak változatos értékelési módszerekre törekszünk, hanem a tanulók megfelelő számú értékelésére is. Egy tárgyból egy félév során minimum annyi érdemjegy szükséges, ahány óra van hetente belőle, de heti egy vagy két órás tantárgy esetén legalább 3 jegy.

A témazáró dolgozatokat a naplókban egységesen jelöljük, hogy az a szülők és az osztályfőnök számára is útbaigazító lehessen.

A dolgozatok eredményét, esetleges eredménytelenségét személyre szólóan és az osztály teljesítményét is mérlegelve ismertetjük. Az egyéni és típushibákról is szólunk.

III. 10. 2 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat elengedhetetlen része. Legfontosabb jellemzője a rendszeresség, az alaposág, a céltudatosság kell, hogy legyen. Az ezzel kapcsolatos nevelési feladat annak elérése, hogy diákjaink belássák ennek igazságát, és törekedjenek minél teljesebb elérésére.

Az otthoni felkészülés szerepe

- A tanórákon tanult ismeretek bevésése, azok gyakorlatban való alkalmazása
- A következő tananyagegység vagy tanóra előkészítése

- Az összefüggések felismerésének gyakorlása
- A problémamegoldó készség fejlesztése
- Az önellenőrzés, valamint a saját teljesítmény- és tudásszint reális mérési igényének kialakítása
- Felkészülés a tanórai számonkérés, a tudásszint-mérés különböző formáira
- Az önálló ismeretszerzés és – alkalmazás készségének kialakítása tanulóinknál
- Általában az adott műveltségterület, tantárgycsoport vagy tantárgy céljai között meghatározott készségek és képességek fejlesztése

Az otthoni felkészülés formái

- Az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag megtanulása az iskolai oktatás során oktatói irányítással elkészített füzetbeli vázlat, az órán elvégzett feladatok és a tankönyv segítségével.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szakoktató által megszabott gyakorló feladatok írásbeli megoldása (kötelező házi feladat).
- Nagyobb, hosszabb felkészülést igénylő, pontos oktatói szempontsorról, formai és tartalmi megkötésekkel ellátott írásos feladat (házi dolgozat).
- A szakoktató által ajánlott gyakorló feladatok részbeni vagy teljes elvégzése, önálló, belső motivációjú ismeretszerzés (szorgalmi házi feladat).
- Felkészülés tanórai önálló kiselőadásra szakoktatói szempontok és szakirodalom alapján.
- Átfogó komplex ismétlés az eddig tanult elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével témazáró nagydolgozat vagy vizsga előtt.
- A felkészülési formák alkalmazása, azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.
- Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének segítése
- Tanulás-módszertani ismeretek nyújtása szakórákon és osztályfőnöki órákon.
- Kommunikációs, szövegértései és szövegalkotási, információ-feldolgozó ismeretek átadása és képességfejlesztés – elsősorban magyar nyelvi órákon.
- Speciális tanulási módszerbeli tájékoztató minden újonnan belépő tantárgy esetén. Ez a későbbiek során különösen oktatóváltás, vagy a követelmények radikális változása, valamint új felkészülési formák első alkalmazása esetén felelevenítendő, megismétlendő, kiegészítendő.
- Az otthoni felkészülés formáinak gyakoroltatása a szakórákon és korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokon.
- A szakoktató minden tanóra végén pontosan meghatározza az otthoni tanulásra feladott tananyagot, az írásbeli feladatokat, tisztázza jellegüket (pl. kötelező vagy ajánlott), rögzíti azok elvégzésének határidejét, értékelésük, számonkérésük módját.
- A szakoktató minden otthoni felkészülési forma esetén feldolgozási szempontokat ad ki, formai, tartalmi követelményeket és javaslatokat tesz.

Az otthoni felkészülés ellenőrzése

- A számonkérés különböző formái, melyeket Az ismeretek számonkérésének követelményei és formái című fejezet tartalmaz.
- A kötelező házi feladat elvégzését osztályszinten az óra elején ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése. Ha a tanuló a kötelező házi feladatot nem készítette el, azt a szakoktató által meghatározott határidőre pótolnia kell, vagy a házi feladat anyagából tudásáról az oktatónak kell számot adnia. Egyéb esetben ezt a tanulói teljesítményformát nem osztályozzuk, csak szóban értékeljük.

- A házi dolgozat értékelésének elvei megegyeznek az órai írásbeli számonkéréssel.
- Ajánlott házi feladatot, szorgalmi feladatot, kiselőadást csak abban az esetben osztályozunk, ha azt a tanuló külön kéri, illetve ha annak nehézségi foka megfelel a tantárgy követelményszintjének, szóbeli értékelést azonban minden esetben adunk.

Az otthoni felkészülés koordinációja

- A feladatok kijelölésénél törekedni kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok esetén összesen ne haladja meg a napi 2-3 órát. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő ne növekedjen.
- Az órarend összeállításánál – az objektív lehetőségek figyelembe vételével – a nagyobb és kisebb otthoni felkészülést igénylő tantárgyak tanítási napok közötti egyenletes elosztására törekszünk.
- Tanév elején az osztályfőnök órarendelemzés alapján javaslatot tesz a tanulóknak otthoni felkészülésük egyenletes heti elosztására. Javaslatát a szülőkkel is egyeztetni.
- A napi összes maximális felkészülési idő figyelemmel kísérése az osztályban tanító szakoktatóok, szülők és az osztály tanulmányi felelősének jelzései alapján az osztályfőnök feladata.
- Ha az osztályfőnök tudomására jut, hogy valamelyik tantárgynál olyan hirtelen, és elkerülhetetlen feladatmennyiség-növekedés következik be, amely a napi összes maximális felkészülési időt 3 óra fölé növelné, a feladatok átmeneti mérséklése érdekében konzultációt kezdeményez más, az osztályban tanító szakoktatókkal.
- A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznap terhelését. Ugyanígy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.

III. 10. 3 A magatartás értékelésének szempontjai:

Példás magatartású az a tanuló, aki az osztályközösség aktív, segítőkész, jóindulatú, pozitív hatást kifejtő tagja, élen jár és kezdeményező. Viselkedése példaértékű, kulturált, tiszteltudó, udvarias, ezt társaitól is elvárja. A házirend előírásait megtartja, társait is erre ösztönzi. Kötelességtudó, munkafegyelme példamutató, oktatóival együttműködő, nagyfokú felelősségtudat jellemzi. Indokolatlanul és igazolatlanul nem mulaszt. Írásbeli figyelmeztetése nincs, viszont írásbeli dicsérete van.

Jó magatartású az a tanuló, aki az iskola értékeit, normáit elfogadja, részt vesz a közösség életében és munkájában, jóindulatú, de befolyást nem gyakorol. Munkafegyelme jó. Viselkedése fegyelmezett és kulturált, a házirendet és az iskolai együttélés szabályait megtartja. Legfeljebb egy szakoktatói vagy nevelőoktatói írásbeli figyelmeztetése van. Ha legfeljebb egy igazolatlan órája van, az osztályfőnöke az osztályban tanító oktatókkal egyeztetve, a tanuló plusz munkáira, illetve az erre vonatkozó bejegyzésre hivatkozva megadhatja neki a négyes magatartás osztályzatot.

Változó magatartású az a tanuló, aki az iskola értékeihez, normáihoz közömbösen viszonyul, passzív, a közösségi munkában megbízhatatlan, esetenként fegyelmezetlen, a társaival, illetve a felnőttekkel időnként tiszteletlen, udvariatlan, nyegle. Fegyelmezettsége és felelősségérzete ingadozó, de igyekszik javulni. Munkafegyelme laza. Egy félév során legfeljebb hét igazolatlan órája van, vagy csak egy igazolatlan mulasztása van, de nincs a négyes magatartáshoz elegendő plusz munkája. Igazgatói vagy kollégiumvezetői figyelmeztetésnél enyhébb büntetése van.

Rossz magatartású az a tanuló, aki az iskola értékeit nem fogadja el, az előírt viselkedési normákat tudatosan megszegi, szándékosan árt a közösségnek. Fegyelmezettsége erősen kifo-

gásolható, másokat erősen zavaró, negatív. A felnőttekkel szemben tiszteletlen, társaival szemben durva, közönséges, romboló, heves, hangoskodó. Munkafegyelme laza. Felelőtlen, megbízhatatlan. A házirend ellen sokat vét. Egy félév során hétnél több igazolatlan órája van. Osztályfőnöki intést vagy súlyosabb büntetést kapott.

Megjegyzés:

A tanuló év végére javíthat a félévi magatartás osztályzatán, ha a második félév során:

- nincs újabb igazolatlan órája
- nincs negatív bejegyzése
- pozitív bejegyzése van.

III. 10. 4 A szorgalom értékelésének szempontjai:

Példás szorgalmú az a tanuló, aki a tanulmányi munkája terén céltudatosan törekvő, igényes a tudás megszerzésére. Munkavégzése kitartó, pontos, megbízható, önálló. Van kötelességtudata. Érdeklődő. Többletmunkát végez. Egyetlen tantárgyból sem bukott meg.

Jó szorgalmú az a tanuló, aki tanulmányi munkájában figyelmes, törekvő. Munkavégzése rendszeres. Megfelelő kötelességtudattal rendelkezik, de néha ösztökélni kell. Ösztönzésre végez többletmunkát. Képességeinek megfelelően egyenletes teljesítményt nyújt. Az előző félév során nyújtott teljesítményéhez képest nem romlott a tanulmányi eredménye.

Változó szorgalmú az a tanuló, aki tanulmányi munkájában ingadozó. Munkavégzése rendszertelen, hullámzó. Felszerelése gyakran hiányos. Tanórán kívüli tevékenységet csak ritkán végez. Az előző félévhez képest a tanulmányi eredménye több tantárgyból jelentős mértékben romlott. Egy tantárgyból bukott.

Hanyag szorgalmú az a tanuló, aki a tanulmányi munkája terén hanyag. Munkavégzése megbízhatatlan, gondatlan. Kötelességtudata nagyon sokszor hiányos. Tanórán kívüli többletmunkát egyáltalán nem végez. Egynél több tantárgyból bukott.

III. 11 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Az iskola a csoportbontások szervezésekor a következő elveket tartja fontosnak:

- *egyik lehetőség:* egy csoportba lehetőség szerint a közel azonos képességű és tanulási szemléletű diákok kerüljenek, megteremtve a folyamatos tanítási és tanulási lehetőségeket a csoport minden tanulója számára,
- *másik lehetőség:* törekszünk arra, hogy a tanuló minél többféle csoportba kerüljön. Ennek megfelelően a csoportbontási módok:
- idegen nyelvből és matematikából szintfelmérő után történik a csoportbontás,
- egyéb esetekben (informatika, gyakorlati tárgyak) az osztályban más tantárgyaknál kialakított csoportoktól eltérő összetételű csoportokat alakítunk ki,
- a tanuló érdeklődése alapján
- emelt- vagy középszinű érettségire való felkészítés alapján.

A következő tantárgyakból kötelezően minden évfolyamon csoportbontásban folyik az oktatás:

- idegen nyelv
- informatika
- szakmai gyakorlati tárgyak
- matematika

III. 12 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő

nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A 2011. évi CLXXIX. t. örvény a nemzetiségek jogairól az 1993-as nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló, többször módosított törvényt váltja, összhangban Magyarország új Alaptörvényével, amely preambulumban is rögzíti, hogy Magyarország becsüli az itt élő nemzetiségeket a magyar politikai közösség részének és államalkotó tényezőnek ismeri el. Magyarország tizenhárom, több évszázados jelenléttel bíró és az eddig hatályos törvényben is elismert nemzetiségnek otthona, ezek a bolgár, a görög, a horvát, a lengyel, a német, az örmény, a roma, a román, a ruszin, a szerb, a szlovák, a szlovén és az ukrán.

A törvény rendszerezi a nemzetiségek alapvető jogait, az egyéni és közösségi jogokat, meghatározza az oktatási, a kulturális és médiajogokat.

Sajátos helyzetben vannak a határon túl élő magyarok, akik állampolgárságukat tekintve a környező országok állampolgárai, de kultúrájukat, anyanyelvüket tekintve azonban magyarok. Őket nem a nemzetiségekhez soroljuk.

A településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- tanórák
- osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli tevékenységek
- szakkörök
- hagyományörző rendezvények
- kiállítások szervezése, rendezése
- szabadidős tevékenységek
- táborozások
- színház- és múzeumlátogatások
- hangverseny látogatás
- iskolai fellépések.

III. 13 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Mérések szükségessége:

Az utóbbi években kimutathatóan romlott a gyermekek és fiatalok egészségi állapota, teherbíró képessége. Az egészségtelen életmód, kevés mozgás, nem megfelelő táplálkozás következményeként egyre több a gerincbeteg, túlsúlyos gyermek. Az egészségügyi világszervezet megfogalmazása szerint: az egészség a jó testi, lelki és szociális környezet állapota. Ha megfelelő az egyensúly, - testi, lelki és szociális értelemben – annál egészségesebb az ember.

Az iskolában leginkább a testi egészség fejlesztésére van lehetőség, ezen keresztül érhetünk el megfelelőbb hatást a gyermekek lelki egészségének formálására.

A 20/2012. EMMI rendelet 81. §(1) értelmében az iskola testnevelés tantárgyat tanító oktatója - az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban - országosan egységes mérési módszer és az annak alkalmazásához kifejlesztett eszközök alkalmazásával a nappali rendszerű iskolai oktatás rendje szerinti tanulók részvételével ellátja a tanulók fizikai állapotának és edzettségének **mérésével** kapcsolatos feladatokat. A tanulók fizikai fittségi mérésének célja a tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése **a tanulók fizikai fittségi szintjének feltárásával**.

A **Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt** (a továbbiakban: **NETFIT**) a tanulók fizikai fittségi mérésének adatait rögzítő, meghatározott tartalmi keret szerinti informatikai alapú

diagnosztikus értékelő rendszer. A NETFIT rendszerbe azonosításra alkalmatlan módon feltöltött tanulói eredményeket a NETFIT-et támogató informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer automatikusan kiértékeli. A fizikai fittségi mérés eredményeit a mérést végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként rögzíti és feltölti a jogszabály által előírt NETFIT informatikai rendszerbe. A fizikai fittségi mérések egyes tanulókra vonatkozó, adott tanévben rögzített adatait az iskola testnevelés tantárgyat tanító és az iskola igazgatója által kijelölt egyéb pedagógusai tanévenként elemzik, és meghatározzák az adott tanuló fizikai fittségi szintjének további fejlesztése szempontjából elsősorban az iskolai testnevelés órák keretei között szükséges intézkedéseket.

A tanulók fizikai állapotának mérésére az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban **évente kerül sor**. A fizikai fittségi mérés eredményeit a mindenkori tanév rendjéről szóló jogszabályban meghatározott mérési időszak utolsó napjáig az iskolának a tanuló mérési azonosítójának alkalmazásával fel kell tölteni a NETFIT rendszerbe. A fizikai fittségi mérés tanulót érintő eredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a NETFIT rendszeren keresztül kap tájékoztatást.

A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt fő célja:

- az oktatás területén: az iskolai testnevelés és a sport egészségmegőrző hatásának növelése, egészségmegőrző szerepének népszerűsítése és tudatosítása az iskoláskorú fiatalok körében,
- az egészségügy területén: a testnevelők által mért adatok révén az egészségügy információt kap a tanulók funkcionális állapotáról, segítve ezzel a gyógyítást és a betegségek megelőzését.

A tesztek végrehajtása az oktatásban eltöltött évek alatt egyfajta minőségellenőrzésre, minőségbiztosításra is szolgál.

A **Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt** végrehajtásakor a következő általános vizsgálati szempontokat vesszük figyelembe:

- A vizsgálat megkezdése előtt a tesztet végrehajtó tanulóknak tisztában kell lenniük a vizsgálat céljával, gyakorlati hasznosságával és az elvégzendő feladatokkal.
- A vizsgálati módszert az erre a célra elkészített végrehajtási útmutató alapján kell elvégezni.
- A teszteket sportöltözetben, jól szellőző, nagy teremben, ill. szabadtéren célszerű végrehajtani.
- Minden teszt elvégzését általános és speciális bemelegítés előzze meg.
- A tesztek elvégzése és értékelése során el kell érni, hogy a tanulók elméletben és gyakorlatban is megszerezzék azokat az alapvető élettani, egészségügyi ismereteket, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a tudatos edzésvégzéshez, és tervezéshez, a pillanatnyi fittségi állapot ellenőrzéséhez.

A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt tartalmazza:

- a 15 m-es ingafutást
- az alsó végtag dinamikus erejének mérésére a helyből távolugrást,
- a dinamikus erő-állóképesség szempontjából a vállövi és a karizmok erő-, állóképességének mérésére a mellő fekvőtámaszban karhajlítást és nyújtást
- a csípőhajlító és a hasizom erő-állóképességének mérésére a hanyattfekvésből felülést
- a hátizmok erejének mérésére hason fekvésből a törzs emelését
- a combizmok, farizmok, ágyéki hátizmok nyúlásának mérése (hajlékonyság)
- alkarizmok erejének mérése (kézi szorítóerő)
- testtömeg-index, testzsír százalék, izomszázalék mérése.

III. 14 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Az egészségnevelés és környezeti nevelés célja

Az egészségnevelés célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat, tegyenek saját egészségük érdekében.

A *környezeti nevelés* célja a tanulók ösztönzése saját élő és élettelen környezetük megismerésére, alakítására, védelmére, a környezetet károsító jelenségek felismerésére, az ok elleni tudatos fellépés.

III. 14. 1 Egészségnevelés

Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házi rendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező. Eltérő mértékben, de szinte minden tantárgy lehetőséget biztosít arra, hogy keretei között szó essék a környezeti vagy az egészséges életre nevelés valamilyen aspektusáról.

Kifejezetten egészségnevelő tantárgy a **testnevelés**. Keretein belül a oktatók rendszeres, évi két felmérést is végeznek a tanulók fizikai állapotára, teljesítőképességére vonatkozóan. Heti 5 óra mindennapos testnevelés mellett további sportolási lehetőségeket kínál az iskola a szakosztályokon keresztül. Környezetvédelmi és egészségfejlesztő témakörök szerepelnek a komplex természettudományi tantárgyak tanmenetében.

Az osztályfőnöki óráknak minden évfolyamon témája az egészségre nevelés.

Az **iskola védőnőjének** évenként elfogadott munkaterve van, ennek keretében évfolyamonként 2-3 órát tart szakmai felkészültséget igénylő témákból. A 9. és a 11. évfolyamon elvégzi a tanulók fizikális vizsgálatával végezhető szűrését és a hallásvizsgálatot. Egyéni felvilágosítás és beszélgetések keretében végzi prevenciós tevékenységét.

Az egészségvédelem kiemelt témakörei:

- az életkorral járó biológiai, pszichohigiénés, életmódbeli tennivalók;
- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései;
- az egészségre káros szokások (helytelen táplálkozás, inaktív életmód);
- az antihumánus szenvedélyek, drogprevenció;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek, a személyiség fejlesztése;
- az egészségérték tudatosítása
- mozgás, sportolás, aktív életmód
- ismerjék a tanulók az egészségmegőrző, fizikai állapot erősítő, regeneráló új módszereket is.

A személyiség fejlesztése

Minden nevelőintézmény alapvető feladata a fiatalok személyiségének kibontakoztatása, fejlesztése.

E program részeként az egészségneveléssel kapcsolatban az alábbi területeken végzünk tudatos fejlesztőmunkát:

- az önismeret erősítése, az önelfogadás képességének kialakítása,
- a kudarcűrő képesség fejlesztése,
- a kapcsolatteremtési képesség fejlesztése,

- az akaraterő fokozása,
- az igényes környezet kialakítására és fenntartására való törekvés erősítése,
- az egészséges táplálkozás iránti igény felkeltése
- az öltözködési szokások, az ízlés alakítása.

A tudatos fejlesztőmunka színtere a tanóra és minden szervezett iskolai és iskolán kívüli esemény, rendezvény, program, ahol spontán lehetőség kínálkozik a fiataloknak egymással és a oktatókkal közös tevékenységére.

A szülők körében egyrészt a felvilágosító munka (értekezletek, kiadványok) útján, másrészt a saját gyermekük fejlődéséről, problémáiról szóló négy- és hatszemközti beszélgetések során tudjuk elveinket, az általunk elsőbbséget élvező értékeket közvetíteni.

Drogprevenció

Iskolánkban fel kívánjuk mérni a drogokkal kapcsolatos ismereteket, diákjaink esetleges érin- tetségét, szorosan együttműködve a diákönkormányzattal. A bővebb ismeretekkel rendelkező, felvilágosult, az egészségről, a szexualitásról, az antihumánus szenvedélyekről nyíl- tabban beszélő fiatalokra megerősítő és kompetencianövelő módszerekkel kell hatni, a negatív hangadókra inkább információátadó és ártalomcsökkentő módon, a visszafogottabb, gátláso- sabb gyerekekre fejlesztő, támogató, státuszteremtő hatást kell gyakorolni. Az elsődleges drogprevenció lényege, hogy a nem drogozó fiatalokat megtartsuk ebben az állapotban. Leg- főbb célunk tanulóinkat olyan ismeretekkel, pszichésen megalapozott, benső értékkeé vált nor- makultúrával felruházni, amelynek segítségével egyértelműen elhárítják a személyiségük in- tegritását veszélyeztető szerek használatát, valamint a társadalmi normákhoz igazodó, életko- ruknak, érdeklődésüknek megfelelő szabadidős elfoglaltságok nyújtása.

A drogprevenció összetett személyiségfejlesztő munka, ezért abban a tantestület minden tagjának részt kell vennie. Kiemelten fontos az osztályfőnökök szerepe.

Oktatóainknak tisztában kell lenniük a legális és illegális drogok fogyasztása mögött me- ghúzódó okokkal. Közre kell működniük a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Tudniuk kell, mi a teendőjük, kompetenciá- juk, ha szembesülnek a kábítószeres problémájával.

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett megelőző munkában, megfelelő előkészítés és információátadás után részvételükkel tudják támogatni az iskola prog- ramjait.

A pubertáskortól kezdve nagyon fontos a kortárs csoport befolyása, amit a drogpre- venciós munkában is fel tudunk használni (DÖK, kortárs segítők).

A drogprevenció lehetséges színterei:

Iskolai programok:

- Tanórai foglalkozások
- Szaktárgyi órák témafeldolgozása
- Osztályfőnöki órák
- Tanórán kívüli foglalkozások
- Délutáni szabadidős foglalkozások (vetélkedők, versenyek, játékos programok, a témá- val kapcsolatos filmvetítések)
- Szülői értekezletek (esetleg külső előadó bevonásával, pl. orvos, pszichológus, rendőr)
- Értekezletek, esetmegbeszélések, tréningek

(Elsősorban a oktatóók számára, de a DÖK, illetve a szülők képviselőit is meghívjuk, ami- kor a program, illetve a téma engedi.)

Iskolán kívüli rendezvények:

- Drogprevenációs rendezvények
- Továbbképzések
- Kirándulások, túrák, sportprogramok

Kiscsoportos beszélgetések:

Az osztálynak vagy kisebb panelcsoportoknak tartott beszélgetéses témafeldolgozások lehetnek megelőző jellegűek, esetleg konkrét problémát feldolgozóak. A beszélgetésre alaposan fel kell készülnie az oktatóknak.

III. 14. 2 Környezetnevelési program

Napjainkban a világ figyelme a fenntarthatóság megteremtése felé irányul. Ez az élet szociális gazdasági, ökológiai, politikai területein is tapasztalható. A diákok számára olyan oktatást kell iskolánknak biztosítania, amelyben a szakmai képzés mellett hangsúlyt kap fenntarthatóságot is magába foglaló környezettudatos életmódra nevelés.

Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktuskezelésre és megoldásra irányuló készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek kialakítását, elfogadtatását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kidolgozni.

Alapelvek:

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk. Ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait körül kell járnunk, meg kell világítanunk.

- a fenntarthatóság;
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- az alapvető emberi szükségletek;
- az emberi jogok;
- a demokrácia;
- a biológiai és kulturális sokféleség.

Hosszú távú célok:

Környezettudatos állampolgárrá nevelés.

Ennek érdekében diákjainkban kialakítani például

- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt,
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát,
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét,
- a sokféleség őrzését,
- a rendszerszemléletet,
- a tudományosan megalapozott globális összefüggések megértését,
- az egészséges életmód igényét, elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket.

Az egészségneveléssel és a környezeti neveléssel összefüggő, tanórán kívüli szakmai programok:

- egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, szemészet, hallásvizsgálat stb.);
- egészségügyi felvilágosító előadások;
- drogprevenációhoz kapcsolódó rendezvények;

- veradás
- a külső programokhoz kötődően baleset megelőzési felvilágosító előadások;
- a külső programokhoz kötött környezetvédelmi előadások, tájékoztatók, gyakorlatok
- üzemlátogatások
- tanulmányi kirándulások, túrák
- sportnapok
- szelektív hulladékgyűjtés
- barátságosabb környezet teremtése (fásítás, tantermek karbantartása, dekorálása, élősarok a tanterekben, szellőztetés, légcserre)
- energiagazdálkodás (világítás)

Tanóra keretében

- szakoktató segítségével
- tantárgyi koncentráció megvalósításával
- filmek
- külső előadók

Jeles napokon, világnapokon megemlékezések, egyéb tevékenységek

Környezetvédelem témakörben:

- Február 1. a Tisza élővilágának emléknapja
- Március 23. meteorológiai világnap – egyszerű megfigyelőállomás létrehozása, Június 5. környezetvédelmi világnap – környezetvédelmi tevékenységek szervezése
- Szeptember vége: takarítási világnap – az iskola és környékének rendbetétele.

Egészségnevelés témakörben:

- Október 16. Élelmezési világnap
- November 17. Füstmentes világnap – a dohányzás teljes beszüntetése az iskola területén.

III. 14. 3 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az első évben több alkalommal osztályfőnöki órán és a tanítási órákon is foglalkozunk a tanulási módszerekkel, hogy minél hatékonyabban alkalmazzák azokat tanulóink.

A tanulási kudarc legfontosabb oka a „tanulni tudás” hiánya vagy hiányos volta. A nem megfelelő vagy nem célszerű formában tanuló diákokkal és szüleikkel a tanulmányi időszak elején konzultál az osztályfőnök vagy az érintett oktatók. A sikeres együttműködés érdekében minden körülmények között felhívjuk a szülő figyelmét a problémára.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának másik formája a korrepetálás. Célja az alapképességek fejlesztése és a tantervi követelményekhez való felzárkóztatás. Ezeket a foglalkozásokat az igazgató által megbízott oktató tartja, vagy – a oktatók munkaköri kötelezettségeként – tanórán kívüli tevékenységi formában is végezhető.

A tanulási esélyegyenlőség biztosításának elvei

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez iskolánknak a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók

- személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása; egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

Kiemelt figyelmet fordítunk a *beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal* küzdő tanulóinkra.

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják.

A fejlesztésbe bekerülők köre

- Azon tanulók, akik az intelligencia szintjük alapján elvárhatóan lényegesen alacsonyabb tanulási teljesítményt mutatnak.
- A tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok (továbbiakban: szakértői bizottságok) tanulási képességvizsgálata alapján részkepeség zavarokkal, tanulási nehézséggel, illetve másodlagosan kialakuló magatartási zavarokkal küzdenek.
- A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető. A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl.

Szervezeti formái

- Egyéni fejlesztés (1-3 fő),
- Kiscsoportos fejlesztés (4- 6 fő), a szakvéleményben illetve a szakértői véleményben rögzített óraszámok szerint.

A fejlesztés célja

Személyiségfejlődés, boldog, egészséges, erkölcsös ember.

- Pozitív énkép, jó kommunikációs képesség
- Idegrendszer fejlődésének biztosítása
- Mozgásfejlődés
- Érzelmi élet fejlődése
- Beszéd fejlődése
- Érzékszervek fejlődése
- Prevenció

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

- Diákétkeztetés
- Kollégium
- Az iskola helyiségeinek, eszközeinek egyéni (tanulói) használata - sportpálya, kondicionáló terem, számítógépterem használata, könyvtárhasználat, benne internetezési, video és zenehallgatási lehetőségek.
- Térítésmentes tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások, szakkörök.
- Ingyenes tankönyv és kedvezményes menzadíj biztosításának lebonyolítása.
- Az iskolai könyvtár könyvállománya, amely lehetővé teszi mindenki számára a drága, felkészülést segítő könyvek, folyóiratok és egyéb információhordozók használatát, illetve tartós tankönyvállománya, melyből tankönyveket kölcsönözhetnek a rászoruló diákok.

- Az osztályfőnökök, és az ifjúságvédelmi felelős felvilágosító tevékenysége a tanulmányi ösztöndíjakról és szociális támogatások lehetőségeiről osztályfőnöki órákon, illetve szülői értekezleteken.
- Az osztályfőnökök továbbtanulást, pályaorientációt segítő tevékenysége.
- Egészségügyi szűrővizsgálatok, iskolaorvosi, fogorvosi ellátás.

A szakmai program számos módon segíti elő az esélyegyenlőséget. Pl. felzárkóztatások, tehetséggondozó foglalkozások, verseny-előkészítők, külföldi utak, szakkörök, pályázatok.

Nagy gondot fordítunk a felzárkóztatásra és a tehetséggondozásra a következő módokon:

A tehetség, a képesség kifejlesztését segítő tevékenységek:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai munka megszervezése,
- az emelt szintűérettségire felkészülés és jelentkezés lehetősége,
- egyéni foglalkozások a tehetséges tanulókkal,
- versenyeken való részvétel és azokra való felkészülés, iskolai könyvtár, internet és más eszközök egyéni vagy csoportos használata,
- a továbbtanulás segítése

A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkózását segítő program:

- csoportbontásokkal egyéni képességekhez igazodó tanórai munka megszervezése,
- egyéni foglalkozások,
- felzárkóztató órák megszervezése,
- osztályfőnöki órák keretében a tanulás módszerének segítése,
- előadók, szakemberek meghívása,
- a továbbtanulás irányítása, segítése

A hátrányos/halmazottan hátrányos helyzetű tanulók segítése:

- Útravaló-MACIKA ösztöndíjprogram, egyéb pályázati lehetőségek.

A sajátos nevelési igényű tanulók támogatása:

- Minden SNI-s tanuló egyéni foglalkozáson, fejlesztőórán vesz részt hetente.

III. 15 A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek

Az elbírálási rendszer alkalmazása

- A tanulók személyiségének fejlődését, embertársaihoz való viszonyát a magatartásjegyek, a tanuláshoz, a munkához való viszonyukat – a képességek figyelembevételével – a szorgalomjegyek fejezik ki.
- Az elbírálás rendszerét az osztályfőnök a tanév elején ismerteti a tanulókkal. Az osztályfőnök, az osztályközösség és a tanuló legalább félévente értékeli a tanulók magatartásában és szorgalmában mutatkozó változást, figyelembe véve a szakoktatók véleményét.
- Az osztályfőnök az értékelésről tájékoztatja a szülőket (félévkor az ellenőrző könyvben, év végén a bizonyítványban).

A jutalmazás, fegyelmez és iskolai elvei

- A dicséretnek elve
- A kimagasló teljesítményt értékeljük, elismerjük és ezzel motiválunk.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten példamutató magatartást tanúsít, vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, az iskolai illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetél-

kedőkn, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben vagy jutalomban részesítheti.

Iskolánkban alkalmazott dicséret:

- szakoktatói dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

A dicséretet oklevél, könyvjutalom, tárgyjutalom, pénzjutalom egészítheti ki.

A büntetések elve

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni. A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el lehet tekinteni. A büntetések nevelő szándékúak legyenek. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az különösen alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló bántalmazása,
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása,
- a szándékos károkozás, lopás,
- az iskola tanulói, nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése.

A tanuló gondatlan vagy szándékos károkozása esetén a tanuló szülője a jogszabályokban előírt módon és mértékben kártérítésre kötelezhető.

A büntetés szintjei:

- szakoktatói figyelmeztetés
- szakoktatói intés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- nevelőtestületi figyelmeztetés
- nevelőtestületi intés

Fegyelmi eljárást követő fegyelmi büntetések:

A fegyelmi eljárás megindításáról, a fegyelmi tárgyalásról és a büntetés mértékéről a tanulót, illetve kiskorú tanuló gondviselőjét írásban értesíti az iskola. A fegyelmi büntetés formáit a mindenkor hatályos jogszabályok határozzák meg.

III. 16 Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

III. 16. 1 Fogyasztóvédelem

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei:

- Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket a területen való eligazodásra.

- Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a **gazdaságosságot és a takarékoságot**.
- A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás:

Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.

Ökológiai fogyasztóvédelem: környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő, mind a javak pazarló előállítás technológiája, mind pedig fogyasztásunk profitcélú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul környezetünk károsításához.

Célunk olyan, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevelni, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.

Környezettudatos fogyasztás: kiegyensúlyozott középút az öncélú, bolygónk erőforrásait felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.

Fenntartható fogyasztás: A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, mely csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását, hogy a jövő nemzedékek szükségletei és egészsége ne kerüljenek veszélybe.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikora vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak:

- földrajz
- történelem
- matematika
- magyar
- természetismeret
- informatika

Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)

Iskolán kívüli helyszíneken közvetlen tapasztalatgyűjtés, megismerés (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)

III. 16. 2 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, projektoktatás

Célunk a változatos munkaformák, a frontális jelleg háttérbe szorítása, a tantárgyi koncentráció mind erőteljesebb megvalósítása. Előtérbe helyezzük a kompetenciaközpontú, projektalapú oktatást, a team-munka alkalmazását.

Az új módszerek, tanítási stílus meghonosítása érdekében lehetőségeinkhez mérten támogatjuk a kollegák részvételét minden ilyen témájú továbbképzésen, önfejlesztő tevékenységében. Fokozott szerepet kapnak a munkaközösségek, illetve a munkaközösségek összedolgozása.

Az iskola vállalja az esetleges projekthetek megszervezésével járó teendők ellátását: aktuális órarendek készítését, helyettesítési terv kidolgozását, eszközbeszerzések lebonyolítását.

III. 16. 3 Az iskolai közösségi szolgálat

A közösségi szolgálatra vonatkozó jogszabályok

Nkt. 4.§ (15) közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása, 6.§ (4) Az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása.

Nkt. 97.§ 2) Az érettségi bizonyítvány kiadásához a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.

EMMI rendelet 133. §

- (1) Középiskolában meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását
- (2) A közösségi szolgálat keretei között
 - a) az egészségügyi,
 - b) a szociális és jótékonyági,
 - c) az oktatási,
 - d) a kulturális és közösségi,
 - e) a környezet- és természetvédelmi,
 - f) a katasztrófavédelmi,
 - g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idősekkel közös sport- és szabadidős területen folytatható tevékenység.

Felelősök, feladatkörök

- (1) Az intézmény vezetője felelős a közösségi szolgálat megszervezéséért, továbbá gondoskodik arról, hogy az intézményben az osztályfőnökök nyilvántartsák és folyamatosan vezessék a tanulók iskolai közösségi szolgálatának végzését a törzslapon, a bizonyítványban és a naplóban.
- (2) Az intézmény vezetője jelöli ki az iskolai koordinátort, aki felelős az alábbiak megszervezéséért:
 - a) helyi lehetőségek feltérképezése
 - b) a fogadó helyekkel való kapcsolattartás,
 - c) a tanulók előzetes felkészítése, motiválása
 - d) a tapasztalatok pedagógiai célú feldolgozása.
- (3) az osztályfőnök feladata:
 - a) együttműködik az iskolai koordinátorral
 - b) jelentkeztetés, adminisztrálás, dokumentálás, ellenőrzés, igazolás
 - c) szülők tájékoztatása.

A tevékenység megszervezésének lépései az iskolában

- az intézményvezető kijelöli a program megvalósulásáért felelős oktató(oka)t (koordinátor, osztályfőnök)
- a helyi lehetőségek feltérképezése, együttműködési szerződések megkötése a jogszabályi feltételeknek megfelelő külső partnerekkel.
- a tanulók és szülők tájékoztatása a választható lehetőségekről, a javasolt ütemezésről
- a tanulók jelentkeztetése formanyomtatványon

- a közösségi szolgálat ütemezett teljesítése a jelentkezés alapján, közösségi szolgálati napló vezetése
- a teljesítés ellenőrzése negyedévente, adminisztrálása a közösségi szolgálati naplóban
- az éves munka értékelése, tapasztalatok feldolgozása, éves teljesítés rögzítése a tanügyi dokumentumokban
- az 50 óra közösségi szolgálat teljesítésének igazolása.

A közösségi szolgálat dokumentálása

- az iskola együttműködési megállapodást köt a megvalósításban részt vevő külső szervezetekkel.
- a tanuló tanévenként jelentkezési lapot tölt ki, amely tartalmazza a jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, a szülő/gondviselő aláírását
- a tanuló folyamatosan vezeti közösségi szolgálati naplóját az iskola által előírt formátumban, melyet az osztályfőnök negyedévente ellenőriz és kézjeggyel lát el
- az elektronikus osztálynaplóban, törzslapon és a bizonyítványban az osztályfőnök tanév végén rögzíti a közösségi szolgálat (rész) teljesítését
- iskolaváltás esetén, illetve a szolgálat teljesítése után az iskola igazolást állít ki a közösségi szolgálat teljesítéséről két példányban, melyből egy példány a tanulónál, egy példány az intézmény irattárában marad
- az 50 óra közösségi szolgálat teljesítése előfeltétele az érettségi bizonyítvány kiadásának, így a teljesítés tényét az osztályfőnök a bizonyítvány és a törzslap Jegyzet rovatában a megfelelő záradék alkalmazásával rögzíti

A program lebonyolítása

A diákok az 50 órából 5-5 óra felkészítő és feldolgozó foglalkozáson vesznek részt. Lehetőség szerint a ráhangoló felkészítést az iskolai koordinátor közreműködésével a 9. osztály elején 3 órában tömbösítve, a 10. és 11. osztály elején 1-1 órában valósítjuk meg. A feldolgozó foglalkozásokat az osztályfőnök részvételével az utolsó tanítási napon 9. és 10. osztályban 1-1 órában, a 11. osztályban 3 osztályfőnöki órában tartja meg.

Az iskola lehetőséget biztosít, hogy a tanulók egyénileg vagy csoportosan tegyenek eleget a szolgálati követelmények teljesítésének. A közösségi szolgálat teljesítése során 1 órán 60 perc időtartamot kell érteni, melybe az oda- és visszautazás időtartama nem számít bele. Alkalmanként a diák minimum egy, maximum három óra időtartamú tevékenységet végezhet. A szolgálat teljesítése magánszemélynél, közvetlen hozzátartozónál, rokonnál csak közvetítő szervezetten keresztül valósítható meg.

A közösségi szolgálatválasztható területei:

a) Szociális és jótékonyági tevékenységek

- idős emberek segítése egyénileg otthonukban (sétáltatás, bevásárlás, beszélgetés, közös főzés, takarítás, udvar rendbe tétele, favágás stb.);
- idős emberek támogatása szociális intézmény keretei között (sétáltatás, beszélgetés, szoba rendezése, étkezésben segítség, ágynemű áthúzása);
- felolvasás, beszélgetés, egyéb, a mentális egészséget támogató tevékenységek;
- egyéb szociális tevékenység.

A jótékonyági tevékenység keretén belül pusztán adománygyűjtés nem folytatható, különösen akkor, ha ez pénzbeli adományt jelent.

b) Oktatási tevékenységek

- korrepetálás alsóbb évfolyamokon, gimnáziumon belül, gyermekotthonban, sajátos

nevelési igényű intézményben;

- bölcsődékben, óvodákban a mindennapi tevékenységekben, játékokban való részvétel;
- oktatás idősek számára (például számítógép-használat, nyelvtanítás);
- egyéb oktatási tevékenységek.

c) Kulturális, közösségi tevékenységek

- kulturális intézményekben múzeumpedagógiai vagy egyéb szolgálat elvégzése;
- közösségi tevékenységek;
- közgyűjteményben önkéntes feladatok ellátása;
- bölcsődékben, óvodákban, idősek otthonában stb. kulturális program szervezése (például bábjáték, amatőr színelőadás, versmondás, prózafelolvasás, mesemondás, éneklés).

d) Környezet- és természetvédelmi tevékenységek

A környezet- és természetvédelmi tevékenységek szervezhetők nemzeti parkokban, erdészetekben, környezet- és természetvédelemmel foglalkozó civil és más szakmai szervezeteknél, továbbá önkormányzatoknál. Például:

- parkrendezés, közösségi terek tisztítása, rendezése;
- biciklitároló javítása, festése, kerítésfestés;
- szociális intézmény környezetének rendezése, fa- és növényültetés, avar összegyűjtése;
- környezettudatosságra, fenntartható fejlődésre vonatkozó programokban való részvétel, a programok népszerűsítése (iskola, civil szervezet honlapján, blog írása, szórólapok készítése stb.);
- megújuló energiaforrások fontosságát szolgáló programok népszerűsítése;
- egyéb környezet- és természetvédelmi tevékenység.

e) Egyházak tevékenységének segítése

f) Katasztrófavédelmi tevékenység (felöleli a polgári védelmi tevékenységeket is)

Megemlíthető tevékenységi területek például:

- a katasztrófavédelmi szervezetek napi teendőinek ellátásába való bekapcsolódás,
- közreműködés az éves, tervezhető feladatokból adódó tevékenységekben.
- rendkívüli helyzetben a tanulók kompetenciahatárain belül végezhető tevékenységek ellátása, például árvízhelyzetben homokzsákok szállítása, töltése, épületek, ingóságok óvása, jelzőrendszer részeként feladatellátás, evakuált emberek tájékoztatása, segítése.

g) Közös sport- és szabadidős tevékenység óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, továbbá idős emberekkel:

- közös programok nehézséggel élő kortársakkal; bölcsődésekkel, óvodásokkal, idős emberekkel: sport, kézművesség, játék, programok (ünnepek, kézművesség, farsang, közös műsor kialakítása, sütés, stb.)

Iskolai programok beszámítása a közösségi szolgálatba:

- Iskolai ünnepeken való részvétel (tanévnnyitó, október 23, karácsonyi műsor, jótekonysági bál, március 15, ballagás, tanévzáró): (2+1) óra
- Rádiós műsorokban való részvétel: (1+1) óra
- Iskolai programok szervezésében, lebonyolításában való részvétel (berendezés, terítés, hangosítás) (egyéni elbírálás)
- Jótékonysági balon, végzős vacsorán felszolgálat: (3) óra

- Kollégiumi műsorokban való részvétel: (egyéni elbírálás)
- Iskolai táborok lebonyolításában való részvétel: (napi 3) óra

A közösségi szolgálat megszervezésének részletes lebonyolítását külön szabályzat tartalmazza.

IV. KÉPZÉSI PROGRAM

IV. 1 A szakképzés jogi háttere

- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény
- a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló módosított 2011. évi CLXXXVII. törvény,
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési, oktatási tagintézmények működéséről és a köznevelési tagintézmények névhasználatáról,
- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII.6.) kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII.9.) kormányrendelet,
- a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII.31.) NGM rendelet szakképzési kerettanterveket tartalmazó mellékleteiről.

IV. 2 Az iskolában folyó szakképzés alapelvei, céljai

A szakmai képzés célja olyan általánosan művelt, korszerű szakmai elméleti és gyakorlati felkészültségű szakemberek képzése, akik képesek ellátni a szakképesítés munkaterületének megfelelő munkaköröket, foglalkozásokat.

E cél elérése érdekében a képzés:

- Nyújtson a tanulóknak korszerű szakmai műveltséget, valamint általános és speciális szaktudást (elméleti és gyakorlati) a szakma műveléséhez, a szakmai munkatevékenységellátásához.
- Alapozzon meg és fejlesszen ki a tanulóknál olyan, a munkahelyeken hasznosítható szakmai tudást, amelynek birtokában képesek szakterületükön a technikai, technológiai fejlődésből adódó változó és növekvő szakmai követelményeknek eleget tenni.
- Neveljen szakmaszeretetre, hivatástudatra, fegyelmezett, szakszerű, pontos, megbízható munkavégzésre, önállóságra, felelősségtudatra és vállalására.
- Fejlessze a tanulók esztétikai érzékét és a folyamatos szakmai önművelés igényét.

Az iskolarendszerű képzés célja a szakmai követelmények teljesítésén túl magában foglalja a nevelési célokat, a személyiség formálását, a szocializációt - a szakmával összefüggő társadalmi gyakorlat megismertetésével.

- A köznevelési és a szakképzési törvény és végrehajtási rendeleteik alapján, hatályba lépésüknek megfelelő ütemben kell iskolánkban az oktató-képző munka tartalmi és szervezeti átalakítását folytatnunk.
- A tanulók és a szülők, a helyi társadalom, a gazdaság és a munkaerőpiac igényeinek megfelelő szakképzési szerkezet kialakítására kell törekednünk.
- Folyamatosan felül kell vizsgálnunk a megszerezhető szakmák, szakképesítések körét.
- Az iskola oktatási-képzési feltételeinek meg kell felelni a kötelező eszköz- és felszerelés jegyzék előírásainak, valamint a szakképesítések megszervezéséhez szükséges tárgyi normatíváknak, melyeket a képzési és kimeneti követelmények és a programtervek határoznak meg.

- A szakképzés iskolai programjának tervezésekor meg kell őrizni a szakmai oktatás pozitív iskolai hagyományait, pedagógiai örökségét, a helyi tantervek kidolgozásakor hasznosítani kell a hazai és nemzetközi tapasztalatokat.
- Felkészültnnek kell lennünk az állandó változásra (pl. cserélődő szakmakínálat).
- Az iskolai szakoktatás a szakmai program tartalmi követelményeinek megvalósítását célozza. A tanulók szakmai oktatása-képzése során fő célunk a szakmai és vizsgázási követelményeknek való megfelelés, illetve erre történő felkészítés.
- A szakképzés fejlesztését célzó hazai és külföldi pályázati források kihasználása, szakmai kapcsolatok fejlesztése.

IV. 3 Nappali és esti rendszerű szakmai képzések

- Érettségi előtti, technikumi, ágazati, 9-10. évfolyamon zajló szakmai elméleti és szakmai gyakorlati ágazati alapoktatás
- Érettségi előtti ágazatonkénti 11-13. évfolyamon zajló szakmai elméleti és szakmai gyakorlati oktatás
- Érettségi utáni szakképzési évfolyamon folyó szakmánkénti komplex szakmai vizsgára történő felkészítés a Szakmajegyzék szerint
- Felnőttoktatás, felnőttképzés szakképzési évfolyamon folyó szakmánkénti komplex szakmai vizsgára történő felkészítés a Szakmajegyzék szerint
- Duális képzésben folyó, közismerettel párhuzamosan folyó szakmánkénti komplex szakmai vizsgára történő felkészítés Szakmajegyzék szerint

Választható szakirányok, szakképesítések

IV. 3. 1 Érettségi utáni képzések

Az ágazati képzésben tanulmányokat folytatók az érettségi előtti időszakban meghatározott óraszámokban szakmai tantárgyakat tanulnak. Ezek az óraszámok 9 - 10-11-12. évfolyamokon 7-9-14-14 óra. A 13. évfolyam végén kötelezően választandó vizsgatárgy keretében az ágazatnak megfelelő szakmai érettségit tesznek, technikumi végzettséget szereznek. Ennek birtokában az ágazati érettségi feljogosítja a tanulót az ágazatnak megfelelő munkakör betöltésére.

Az iskola szakmai kínálatát a munkaerőpiaci igényeknek megfelelően évente felülvizsgálja, szükség esetén a szakmai program módosítását javasoljuk.

OKJ-s képzésben:

Turizmus-vendéglátás ágazat

- OKJ 54 811 01 Vendéglátásszervező

2020/2021-es tanévtől az alábbi ágazatok szakmáit kínáljuk:

Gazdálkodás és menedzsment ágazat

- 5 0411 0901 Pénzügyi-számviteli ügyintéző

Turizmus-vendéglátás ágazat

- 5 1013 2306 Szakács szaktechnikus

Kereskedelem ágazat

- 5 0416 13 03 Kereskedő és webáruházi technikus

IV. 3. 2 Érettségivel szerezhető szakmák

- Az érettségi vizsga központi vizsgakövetelményeit a vizsgaszabályzat és az érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményeiről szóló jogszabály alapján határoztuk meg. Az érettségi bizonyítvány érettségi végzettséget tanúsít és a jogszabályban meghatározottak szerint felsőoktatási intézménybe való felvételre, szakképzésbe való bekapcsolódásra, valamint munkakör betöltésére, tevékenység folytatására jogosít.
- Kötelezően választandó vizsgatárgy technikumban (Kereskedelem ismeretek, Vendéglátóipar ismeretek, Közgazdaság ismeretek) ágazatnak megfelelő szakmai vizsgatárgy.
- A tizenkettedik évfolyamot követően az Országos Képzési Jegyzékben (kifutó rendszerben) és a Szakmajegyzékben (felmenő rendszerben) meghatározottak szerint érettségi végzettséghez kötött, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakma szakmai vizsgájára történő felkészítés folyik.
- Iskolánkban az Országos Képzési Jegyzékről szóló kormányrendeletben meghatározott ágazatokban munkakör betöltésére képesítő szakmai érettségi vizsga tehető (2020-tól kifutó rendszerben). Az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítések szerezhetőek, melyekkel alábbi FEOR szerinti munkakörök tölthetők be (2020-ig):

XXVI. Kereskedelem ágazat

- 3622/15 Kereskedelmi ügyintéző

XXVII. Vendéglátóipar ágazat

- 5133 Pultos

XXIV. Közgazdaság ágazat

- 4123 Pénzügyi, statisztikai, biztosítási adminisztrátor

A szakmai képzésre (5/13. évfolyam) jelentkező tanulók sikeres érettségi után – (kötelező a Kereskedelem ismeretek, ill. a Vendéglátóipar ismeretek és a Közgazdaság ismeretek szakmai alapozó tantárgyból érettségi vizsgát tenni) egy tanév alatt szerezhetik meg a saját szakmacsoport kiválasztott szakképesítését

IV. 3. 3 Szakképző iskolai képzések

Szakképző iskolai oktatásban a 2020/2021-es tanévtől duális képzésben folyik a szakma megszerzésére való felkészítés. 1/9. évfolyamon közismereti tartalommal párhuzamosan a szakmai elméleti és gyakorlati képzés az intézmény berkein belül valósul meg. Az első szakképzési évfolyamot követően tanulóink ágazati alapvizsgát tesznek a tanult ismeretekből, majd ennek sikeressége után a komplex szakmai vizsgára külső képző helyen és iskolai tanműhelyben készülnek fel.

Iskolánkban az alábbi szakmák megszerzését kínáljuk duális formában:

- 4 0416 1302 Kereskedelmi értékesítő
- 4 1013 2304 Pincér-vendégtéri szakember
- 4 1013 2305 Szakács
- 4 1013 2301 Cukrász
- 4 0721 0511 Pék
- 4 0721 0512 Pék-cukrász
- 4 1013 2303 Panziós-fogadós
- 4 0923 2203 Szociális ápoló és gondozó

Sikeres szakmai vizsgát követően tanulóink nappali tagozaton (kifutó), illetve 2020-tól (felmenő) esti tagozaton folytathatják tanulmányaikat érettségit adó képzésben. Két év alatt szakmai érettségi bizonyítványt szerezhetnek szakmájuk beszámításával.

IV. 3. 4 Felnőttképzés, felnőttek oktatása

- a. A felnőttképzés keretében folyó szakképzést a részt vevő tanulók sajátos elfoglaltságához, egyedi életkörülményeihez igazodva alakítottuk ki esti oktatás munkarendjében. A felnőttképzésben megszervezett szakmai képzés iskolánkban hétfő, kedd, szerda napokon 14:00 órától 19:00 óráig tart.
- b. Az esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatást úgy terveztük, hogy a tanórák száma a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerinti kötelező tanórai foglalkozások legalább ötven százalékát eléri. Az esti oktatás munkarendje szerint megszervezett felnőttképzés keretében a gyakorlati képzés jelenléti óraszám eléri a nappali rendszerű képzésre meghatározott gyakorlati óraszám hatvan százalékát. 2020. szeptember 1-jétől az óraszámok meghatározását befolyásolja a résztvevő előképzettsége, a korábbi tanulmányok, valamint a korábban teljesített gyakorlat a szakmairánynak megfelelően.
- c. A szakképzési kerettanterv alapján iskolánk a szakmai program részét képező helyi tantervében és szakmai programjában meghatározta a felnőttképzés keretében oktatott szakmai tantárgyak óraszámait, melyet minden szakmára vonatkozóan táblázat tartalmazza.
- d. Az egyes képzési formákra csak az a tanuló írható be, aki, a felvételi követelményeknek megfelel, a szükséges előírt képzettséggel rendelkezik és ezt a szükséges okmányok bemutatásával igazolja.
- e. A felnőttképzés keretében folyó szakképzésben külső gyakorlati hellyel munkaszerződés keretében valósul meg.
 1. A felnőttképzésben a tanuló esti munkarend szerint megszervezett oktatásban, az iskola helyi tantervében meghatározottak szerint vesz részt a kötelező tanórai foglalkozásokon.
- b. A tanuló tudását - ha az iskola helyi tanterve eltérően nem rendelkezik - a tanítási év végén osztályozó vizsgán kell értékelni. Az elméleti tanítási órákat délután szervezi az iskola.
- c. Az iskolának dokumentálnia kell a tanuló tanórai foglalkozásokon való jelenlétét, távolmaradását, távolmaradásának indokát, továbbá a távolmaradás igazolását. Az iskola félévenként összesíti az igazolatlan mulasztásokat, és ennek alapján megállapítja, hogy melyik tanulónak szűnik meg a tanulói jogviszonya.
- d. Az iskolának a tanítási év megkezdésekor írásban tájékoztatnia kell a felnőttképzésben részt vevő tanulót arról, hogy az adott évfolyam adott félévében, az adott osztályban hány tanítási órát szervez az iskola. A tájékoztatásnak ki kell terjednie a mulasztások jogkövetkezményeire. Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a szorgalmi időszakban húsz tanóránál többet mulasztott igazolatlanul.

IV. 4. Szakmai gyakorlati képzés

A szakképzésről szóló törvény rendelkezik a szorgalmi időszakban a tantárgyak gyakorlati részének százalékos formában törvénő megállapításáról, illetve az összefüggő szakmai gyakorlati képzés teljesítéséről és a megengedett mulasztásról.

227. § (1) A gyakorlati képzés foglalkozásain való részvétel kötelező.

Ha a tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő szakmai oktatásról való igazolt

és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes szakirányú oktatási idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. Ha a gyakorlati képzést tanuló szerződés keretében gyakorlati képzést folytató szervezet végzi, az évfolyam megismétléséhez a gyakorlati képzést folytató szervezet hozzájárulása is szükséges.

Ha a tanuló, illetve a képzésben résztvevő személy szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben résztvevő személy az évfolyam követelményeit nem teljesítette (magasabb évfolyamra nem léphet). Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló pótolni köteles.

Ha a tanuló mulasztása a (2) bekezdésben meghatározott mértéket eléri, de igazolatlan mulasztása nincs és szorgalma, elért teljesítménye alapján a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja és az előírt gyakorlati követelményeket teljesíteni tudja, mentesíthető az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól. Az évfolyam megismétlése alóli mentesítés kérdésében a szakképző iskola oktatói testülete a szakképző iskola szakmai programja részét képező képzési programban meghatározottak szerint dönt.”

Intézményünkben a szakmai gyakorlati órákról igazoltan hiányzó tanulók, a szorgalmi időszak végéig hiányzásukat pótolhatják a szakoktató által kijelölt gyakorlati foglalkozásokon. A pótlást a szakoktató igazolja a tanuló ellenőrzőjében. A pótlással elkerülhető, hogy a tanuló elérje a törvényben meghatározott óraszám 20%-át, aminek következményeként évfolyamot kellene ismételnie. A pótlások tényét az osztályfőnök igazolja az elektronikus naplóba való bejegyzéssel.

Egyedi eseteket külön mérlegeljük.

A technikum osztályok 10. évfolyamot követő időszakban az évközi gyakorlatukat tömbösített formában teljesítik. A tanév utolsó időszakára téve a nyári gyakorlattal egybefüggően szervezhető meg, így tanulói együttműködési megállapodás köthető erre az időszakra.

IV. 4. 1. Vizsgafelkészítés rendje

Szakmai vizsga előtti egybefüggő felkészítés rendje

Szakképző iskola 11. évfolyamon, a duális képzés rendje („A” és „B” hetek váltakozása) biztosítja a Szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanulók számára, a tanév utolsó három hetében a szakmai vizsgára való felkészülést.

Szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanulók számára – a tanuló kérésére – a szakképző intézmény megszervezi a szakmai vizsga előtt a legalább öt munkanapos egybefüggő felkészítést.

Technikum 12. évfolyam felkészülés előrehozott érettségi vizsgára

A 12. évfolyamon, a tanulók az évközi duális gyakorlatukat tömbösítve, a tanév elején 6 hét alatt teljesítik, így biztosítjuk a zavartalan felkészülést a kötelező közismereti tárgyakból (magyar nyelv, irodalom, matematika, történelem) az előrehozott érettségi vizsgákra.

A tanítási évben az oktatást úgy szervezi az iskola az érettségiző diákok számára, hogy a heti óraszámok megnövelésre kerülnek, annyi órával, amennyi a duális képzés ideje alatt kiesett, ezáltal tudjuk biztosítani az éves órakeret megtartását.

Az órarend kialakításánál külön figyelmet szenteltünk arra, hogy az érettségi tantárgyak a nap

elején kerüljenek megtartásra.

Az írásbeli érettségi vizsgák befejezése után, a szóbeli érettségi vizsgára felkészítő órákat beépítjük az órarendbe a szakmai órák közé.

Az egybefüggő szakmai gyakorlatukat, a szóbeli érettségi vizsgák befejezése után kezdik meg a tanulók.

Technikum 13. évfolyam felkészülés technikai és érettségi vizsgára

A 13. évfolyamon, a tanulók az évközi duális gyakorlatukat tömbösítve, a tanév elején 4 hét alatt teljesítik. A tanév hátralévő részében a tanulók az intézményben készülnek fel a technikai és érettségi vizsgára.

IV. 4. 2. Duális képzés rendje

Szakképző iskola: pincér-vendégtéri szakember (4 1013 2304) és szakács (4 1013 2305) 10.,11. évfolyam

Az ágazati vizsga teljesítését és szakképzési munkaszerződés megkötését követően a tanulók duális képzőhelyen teljesítik az évközi és az egybefüggő szakmai gyakorlatukat.

10.évfolyam:

Évközi duális gyakorlat: heti 17 óra

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 175 óra

11. évfolyam:

Évközi duális gyakorlat: heti 13,5 óra

Technikum: szakács szaktechnikus (5 1013 2306), vendégtéri szaktechnikus (5 1013 2308) 11., 12., 13. évfolyam

Az ágazati vizsga teljesítése és szakképzési munkaszerződés megkötését követően a tanulók duális képzőhelyen teljesítik az évközi és az egybefüggő szakmai gyakorlatukat. Az évközi gyakorlatok minden évfolyamon tömbösítve kerülnek megszervezésre.

11. évfolyam:

Évközi duális gyakorlat: heti 6 óra, tömbösítve a tanév végén, május 1-től, a tanév utolsó napjáig tart.

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 175 óra

12. évfolyam:

Évközi duális gyakorlat: heti 7 óra, tömbösítve a tanév elején szeptember 1-től.

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 200 óra

13. évfolyam:

Évközi duális gyakorlat: heti 5 óra, tömbösítve a tanév elején szeptember 1-től.

IV. 5 Külföldi gyakorlatok

Az utóbbi években tanulóink közül egyre többen jelentkeznek külföldi gyakorlat teljesítésére. Iskolánk csak a saját közreműködésével folytatott külföldi szakmai gyakorlatot fogadja el teljesítettnek. A gyakorlatokra jelentkező diákokat – egyénileg elbírálva – a tantestület döntése alapján delegáljuk.

Döntési szempontok:

- i. Tanulmányi eredmény
- ii. Igazolt és igazolatlan hiányzások száma
- iii. Szakmai munkához való viszonyulása
- iv. Osztályfőnök javaslata
- v. Nyelvi és szakmai teszt eredménye

IV. 5 Óratervek

IV. 5. 1. TECHNIKUMI KÉPZÉS ÉS SZAKKÉPESÍTÉSEINEK ÓRATERVEI 2017. 09. 01-től

IV. 5. 1. 1. Vendéglátóipar technikumai képzés (4+1 év), a 2018/19-es tanévben induló képzéshez

VENDÉGLÁTÁSSZERVEZŐ szakképesítés (2 év)

A mellékszakképesítést (34 811 03 Pincér) választók számára

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámok évfolyamonként

		A tantárgy kapcsolódása	9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen		4	4	7	5	140	5,5	5,5	140	7,5	4,5	11	24	18	17	160	11	24
	Összesen		8		12			11			12		35		35			35	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés											2					2	
11561-16 Gazdálkodási ismeretek	Vendéglátó gazdálkodás elmélete	fő szakképesítés	1		1						1**		1		2+1*			1	
	A vendéglátó gazdálkodás gyakorlata	fő szakképesítés		1		1		0,5			1+1**		1+1,5*		3,5+0,5*			1+1,5*	
11518-16 Élelmiszerismeret	Általános élelmiszerismeret	fő szakképesítés	1		1						1**		1,5+0,5*		2+0,5*			1,5+0,5*	
	Élelmiszerek a gyakorlatban	fő szakképesítés		1		1						0,5+0,5**			2,5				
11519-16 Élelmiszerbiztonsági alapismeretek	Élelmiszerbiztonság és vendéglátás higiénijája	fő szakképesítés			1									1					
11523-16 Pincér szakmai idegen nyelv	Pincér szakmai idegen nyelv	34 811 03 Pincér						1											
11524-16 Felszolgálati alapok	Felszolgálati alapok	34 811 03 Pincér						1											
	Felszolgálati alapok gyakorlata	34 811 03 Pincér							2										
11525-16 Felszolgáló szakmai ismeretek	Felszolgálás	34 811 03 Pincér						1**											
	Felszolgálás gyakorlata	34 811 03 Pincér							2**										
11520-16 Vendéglátó kereskedelem	Értékesítés elmélete	fő szakképesítés	1		2			1			0,5		1,5		4,5			1,5	
	Értékesítés gyakorlata	fő szakképesítés		2		1							9		3+1*			9	
11538-16 Vendéglátás marketingje	Marketing és kommunikáció a vendéglátásban	fő szakképesítés			1						1		1+0,5*		2			1+0,5*	
	Informatika a vendéglátásban	fő szakképesítés									0,5				0,5				
11539-16 Vendéglátó ételkészítés	Termelés elmélete	fő szakképesítés	1		1			0,5			1		1+0,5*		3,5+0,5*			1+0,5*	
	Termelés gyakorlata	fő szakképesítés				2		0,5			1		9,5		3,5+1*			9,5	
11540-16 Idegen nyelv a vendéglátásban	Vendéglátó üzleti idegen nyelv gyakorlata	fő szakképesítés						0,5					2+1*		0,5+1*			2+1*	
11541-16 Üzletvezetés a vendéglátásban	Jogszabályok, szervezés és irányítás a vendéglátásban	fő szakképesítés									1		1		1			1	
	Szakmai matematika							1**			2**								
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése		helyi tanterv szerint																	

*Szabadsáv **11. évfolyamon a mellékszakképesítés óraszám, 12. évfolyamon a 11. évfolyamról áthelyezett főszakképesítéshez tartozó óraszámok

IV. 5. 2 TECHNIKUMI KÉPZÉSEK ÓRATERVEI 2022. 06. 20-TÓL
5 1013 2308 Vendégtéri szaktechnikus 2020-tól

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

Évfolyam	9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam			13. évfolyam			A képzés összes óraszámja	1. évfolyam /I.fé			1. évfolyam /II. fé			2. évfolyam			A képzés összes óraszámja	
	Évfolyam összes óraszámja	Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám							
	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY		Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY		
	6	1	0	0	9	0	0	8	6	0	8	6	5	14	5		13	22	0	0	19	16	5	19	14		
	7			9			14			14			24				35			35			35				
Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2+2	0	0	6	1	0	0	0	1	0	2	0	0	3	
	1,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5	
Turizmus-vendéglátás alapozás	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	4	0	0	0	0	0	0	0	2	
	4	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	8	16	0	0	0	0	0	0	0	12	
Vendégtéri szakember -közep szintű képzés	Rendezvényszervezési ismeretek	0	0	0	0	0	0	2	1	0	1	1	0	0	0	5	0	0	0	0	4	2	0	1	1	5	
	Vendégtéri ismeretek	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	4	0	0	0	0	2	2	0	2	1	4	
	Étel és italismeret	0	0	0	0	0	0	2	3	0	3	3	0	0	0	11	0	0	0	0	4	6	0	4	4	11	
	Értékesítési ismeretek	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	3	0	0	0	0	2+2	4+	0	2	2+	8	
	Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	2	2	0	1	0	3	
Vendégtéri szaktechnikus-emelt szintű képzés	Üzleti Menedzsment	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	2	10	0	1	0	0	1	0	2	3	2	8	
	Marketing és protokoll	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3	
	Speciális szakmai kompetenciák	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	2	7	0	0	0	0	0	0	0	4	3	7	
Szabad órakeret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1,5	0	1+	0	0	1+	0	0	1	0	2	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0			0			175			200			0				200			0							

BGY – belső gyakorlat DGY – duális gyakorlat

5 1013 2302 Szakács szaktechnikus szakképesítés 2020-tól

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

Évfolyam	9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam			13. évfolyam			A képzés összes óraszámja	1. évfolyam /I.fé			1. évfolyam /II. fé			2. évfolyam			A képzés összes óraszámja		
	Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám				Heti óraszám			Heti óraszám								
Évfolyam összes óraszámja	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY		Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY			
	6	1	0	0	9	0	0	8	6	0	7	7	5	15	4		16,0	19,0	0	0	17	18	5,5	17,5	12			
Szakmai órák összesen	7			9			14			14			24				35			35			35					
Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5	
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	0	0	0	0	0		1	0	2	0	0	3	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	2	
A munka világa	1,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5	
Turizmus-vendéglátás alapszak	IKT a vendéglátásban			0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek			4	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	12	8	16	0	0	0	0	0	0	0	0	12	
Szakács-középszintű képzés	Előkészítés és élelmiszerfeldolgozás	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	1	0	0	0	4	0	0	0	0	3	3	0	0	0	3	3	
	Konyhai berendezések, gépek ismerete, kezelése	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0	0	3	3	0	0	0	3	3	
	Ételkészítés - technológiai ismeretek	0	0	0	0	0	0	3	3	0	4	4	0	0	0	14	0	0	0	0	4	6	0	4	3	12	12	
	Ételek tálalása	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	2	0	1	1	3	
	Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	2+2	2+2	1	1	0,5	6,5	6,5	
Szakács szaktechnikus -emelt-szintű képzés	Üzleti menedzsment	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	6	1	9	0	1,5	0	0	1,5	0	1,5	4	2	9		
	Marketing és protokoll	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	4	0	0	0	0	0	0	1	2	1	4		
	Speciális szakmai kompetenciák	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	2	8	0	0	0	0	0	0	0	4,5	4,5	9		
Szabad órakeret	Portfólió készítés			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1,5	0	0	1,5	0	0	1+	0	2,5		
Egybefüggő szakmai gyakorlat:				0	0	0	0	0	0	175			200			0	0	0	200			0	0	0	0	0	0	0

BGY – belső gyakorlat DGY – duális gyakorlat

5 1015 2307 Okleveles turisztikai technikus szakképesítés 2021-től
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

Évfolyam	9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam			13. évfolyam			A képzés összes óraszámja	1. évfolyam /I.fé			1. évfolyam /II. fé			2. évfolyam			A képzés összes óraszámja	
	Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám				Heti óraszám			Heti óraszám							
	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY		Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY		Elm
	6	1	0	0	9	0	3	6	5	3	7	5	7	8	8		16,0	19,0	0	6	14	13	7,0	14,5	13,5		
	7			9			14			14			24				35			35			35				
Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5	1	0	0	0		0			0	0,5	
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1+	0	0	2	0	0	3	0	0	0		0	0	2	1+	0	3	
	1,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5	3	0	0	0		0			0	1,5	
Turizmus-vendéglátás alapozás	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	0		0			0	2	
	4	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	8	16	0	0	0	0			0	12	
Turisztikai technikus-középszintű képzés	Beszerezés és értékesítés	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	3	0	0	0	2+	3	3		0	0	4
	Üzleti kalkuláció és költséggazdálkodás	0	0	0	0	0	0	1	2	3	2	2	3	0	0	0	13	0	0	0	2	4	6	2	2	3	13
	Speciális szolgáltatások	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	2	2	0	1	0	3
	Reklám és vásárlás-ösztönzés, ügyfélkapcsolatok	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	3	0	0	0	0	2	0	0	1	1	3
	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	3	0	0	0	2	0	2	0	1	0	3	
Turisztikai technikus-turisztikai szervező -emelt szintű képzés	Üzleti menedzsment a turizmusban	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	3	9	0	0	0	0	0	0	0	4,5	4,5	9
	Turizmusmarketing és protokoll	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	4	0	0	0	0	0	0	2	0	2	4
	Országismeret magyar nyelven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	3	7	0	0	0	0	0	0	1	3	3	7
Szabad órakeret	0	0	0	0	0	0	0	1+	0	0	1+	0	0	1+	0	3	0	3	0	0	3	0	0	1+	0	2,5	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	0	0	0	0	175			200			0	0	0	0	200			0	0	0	0	0	0	0	

5 0411 09 01 PÉNZÜGYI-SZÁMVITELI ÜGYINTÉZŐ
SZAKMÁHOZ

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13.	1/13.I. félév	1/13.II. félév	2/14.
Évfolyam összes óraszám		7	9	14	14	24	35		35
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0,5					1		
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv					2			2
Gazdálkodási alaptevékenység ellátása	Gazdasági és jogi alapismeretek	3	3				6		
	Vállalkozások működtetésének alapismeretei		4				6,5		
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	1					2		
	Digitális alkalmazások	2,5	2				9		
Vállalkozások gazdálkodási feladatai	Gazdálkodási ismeretek			2	1,5	1		4+2	2,5
	Gazdasági számítások			0,5+0,5	1			2+2	0,5
Pénzügyi ügyintézői feladatok	Pénzügy			4,5	5	2	4	8+1	5,5
	Irodai szoftverek alkalmazása					3			3
	Adózás				1	3	1,5	2,5	2
	Elektronikus bevallás					3,5			3,5+1
Könyvvizetés és beszámolóképzés feladatai	Számvitel			4	3,5+0,5	4	4	8+1	6+1
	Számviteli esettanulmányok			2	1	1	1	3	2
	Számítógépes könyvelés					4,5			5
Portfóliókészítés gyakorlata				+0,5	+0,5			+1,5	+1
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	0	0	0	0		0

a 13. Kereskedelem ágazathoz tartozó
5 0416 13 03
KERESKEDŐ ÉS WEBÁRUHÁZI TECHNIKUS
SZAKMÁHOZ

Évfolyam	9.			10.			11.			12.			13.			1/13. I.félév			1/13. II.félév			2/14.			
	e	b gy	d gy	e	b gy	d gy	e	b gy	d gy	e	b gy	d gy	e	b gy	d gy	e	b gy	d gy	e	b gy	d gy	e	b gy	d gy	
Évfolyam összes óraszám	7			9			6	1	7	5,5	1,5	7	12,5	3,5	9	29		6	6,5	2	26,5	17	4,5	13,5	
Évfolyam összes óraszám	7			9			14			14			25			35						35			
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0,5														1									
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv												2										2		
Gazdálkodási tevékenység el-látása	Gazdasági ismeretek	3		3												6									
	Vállalkozások működtetése			2												4									
Üzleti kultúra és in-formációkezelés	Kommunikáció	1		2												4									
	Digitális alkalmazások	2,5		2												9									
A kereskedelmi egységek ál-talános működtetése	Kereskedelem alapjai						1	2	1,5		3	1		1	1,5		1,5	1			9	1		2	
	Termékismeret						1	2,5	0,5		1,5	0,5		0,5	1		2	2			8				
	Vállalkozási ismeretek											2	1	1	+0,5		+0,5	+0,5		+0,5	2	1+0,5	1,5		
	Kereskedelmi gazdaságtan						1,5	1,5	1	0,5	1,5	1	1		2		2	+2		4+2	2	+1	2		
E-kereskedelem / Digitális világunk	Digitalizáció						1,5			1,5			1									4			
	Webáruház működtetése											2	0,5	3,5								2	1	3	
	Jogi ismeretek											1										1			
Marketing	Marketing alapjai						1	1	1		1								1		3	1		1	
	Marketing kommunikáció												2	1	3							2		4	
Portfóliókészítés gyakorlata							+1			+1										+2			+1		
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0		0			140			140			0						160				0		

IV. 5. 3 SZAKKÉPZŐ ISKOLAI SZAKMÁK ÓRATERVEI

4 1013 2304 Pincér-vendégtéri szakember 2020-tól felmenő rendszerben

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

	Évfolyam	9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			A képzés összes óraszámja	1. évfolyam /I.fé			1. évfolyam /II. fé			2. évfolyam			A képzés összes óraszámja
	Évfolyam összes óraszámja	Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám				Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám			
		Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY		Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	
	6	10	0	0,5	7,5	17	2,5	9	13,5		13	22	0	0	17,5	17,5	3	17,5	14,5		
	Szakmai órák összesen	16			25			25				35			35			35			
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5	1	0	0	0	0	0			0	0,5
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0,5+	0,5	0	2+0,5	0	0	3,5	0	0	0	0	1+	0	2		0	2,5
	A munka világa	1,5	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5	3	0	0	0	0	0			0	1,5
Turizmus-vendéglátás alapozás	IKT a vendéglátásban	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	4	0	0	0	0			0	2
	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	4	8	0	0	0	0	0	0	0	12	8	16	0	0	0	0			0	12
	Rendezvényszervezési ismeretek	0	0	0	0	1	2	0	1	1	5	0	0	0	0	2	4		2	0	5
	Vendégtéri ismeretek	0	0	0	0	1+	2	0	1	1	5	0	0	0	0	2+1	2+1		4	0	7
	Étel és italismeret	0	0	0	0	1,5	12	0	2	10,5	26	0	0	0	0	7,5	7,5		6,5	13,5	
	Értékesítési ismeretek	0	0	0	0	1	1	0	2	1	5	0	0	0	0	2	2		2	0	6
	Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek	0	0	0	0	2	0	0	2	0	4	1+	1+	0	0	1	1	1+	2	1+	6
Szabad órakeret	Portfólió készítés	0	0	0	0	0,5	0	0	1+	0	1,5	0	1+	0	0	1+	0		1+		2
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0			175			0				200									

BGY – belső gyakorlat
DGY – duális gyakorlat

4 1013 2305 Szakács szakképesítés 2020-tól

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszama évfolyamonként

Évfolyam		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			A képzés összes óraszama	1. évfolyam /I.fé			1. évfolyam /II. fé			2. évfolyam			A képzés összes óraszama
Évfolyam összes óraszama		Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám				Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám			
		Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY		Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	
		6	10	0	1,5	6,5	17	2	9,5	13,5		12	23	0	2	15	18	4	13	18	
Szakmai órák összesen		16			25			25				35			35			35			
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5	1	0	0			0			0	0,5
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	1,5+	0	0	2	0	0	3,5	0	0	0			0	2		0	2
	A munka világa	1,5	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5	3	0	0			0			0	1,5
	IKT a vendéglátásban	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	4	0			0			0	2
Turizmus-vendéglátás alapozás	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	4	8	0	0	0	0	0	0	0	12	8	16	0			0			0	12
Szakács-középszintű képzés	Előkészítés és élelmiszerfeldolgozás	0	0	0	0	1	2	0	1,5	0,5	5	0	0	0		3	3		2	0	5
	Konyhai berendezések-gépek ismerete, kezelése, programozása	0	0	0	0	0	2	0	0	2	4	0	0	0		2	2		2	0	4
	Ételkészítés-technológiai ismeretek	0	0	0	0	2,5	11	0	3,5	9	26	0	0	0		2	8		5	13	23
	Ételek tálalása	0	0	0	0	0	2	0	0	2	4	0	0	0		2+4	2+2		3,5	1,5	10
	Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás	0	0	0	0	2	0	0	3,5	0	5,5		2	0	2	1+	1+	2	3	0	8
Szabad órakeret	Portfólió készítés	0	0	0	0	1+	0	0	1+	0	2	0	1+	0		1+	0	0	1+	0	2
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0			175			0				200									

BGY – belső gyakorlat

DGY – duális gyakorlat

4 1013 2301 Cukrász szakképesítés 2021-től

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

Évfolyam	9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			A képzés összes óraszámja	1. évfolyam /I.fé			1. évfolyam /II. fé			2. évfolyam			A képzés összes óraszámja	
	Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám				Heti óraszám			Heti óraszám			Heti óraszám				
Évfolyam összes óraszámja	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY		Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY	Elm	BGY	DGY		
	6	10	0	1,5	6,5	17	2	9,5	13,5		12	23	0	0	17	18	2	18,5	14,5		
Szakmai órák összesen	16			25			25				35			35			35				
Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5	1	0	0			0			0	0,5	
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	1,5+	0	0	2	0	0	3,5	0	0	0			0	2		0	2	
Turizmus-vendéglátás alapismeretek	A munka világa	1,5	0	0	0	0	0	0	0	1,5	3	0	0			0			0	1,5	
	IKT a vendéglátásban	0	2	0	0	0	0	0	0	2	0	4	0			0			0	2	
	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	4	8	0	0	0	0	0	0	12	8	16	0			0			0	12	
Szakács-középszintű képzés	Előkészítés	0	0	0	0	1	2	0	1	1	5	0	0	0		3	3		2	0	5
	Cukrászati berendezések-gépek ismerete, kezelése, programozása	0	0	0	0	0	2	0	0	2	4	0	0	0		2	2		2	0	4
	Cukrászati termékek készítése	0	0	0	0	3	11	0	5	7,5	26,5	0	0	0		2	8		7,5	11,5	24
	Cukrászati termékek befejezése, díszítése	0	0	0	0	0	2	0	0	2	4	0	0	0		2+4	2+2		3	2	10
	Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás	0	0	0	0	2	0	0	2,5	1	5,5		2	0	0	1+2	1+	0	3	1+	7
Szabad órakeret	0	0	0	0	0,5	0	0	1+	0	1,5	0	1+	0		1+			1+		2	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0			175			0				200										

**4 0416 13 02 KERESKEDELMI ÉRTÉKESÍTŐ
SZAKMÁHOZ**

Évfolyam	1/9.			2/10.			3/11.			1. évfolyam I. félév			1. évfolyam II. félév			2.évfolyam		
	e	b gy	d gy	e	b gy	d gy	e	b gy	d gy	e	b gy	d gy	e	b gy	d gy	e	b gy	d gy
Évfolyam összes óraszám	16			5	3	17	2,5	5,5	17	27,5	1	6,5	6,5	1	27,5	15	5,5	14,5
Évfolyam összes óraszám	16			25			25			35						35		
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0,5								1								
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv						2									2		
Gazdálkodási tevékenység el-látása	Gazdasági ismeretek	6								6								
	Vállalkozások működtetése	2								4								
Üzleti kultúra és in-formációkezelés	Kommunikáció	3								4								
	Digitális alkalmazások	4,5								9								
Kereskedelmi egység működtetése	Kereskedelmi ismeretek			2		5	0,5	1	7,5	1+1		2	+1		9	5	1,5	3,5
	Üzlet működtetése			0,5		4,5		0,5	0,5	+0,5		1	1+0,5		4	1		2
	Pénztárgépkezelés							0,5	2			+0,5			+0,5			2,5+0,5
	Termékismeret és -for-galmazás			2	2,5	3		1,5+1	4	1		+3	+3		10	+4	2	3
	Üzleti kommunikáció			0,5		4,5			3				1		4	3		3
Portfóliókészítés gyakorlata					+0,5			+1			+1			+1			+2	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0			140			0			140						0		

BGY – belső gyakorlat
DGY – duális gyakorlat

FELNŐTTKÉPZÉSI SZAKKÉPESÍTÉSEK ÓRATERVEI

04115002 számú Vállalkozási mérlegképes könyvelő megnevezésű szakképesítés

	A képzés tananyagegységeinek megnevezése	A tananyagegység óraszámja (kontaktórától eltérő munkaforma is)
6.1.	Gazdasági és jogi alapismeretek	54
6.2.	Vállalkozások pénzügyei	42
6.3.	Könyvviteli ismeretek	54
6.4.	Adózási ismeretek	132
6.5.	Számvitel és adózás digitális környezetben	42
6.6.	Pénzügyi számvitel	378
6.7.	Pénzügyi kimutatások összeállítása, elemzése és ellenőrzése	84
A képzés összes óraszámja:		786

A Tokaj-Hegyalja Egyetem Tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Szakmai programjának módosítását a **nevelőtestület** 2023. augusztus 25-én véleményezte és elfogadásra javasolta.

Tokaj, 2023. augusztus 25.

Kecskés János
igazgató